Poštnina plačana v gotovini.

Leto XV., štev. 6

Ljubljana, sreda 10. januarja 1934

Cena 2.— Din

Upravništvo: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo: Ljubljana, Knaflјeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor, Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica štev. 1, Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pojavi, ki vzbujajo skrb

Sedanja gospodarska kriza, ki je prizadela vse družbene sloje, najbolj pa seveda najširšo plast našega naroda — socialno šibke ljudi, nujno vpliva na prehrano in preko nje na celotno zdravstveno odpornost našega naroda. Nedvomno sodi vprašanje pravilne in smotrne aprovizacije med važna vprašanja socialne prakse. Z njim se srečujemo tudi v današnjih, ne več »normalnih« prilikah in neprilikah.

Z besedo aprovizacija smo se najbolj seznanili med svetovno vojno, ko je tako zvana aprovizacijska politika živo stala v ospredju. Tudi neposredno po vojni je bilo vprašanje aprovizacije tako pereče, da so obstojala zanj posebna oblastva. Že nekaj let pozneje pa so se prehranjevalne razmere tako normalizirale in uredile, da je danes aprovizacijska politika v javnosti skoraj že pozabljena.

In vendar je skrb za prehrano širokih slojev več kakor zadeva zasebne iniciative. Aprovizacijska politika je posebno važno poglavje komunalne politike. Čim večja so mesta, tem tehtnejše je vprašanje, kako preskrbljati prebivalstvo s svežimi, dobrimi in cenenimi živili. Zlasti v vprašanju cen najpotrebnejših in najvažnejših živil (kruha, mesa, mleka) se neprestano kaže aprovizacijska politika samoupravnih in državnih oblastev. Oblastva ne prepuščajo te zadeve zasebnemu konkurenčnemu boju, ki normalno uravnava cene na tržiščih, marveč posredujejo iz izrazito socialnih nagibov, namreč v korist najširših slojev, ki so zainteresirani na kar moči nizkih cenah. Aprovizacijska politika se torej kot del socialne politike neprestano izvršuje. Niti v gospodarsko najugodnejših letih po vojni se niso razmere tolikanj popravile, da bi postala odvečna.

Razvoj kaže, da sploh ne bo nikdar več nepotrebna. Dobra prehranjevalna politika mest in države je ena najvažnejših nalog razumne socialne politike, in socialna politika zopet ni nič drugega kakor zdravljenje in odprava nekaterih pojavov v družbi, ki bi se ob brezbrižnosti javnih činiteljev lahko razvili v mnogo večje zlo in počasi privedli družbo v pogubo. Če bi se poslužili izrazov, ki jih rabijo zdravniki, bi lahko rekli, da ima socialna politika namen terapije in profilakse. To se pravi: zdraviti bolezni in jih s primernimi sredstvi vnaprej preprečevati. Prehranjevalna politika pa imej nalogo, preprečiti kronično stradanje prebivalstva in s tem stalno slabljenje njegove telesne odpornosti — slabljenje, ki ne polni samo bolnic, marveč utegne imeti usoden vpliv na ves naraščaj stradajočega rodu.

V današnjih razmerah, ko brezposelnost in znižanje prejemkov, načelo štednje in splošnega omejevanja zadevajo tudi prehrano širokih slojev našega ljudstva, bo treba zopet smotrneje misliti na probleme aprovizacijske politike. Prizadeta niso samo mesta, prizadeto je tudi podeželje. Velik del našega ljudstva se hrani p o d n o r m a l o; to je dejstvo, ki ga opaža vsak, kdor prihaja v stike s širšimi ljudskimi sloji. To dejstvo ima velik socialen pomen in se tiče vseh, ki so postavljeni v službo javnega življenja. Slaba prehrana, namreč n a p r e d u j o č a nezadostna prehrana našega ljudstva sodi med naše konkretne nacionalne probleme.

Ugledni sociolog in komunalno-politični ideolog Slobodan Vidaković je v svoji knjigi »Naši socialni problemi« posvetil obsežno, s statističnimi podatki in s primerjavami podprto poglavje problemom aprovizacijske politike. Tu posebno prikazuje beograjske razmere in ugotavlja stalno padanje potrošnje najnujnejših živil, zlasti mleka, mesa in kruha. V splošnem ugotavlja, da je ves naš narod preslabo hranjen; ni tedaj samo naključe, da sodimo med države z najvišjim odstotkom tuberkuloznih.

Minule dni smo čitali nekoliko statističnih podatkov o »želodcu Ljubljane«. Razmere v največjem slovenskem mestu niso tako izjemne, da ne bi osvetljevale prehranjevalnih in sploh socialnih ter posebej še zdravstvenih prilik v vsej naši banovini. Iz statistike s potrošnji živil v Ljubljani posnemamo, da je v lanskem letu v primeri s prejšnjim letom znatno nazadoval konzum najvažnejših živil, lahko bi rekli, standarda vsake prehrane: kruha, mleka in mesa. Lani so Ljubljančani porabili za približno pol milijona kilogramov manj moke kakor prejšnje leto. Če računamo, da ima Ljubljana 60.000 prebivalcev, pride na posameznega Ljubljančana samo okrog 122 kg moke na leto. Značilno nazadovanje konzuma se kaže pri mleku: l. 1933. je Ljubljana potrošila mleka za dva milijona litrov manj kakor l. 1932. in že tega leta ni bil konzum na taki višini, kakor bi jo zahteval zdravstveni interes naroda. Nazadovala je tudi poraba sladkorja, sadja in vseh drugih živil. Ni li značilno, da pride na enega Ljubljančana ne celih 5 kg riža in 37 kg sadja na leto, ob istem času pa na vsakega 60 l vina?!

To so številke, ki vzbujajo resno skrb. Prebivalstvo našega mesta — in do neke mere tudi prebivalstvo vse naše banovine — p r e m a l o j e i n p r e v e č p i j e. Nezadostna prehrana je zdravstven minus, čezmerno uživanje alkoholnih pijač je drug minus. Kopičenje teh primanjkljajev v zdravstveni bilanci našega ljudstva pomeni s o c i a l n o p a s i v o, ki se bo še dolgo kazala v zmanjšani biološki odpornosti slovenskega ljudstva. Že omenjeni Vidaković dobro pravi: »Kronično stradanje ljudskih množic pomeni za etično kulturo in za rasno higieno to, kar pomeni filoksera za kulturo vinske trte.«

Nezadostna prehrana je posledica splošnega omejevanja, posledica znižanega in še vedno se znižujočega življenjskega standarda velike večine našega naroda. Porazne številke pri konzumu moke, mesa in zlasti mleka gredo na račun tistih slojev, ki jih je sedanja kriza še bolj obubožala. Njim bo treba priskočiti na pomoč s smotrno aprovizacijsko politiko naših mest, politiko ki v sedanji krizi — kakor vidimo, — zopet postaja pereča.

Drugo vprašanje je naraščanje konzuma alkoholnih pijač. To ni več socialno, marveč n r a v n o vprašanje. Naraščanje alkoholizma se odraža tudi v naraščanju kriminalitete in v prepolnih bolnicah. Odveč bi bilo govoriti o njegovih daljnosežnih posledicah. V tem hipu samo ugotavljamo ta pojav v zvezi z drugim dejstvom, ki vzbuja skrb: s širjenjem kroničnega stradanja z naraščajočo nezadostno prehrano našega ljudstva. Zoper oba pojava bo treba mobilizirati vse zdrave sile slovenskega naroda, da ne bo že v doglednem času prepozno!

PRIČETEK NOVE DOBE V RAZVOJU MALE ANTANTE

Včeraj je bilo v Pragi otvorjeno prvo zasedanje gospodarskega sveta Male antante, ki pomeni pričetek sistematičnega gospodarskega sodelovanja

Praga, 9. januarja g. Danes ob 10.30 dopoldne je bila otvorjena gospodarska konferenca Male antante. V poučenih krogih računajo že v naprej s pozitivnim uspehom posvetovanj, za kar govori tudi odločni in prepričevalni ton nagovora, s katerim je zunanji minister dr. Beneš otvoril današnjo prvo sejo konference.

Otvoritveni govor dr. Beneša

Delo na prvi gospodarski konferenci Male antante, je izjavil dr. Beneš, bo odprlo pot za definitivno ustvaritev novega mednarodnega gospodarskega organizma v Srednji Evropi. Posledice te ustanovitve se bodo morale pokazati tudi pri sosednih državah. V vsaki izmed naših treh držav pričakujejo nestrpno in z živahnim zanimanjem, obenem pa tudi z največjimi nadami izid naših posvetovanj. Ne mogli bi nam odpustiti, če bi se nam ne posrečilo najti podlago za gospodarsko ustanovo, ki se bo morala v bodoče še bolj razširiti. V razpravah, ki se pričenjajo z današnjim dnevom, hočemo doseči predvsem naslednje:

1. Gospodarska in finančna kriza je decimirala gospodarska pomožna sredstva in zmanjšala obseg medsebojne izmenjave blaga. Naša prva naloga bo v sedanjih razmerah zagotoviti, da se bo oboje spet povečalo in da bomo ustvarili temelje za takšno izboljšanje pri izmenjavi blaga že leta 1934, da bo večje kot lani.

2. Zboljšanje v letošnjem letu mora biti začetek splošnega izboljšanja sedanjih gospodarskih odnošajev med našimi državami. Leto 1935 mora biti še boljše kot leto 1934.

3. Da bi dosegli takšen uspeh, je treba pripraviti sistem ukrepov, naprav in sploh ustvariti novo organizacijo gospodarskih odnošajev. Ta organizacija bi morala obsegati izboljšanje železniških, poštnih, rečnih in zrakoplovnih zvez, kakor tudi poenotenje gospodarskih, komercialnih in pravnih naprav, ustanovitev velike organizacije za industrijsko in agrarno sodelovanje ter dalje za sodelovanje na statističnem in turističnem polju, glede novčaničnih zavodov, itd. Naša stremljenja moralo iti za ustvaritvijo takšnih ustanov permanentnega značaja, ki bi omogočile povečanje obsega pri izmenjavi blaga leto za letom in ki bi obenem pripravile gospodarske ustanove vseh treh držav, to je, da bi se medsebojno izpopolnjevale in uredile tako, da bi ustvarile v določeni dobi po isti poti in po istem razvoju, kakor se je zgodilo na političnem polju, novo mednarodno gospodarsko celoto. Ta celota naj bi v Srednji Evropi skrbela za medsebojno povečanje gospodarske prosperitete vseh treh držav in s tem tudi za njihovo bodočnost, neodvisnost, suverenost in politično moč.

4. S tem delom nočemo ustvariti bloka, ki bi katerokoli državo izključeval, temveč imamo ves interes, da bi sodelovali na gospodarskem polju z vsemi sosednimi državami. Spoštovati hočemo njihove zakonite gospodarske interese in z zadovoljstvom sprejeti vsakogar, ki hoče sodelovati.

5 Zavedamo se, da to delo ni lahko, kajti prav na gospodarskem polju so egoistični interesi najmočnejši in seveda tudi najbolj upravičeni. To dejstvo pomeni, da moramo posamezni egoizem naših držav privesti identično z našo politično in gospodarsko celoto do višjega egoizma. Zavedamo se tudi, da bo to delo trajalo dolgo. Čeprav hočemo že v teku letošnjega leta doseči povečanje medsebojne izmenjave blaga, bomo mogli imeti znatne uspehe šele potem, če se bodo naši napori nadaljevali leto za letom in bodo popolnoma začele poslovati nove ustanove, ki bodo sedaj ustvarjene. Vsekakor polagamo danes temelje za veliko delo, čigar bodočnost je gotovo zelo velika. Zavedamo se velike odgovornosti, da smo pričeli v današnjem času in spričo velikih težav delo, čigar uspeh nam bo v opravičilo. Vsaka izmed treh prizadetih držav dobro ve, da bo morala nositi žrtve, ki so potrebne, da se pripravi boljša bodočnost. Uspehi teh prizadevanj pa ne bomo omejeni samo na Malo antanto, temveč bodo prišli v korist tudi ostalim državam v Srednji Evropi, da bodo lažje pobijale težke posledice krize.

Dr. Beneš je h koncu še enkrat poudaril, da države Male antante nočejo nikogar izključiti pri svojem gospodarskem sodelovanju in da jih vodi pri snovanju gospodarske antante duh gospodarskega dolevanja vse Srednje Evrope.

Izjava rumunske delegacije

Za govorom zunanjega ministra dr. Beneša je govoril rumunski delegat T o d o r e s c u, ki je izrazil prepričanje, da je tesno gospodarsko sodelovanje vseh treh držav Male antante življenjska potreba za vse prizadete in edina pot, da si pomagajo iz sedanje obupne krize. Rumunski zastopnik je obljubil, da bo Rumunija za dosego teh ciljev zastavila vse svoje najboljše sile. Delo bo dolgotrajno in težko, toda treba je hoteti in dosegel se bo zastavljeni cilj.

Jugoslavija za čimprejšnjo izvedbo načrtov

Vodja jugoslovenske delegacije načelnik P e l i v a n o v i ć je omenjal velike naloge gospodarske konference Male antante in izjavil, da je bilo gospodarsko sodelovanje med državami Male antante že v načrtu pogodbe, ki je bila leta 1923. podpisana v Beogradu. Delo za ustanovitev te organizacije je treba sedaj čim hitreje realizirati.

Posvetovanja se bodo jutri nadaljevala. Konferenca bo najbrže jutri imenovala komisije za posamezna vprašanja ki so na dnevnem redu.

Pozdrav čsl. tiska

Praga, 9. jan. AA. Vsi listi prinašajo uvodnike, v katerih pozdravljajo zasedanje gospodarskega sveta Male antante. Med drugim naglašajo, da je politično prijateljstvo zmerom temelj skupnosti gospodarskih interesov ter prepričanje, da bo zasedanje obrodilo pozitivne rezultate.

Program Tatarescove vlade

Ukrepi za štednjo v državnem gospodarstvu — Nov zakon o zaščiti države — Mir in red v državi

Bukarešta, 9. januarja. p. Nova rumunska vlada je imela danes pod predsedstvom dr. Tataresca brez zunanjega ministra sejo, na kateri je razpravljala o svojem delovnem programu, predvsem o zakonodajnem programu za bodoče zasedanje parlamenta in senata, ki se sestaneta 1. februarja. Določen je bil poseben odbor ministrov, ki bo proučil načrt zakona o konverziji dolgov. Vlada je sprejela tudi potrebne sklepe glede znižanja nekaterih davkov ter glede novih ukrepov za štednjo v državnem gospodarstvu. Takoj v začetku zasedanja bo predložila parlamentu nov zakon o zaščiti države. Po poročilu notranjega ministra o položaju v državi je ministrski svet z zadovoljstvom ugotovil, da vladata po vsej državi red in mir, da ima ljudstvo popolno zaupanje v novo vlado in odobrava njene ukrepe proti teroristom.

Vprašanje zasedbe zunanjega ministra še vedno ni rešeno. Vlada ni sprejela vseh zahtev, ki jih je postavil za sodelovanje dr. Titulescu. Ministrski predsednik je bil včeraj ponovno sprejet v dolgi avdienci pri kralju ter se je popoldne znova odpeljal v Sinajo, kjer se mudi tudi dr. Titulescu. Po njegovem povratku iz Sinaje se bo še nocoj vršila posebna seja ministrskega sveta, na kateri bodo definitivno sklepali o zasedbi zunanjega ministrstva. Zatrjujejo, da so glavne difernce med vlado in dr. Titulescom že odstranjene in da bo po vsej verjetnosti ostal zunanji minister dr. Titulescu, dasi tudi drugačna rešitev ni izključena.

140 bombnih atentatov

Teror hitlerjevcev v Avstriji vedno hujši — Pomnožitev policije in orožništva s prostovoljnimi varstvenimi oddelki

Dunaj, 9. jannuarja, d. Uradno je bilo objavljeno, da se je včeraj sestal pod predsedstvom zveznega kancelarja dr. Dollfussa ministrski svet k seji, na kateri je sprejel poročilo o poostreni in dobro organizirani narodno-socialistični akciji v zadnjih dneh, ki se je pojavila z raznimi terorističnimi dejanji. Predlagani ukrepi proti tej akciji so bili soglasno odobreni in je ministrski svet sestavil proglas na občinsko prebivalstvo, v katerem pravi med drugim:

Avstrijska vlada se je omejila v zavračanju narodno-socialističnih napadov in zločinov na zmerno obrambo v pričakovanju, da bo končno zmagala pamet nad brezumnostjo. Zato je tudi za božič izvršila več pomiloščenj. Kljub temu pa se je s pričetkom novega leta pojavil nov val terorističnih dejanj. Tako je bilo v zadnjih dneh po vsej Avstriji nič manj kakor 140 bombnih atentatov, s čimer naj bi se oškodovala tujski promet in splošno gospodarstvo. Zvezna vlada je spoznala, da se njena prizadevanja ne samo nalašč napačno tolmačijo, temveč naravnost zlorabljajo, zaradi česar se je odločila, da napravi z vsemi, tudi najostrejšimi sredstvi konec terorističnim dejanjem in demonstracijam. Zato so se z včerajšnjim dnem vzpostavili močni oddelki prostovoljnega varstvenega zbora, ki naj bi skupno s policijo in orožništvom onemogočili vse poizkuse za nadaljevanje tega zločinskega početja. Proglas pravi ob koncu, da dela vsak Avstrijec, ki je pripravljen podpirati to obrambo, za dobro splošne blaginje, ker teroristična dejanja, demonstracije in poizkusi ustrahovanja mirnega prebivalstva ne smejo priti do cilja.

Suvichev poset na Dunaju

Dunaj, 9. januarja. s. Kakor zatrjujejo, se odpelje italijanski državni tajnik v zunanjem ministrstvu Suvich dne 18. t. m. na Dunaj v spremstvu avstrijskega poslanika v Rimu dr. Rintelena.

Madžarski trgovinski minister na Poljskem

Budimpešta, 9. januarja. č. Trgovinski minister Kallay odpotuje danes na Poljsko. Povabil ga je predsednik poljske republike Moscicki na lov. Minister Kallay se bo udeležil lova kot edini povabljenec iz inozemstva. Kakor zatrjujejo listi, bo imel važne razgovore s poljskimi politiki in finančniki.

Odstop Dalimierja

Delna rekonstrukcija francoske vlade — Energični ukrepi za razčiščenje bayonnskega finančnega škandala

Pariz, 9. januarja. AA. Na včerajšnji popoldanski seji vlade je podal predsednik vlade Chautemps podroben ekspoze o bayonnski aferi in o ukrepih, ki jih je vlada izdala ali jih namerava izdati. Chautemps je pri tem poudaril, da hoče vlada popolnoma razčistiti to afero in da bo pazila, da ne bodo nobeni oziri zavirali preiskave. Chautemps je nadalje poročal, da je sporazumno z zainteresiranimi ministri poveril generalnemu nadzorstvu državne uprave in vrhovnemu sodišču nalogo, da izvrši potrebno preiskavo in dožene, kje so krivci za pogreške, storjene v raznih panogah uprave, da se brezobzirno kaznujejo. Povedal je, da bo prav kmalu seznanil svoje tovariše z raznimi nameravanimi zakonodajnimi reformami, ki jim je v glavnem namen preureditev francoske policije, nadzorstvo nad poslovanjem kazenskih sodišč, zaščita ljudskih prihrankov, kontrola nekaterih prizadetih poklicev, odprava kaznivih posredovanj pri javnih uradih itd.

Ministrski svet je soglasno odobril poročilo predsednika vlade, nato je pa Chautemps izjavil, da je odločen sprejeti že v četrtek takojšnjo diskusijo o interpelacijah v zvezi z bayonnsko afero. Predsednik vlade je pri tej priliki podal v glavnih obrisih deklaracijo, ki jo namerava podati pred poslansko zbornico.

Nato je kolonialni minister Dalimier pojasnil svojo vlogo pri bayonnski aferi in na podlagi raznih dokumentov dokazal svojo dobro vero. Minister Lamoureux je potrdil njegova izvajanja, nakar je tudi predsednik vlade Chautemps sam izrazil svoje prepričanje o Dalimierjevi popolni dobri veri v zvezi s to afero. Njegovim izvajanjem se je ministrski svet v celoti pridružil.

Po končani seji ministrskega sveta je minister za kolonije Dalimier podal ostavko.

Listi so brez presenečenja sprejeli novico o Dalimierjevi ostavki. Vsi naglašajo, da je bil to najboljši izhod za Dalimierja samega, ker bo sedaj, ko bo kot navaden poslanec svobodnejši, lažje nastopil nasproti tistim, ki so ga spravljali v zvezo z afero, lažji bo pa tudi položaj za vlado. Vsi odobravajo njen sklep, da hoče afero energično razčistiti.

Po seji vlade, na kateri so odločili o usodi Dalimierja, je izšel uradni komunike, ki med drugim naglaša, da je predsednik vlade Chautemps, ki je osebno proučil vse akte v zvezi z lažnimi obveznicami bayonnske mestne hranilnice, prišel do spoznanja, da je minister za delo leta 1932 in do včeraj minister za kolonije Dalimier v vsem svojem početju v zvezi z mahinacijami sleparja Aleksandra Staviskega ravnal bona fide in da je bilo njegovo zadržanje kot člana vlade v vseh ozirih korektno. Tako je dobil Dalimier v moralnem pogledu popolno zadoščenje, predsednik vlade Chautemps pa se je v političnem pogledu iznebil vsake odgovornosti. Očitno je, da Dalimier ni hotel, da bi se izrabljalo na seji parlamenta v četrtek proti Chautempsu in njegovi vladi njegovo delovanje kot ministra za delo leta 1932.

Preosnova vlade

Pariz, 9. januarja č. Danes je bila izvršena rekonstrukcija Chautempsovega kabineta, ki je postala potrebna po demisiji ministra za kolonije Dalimierja. Za novega kolonijalnega ministra je bil imenovan dosedanji minister za delo Lamoureux. Na njegovo mesto je stopil dosedanji minister za trgovinsko mornarico Frot, za novega ministr za trgovinsko mornarico pa je bil imenovan dosedanji državni podtajnik v notranjem ministrstvu Bertrand. Do večjih izprememb v vladi, kakor so jih zahtevali Herriotovi prijatelji, sedaj ni prišlo. Zunanji minister Paul Boncour je ostal na svojem mestu.

Zaradi demisije kolonialnega ministra Dalimierja se je politični položaj v parlamentu nekoliko razčistil. Razpoloženje v v opoziciji, da bi pričela znova napadati vlado, je v znatni meri popustilo.

Nova aretacija

Snoči je prišlo do nove senzacionalne aretacije. Policijski organi so prijeli izdajatelja pariškega lista »Midi« in satirične ilustracije »Bec et oncles«. Dariusa. L. 1932. je Darius vodil ostro kampanjo proti bayonnskemu zavodu Credit Municipal, nenadoma pa jo je prekinil. Poznaje je stopil v stike z ravnateljem lista »Volonte« Dubarryjem in končno Staviskim samim. Spuščal se je v operacije s ponarejenimi vrednostnimi papirji, v svojih listih pa je objavil več popravkov glede svojih prejšnjih trditev.

Včeraj popoldne so v palači pravosodnega ministrstva uprizorili na hodnikih dijaki bučne demonstracije proti vladi ter zahtevali njeno demisijo. Poslopje so zapustili šele po intervenciji policije.

Stavisky umrl

Aleksander Stavisky, največji slepar dvajsetega stoletja, ki se je včeraj popoldne v trenutku, ko so ga hoteli aretirati, ustrelil z revolverjem v glavo, je davi zgodaj umrl v največjih mukah v bolnici v Chamonixu, čeprav so zdravniki storili vse, da bi ga rešili.

V zvezi s tem senzacionalnim samomorom so snoči krožile v Parizu najraznovrstnejše in najbolj fantastične govorice. Posebno uporno se je raznašala verzija, da Stavisky ni izvršil samomora, temveč so ga inspektorji javne varnosti po višjem nalogu takoj, ko so ga našli, ubili in tako onemogočili »lepemu Aleksandru«, da bi poznejе s svojimi izpovedmi pred sodiščem kompromitiral nekatere visoke osebnosti.

Policija je našla na podlagi izpovedbe osebe, ki je spremljala Staviskega na begu, v njegovi omari belo kuverto trgovske oblike z napisom: »Moji ljubljeni ženi«. Trdijo, da vsebuje ta ovitek oporoko Staviskega. Ovitek so zapečatili in bo poslan preiskovalnemu sodniku v Bayonne. Ob 11. dopoldne se je pripeljala v Chamonix, v spremstvu policijskega nadzornika vdova Staviskega, ki je takoj odšla v bolnico, kamor so bili prepeljali njenega moža, ko se je ustrelil. Med potjo je ves čas jokala. Ko je zagledala truplo svojega moža, se je v solzah zgrudila na tla.

Poset Kemala paše

Beograd, 9. januarja. d. Predsednik turške republike Mustafa Kemal paša bo po nekaterih vesteh prispel v drugi polovici januarja v Beograd, da vrne poset našega kralja Aleksandra v Carigradu.

Amnestija v Bolgariji

Sofija, 9. januarja p. Za pravoslavno novo leto bo zidana amnestija, ki jo bo deležnih 246 obsojencev. Pet izmed njih je bilo obsojenih zaradi političnih deliktov, ostali pa so bili obsojeni po kazenskem zakonu zaradi raznih drugih kršitev zakona.

Razočarani Berlin

Potek in rezultat rimskih konferenc angleškega zunanjega ministra z Mussolinijem sta Nemce zelo razočarala

Praga, 7. januarja.

Od sestanka in pomenkov med Simonom in Mussolinijem so si v Nemčiji obetali tako mnogočesa, da so sedaj ne samo presenečeni, marveč naravnost ogorčeni. Mislili so, da bodo francosko spomenico odklonili kot nesprejemljivo in da bodo odklonitev utemeljili s sklepi, ki jih bosta sprejela v Rimu imenovana državnika in tako bi ostala francoska spomenica udarec v vodo, kar bi bil dvojen neuspeh za Francoze, ki so vendar le zato pohiteli s predajo spomenice, da bi zanje rimski pomenek ne imel veljave prejudica. Kakor pa so se Nemci le največ zanašali na ta pomenek, nadejajoč se, da jim bo izdatno olajšal odklonitveni odgovor, tako so zdaj osupli nad dejstvom, da niti Simon niti Mussolini nista imela razumevanja za izključno nemške težnje, marveč sta se dogovarjala o stvareh, ki se tičejo angleškega, oziroma italijanskega zunanje političnega koncepta.

Uradni komunike, ki sta ga izdali italijanska in angleška vlada o rimskem sestanku, je tako brezbarven, da pravijo Nemci o njem, da je njegova vsebina znamenita po nedostatku vsake vsebine. V Nemčiji so močno razočarani, da se jim je sedanji politična poteza, na katero so stavili marsikako nado, tako temeljito ponesrečila. Neprikrito so naglašali, da bodo na francosko spomenico odgovorili po sestanku Simona z Mussolinijem, hoteč tako obrezuspešiti nagliico pariške vlade, ki rimskemu sestanku ni hotela priznati nikakršnega resnega vpliva na njeno odločitev. Iz vse te zadeve izhaja le ponoven dokaz, da so Nemci še vedno zelo nespretni politiki, ki se zanašajo, da bosta Rim in London zanje opravila vse potrebno in da so zlasti nespretni tedaj, kadar mislijo, da so dobili Francoze popolnoma v pregop in da so gospodarji položaja.

Hitlerjevski »Angriff«, ki je skoval gorenjo rečenico o nedostatku vsake vsebine v komunikeju rimskega pomenka, je osobito ogorčen in pasus komunikeja o »znižanju in omejitvi oboroževanja« mu diši naravnost po Ženevi. Zato ga hitlerjevci pripisujejo spretni roki sira Johna Simona, proti kateremu duce ni mogel uspeti z nemško zahtevo. Ostali listi so komunike obračali na vse konce in kraje, ga tolmačili na vse mogoče načine, pa so vkljub vsem naporom morali ugotoviti za Nemčijo neprijetno dejstvo, da je Anglija solidarna s pariško spomenico in da Mussolini ni mogel prepričati Simona o potrebi zrušenja Društva narodov. Nekoliko nade imajo pač v tem, da London morda ni za pariško spomenico v nekaterih formalnostih in da si tudi glede metod izvajanja francoskega predloga pridržuje posebno mišljenje. Vendar so s tem zopet enkrat pokopane nemške želje, da bi z aktivno pomočjo Italije ter ob znanem neodločnem zadržanju Anglije o stvareh evropske celine Nemčija odločevala o važnih političnih zadevah drugih, zlasti manjših držav. Vse kaže, da skupni napor Berlina in Rima, da bi se Društvu narodov vzela vsaka kompetenca odločevanja o stvareh svojih članov in se prenesla na velesile, ni obrodil pričakovanega sadu. Sicer je ta načrt štirih jerobov že davno dovolj kompromitiran, toda spretni fašistični diplomatje najdejo vedno novo obliko, da izzovejo razpravo o njem. Samo po sebi je umevno, da se Nemčija veelej in z vsem svojim kričavim elanom zapodi v borbo, zato pa je tudi deležna porazov in razočaranja.

Po rimskem sestanku je prišlo celo tako daleč, da mora »Angriff« z žolčem ugotavljati, da »komunike diši po Ženevi«. Hitlerjevski ideologi so gotovo dobro informirani o vsebini francoske note, ki zahteva splošen razorožitveni dogovor v okvirju ženevske institucije. Nemčija je odšla iz DN in njeni vplivni politiki so bili toliko neprevidni, da so si zaprli vsako pot za časten umik. Na mestu, da bi smatrali ta prenagljeni korak za demonstracijski prijem, so vsemu svetu na vsa usta oznanili, da zanje ni več povratka v Ženevo, niti v Društvo narodov niti na razorožitvena pogajanja. To spoznanje je tem bridkejše, ko prihaja Francija s pametno formulacijo, da razorožitev ne more biti samo zadeva Francije in Nemčije, ampak zadeva vse Evrope, ki je sedaj pač še udružena v Društvu narodov in se redno shaja ravno v Ženevi, da obravnava skupne zadeve v družbi mnogih in vplivnih izvenevropskih držav. Francija ravna tedaj izredno modro, ako prepušča odločitev o tako težki zadevi širšemu svetovnemu forumu.

Nemci so si svesti velike prednosti, ki jo ima francoski predlog, osobito ker se v Rimu stvari niso razvijale v pričakovanem pravcu, zato je nemški tisk razvil močno kampanjo proti Franciji. Doslej je bil v nemških listih vedno le Balkan ognjišče nemirov, zdaj pa je »Völkischer Beobachter« označil »pariško politiko kot ognjišče motenj v Evropi«. Zelo star in obrabljen je nemški način, ki išče krivcev vedno le izven Nemčije, zdaj v Rusiji, zdaj na Balkanu, zdaj na zapadu Evrope. Ta znana frazeologija je ponoven dokaz, da se nemška in francoska politika razlikujeta v bistveni točki. V Parizu se trudijo za pameten kompromis, ki naj zajamči varnost vsakogar, nemškim državnikom pa je ljubša trda pest in ostra sablja, s katero se da sicer grozeče rožljati, kar pa v svetu ne najde prijaznega odmeva. Tej svoji miselnosti se ima Nemčija zahvaliti za novi diplomatični poraz, ki zgovorno odseva iz pisanja nemškega tiska. Kljub vsemu pa bo treba zavzeti stališče do francoskega predloga in prava borba se bo šele tedaj začela. Dosedanji neuspeh ni ravno najboljši omen za bližnjo bodočnost.

Nov Mussolinijev predlog

Sklenila naj bi se samo začasna razorožitvena konvencija, ki bi dovoljevala do gotove meje tudi ofenzivno orožje

London, 9. januarja, d. Zunanje ministrstvo je prejelo včeraj predlog italijanske vlade, čigar cilj je zaključitev omejene razorožitvene pogodbe. Ta predlog je rezultat razgovorov Simona in Mussolinija, ki ga je italijanska vlada formulirala v posebni noti. Kakor se čuje, poudarja italijanska vlada, da je za sedaj nemogoče skleniti obsežnejšo razorožitveno konvencijo in da se za sedaj morajo obdržati gotovi tipi ofenzivnega orožja. Italijanska vlada predlaga v teh okoliščinah, da bi se sklenila samo začasna razorožitvena pogodba. S to noto se bo bavil že jutri vladni razorožitveni odbor. Obenem bo tudi predmet posvetovanj celotne vlade, ki bo bržkone tudi formulirala nove angleške pobude na podlagi nemškega odgovora na francosko spomenico.

Tukajšnji politični krogi računajo, da bo zasedanje sveta Društva narodov, ki se prične prihodnji ponedeljek, trajalo ves teden. Med važnimi vprašanji na njegovem dnevnem redu je tudi vprašanje pripravljalnih ukrepov za ljudsko glasovanje v Posaarju l. 1935.

Čeprav je doslej zunanji minister John Simon posnemal svoje prednike in se redno udeleževal sestankov sveta Društva narodov, je verjetno, da se sedanjega zasedanja ne bo mogel udeležiti, ker bo moral v Londonu prisostvovati vladnim sejam o razorožitvenem vprašanju in opraviti še druga neodložljiva dela. Zato ga bo v Ženevi zastopal državni podtajnik Anthony Eden.

Fašistične korporacije

Mussolinijev ekspoze v senatu o ciljih in nalogah korporacijskega sistema

Rim, 9. jan. ž. Na včerajšnji seji senata je ministrski predsednik Mussolini predložil zakonski načrt o korporacijah, kakor ga je odobril 9. decembra preteklega leta veliki fašistični svet ter obsežno utemeljitev načrta, ki ga objavljajo vsi današnji listi zelo obširno. Uvodoma navaja ministrski predsednik razvoj korporacijskega sistema od leta 1926 dalje. Pred sedmimi leti je bila z zakonom zgrajena osnova za korporacijski sistem, ki se je razvil na temelju fašističnega sindikalizma. Mussolini v svoji utemeljitvi predvsem citira sklep ki je bil sprejet na enem izmed poslednjih zasedanj nacionalnega korporacijskega sveta in ki pravi glede korporacij med drugim:

Korporacija je instrument, ki uvaja pod vodstvom države integralno organično in unitarno disciplino v vso produkcijo, vpoštevajoč pri tem kapital, politično silo in socialno blagostanje italijanskega ljudstva. Število korporacij naj se določi v skladu z velikimi produkcijskimi panogami in po realnih potrebah nacionalnega gospodarstva. V vodstvu korporacij morajo biti zastopani: državna uprava, stranka, kapital, delo in tehnika. Specifične naloge posameznih korporacij so posredovalnega in konzultativnega značaja ter se imajo izvajati po nacionalnem korporacijskem svetu z emanacijo zakonov, ki morajo urejevati narodno gospodarstvo in določati kontrolo nad njim.

Pri sestavi zakonskega načrta sta bila merodajna predvsem dva vidika: ali naj se korporacije osnujejo v skladu s posameznimi produkcijskimi kategorijami, tako n. pr. korporacije za delodajalce, delojemalce in tehnično osobje posameznih produkcijskih panog ali pa v okviru posameznih panog samih, tako da bi združevale kapital, delo in tehniko prizadete panoge. Veliki fašistični svet, ki je sestavil in odobril parlamentu predloženi zakonski načrt se je odločil za to, da se v okviru posamezne korporacije ustanovijo odseki, ki bi po svojih funkcijah in sestavi odgovarjali tako prvemu kot drugemu vidiku. Sekcije posameznih korporacij bodo sestavljene glede na socialne kategorije, korporacijski odbori pa glede na posamezne specialne produkcijske panoge. Tako bo končna slika korporacijske organizacije italijanskega ljudstva podajala omejeno število korporacij, ki bodo združevale tako posamezne sekcije kot odbore in ki se bodo sestavljale iz osnovnih edinic, to je fašističnih sindikatov kakor obstojajo že sedaj in se bodo njihove socialne funkcije po novem zakonskem načrtu še bolj povečale in utrdile.

V drugem delu svojega ekspozeja je Mussolini očrtal gospodarske in socialne funkcije novih korporacijskih organizacij. V prvi vrsti je naloga korporacij sestavljati norme, ki naj urejajo kolektivne gospodarske odnose in unitaristično disciplinirajo vso nacionalno produkcijo. V zvezi s tem imajo nalogo izvrševati kontrolo nad celokupnim narodnim gospodarstvom. V tej obliki zavrača korporacijski sistem liberalno načelo o popolni svobodi privatne iniciative in socialistično načelo o državni avtoriteti nad celokupnim gospodarstvom. Korporacije naj preprečijo izločitev privatne iniciative, na katere spontani sili je zgrajen ves gospodarski sistem in razsipanje gospodarskih dobrin, ki je v prosti konkurenčni borbi neizbežno. Na drugi strani naj preprečijo zle učinke državnega avtoritativnega vodstva nad produkcijo. Sindikati, v katerih mora volja posameznikov priti do večje veljave, naj združeni v korporacije in porazdeljeni po kategorijah in produkcijskih panogah sami kontrolirajo ves nadaljnji razvoj nacionalnega gospodarskega in socialnega življenja.

Senat, ki mu je bil predložen zakonski načrt z Mussolinijevim poročilom, je pri redil ministrskemu predsedniku viharne ovacije. Predsednik senata je v svojem kratkem govoru poudaril, da bo senat razpravljal o zakonskem načrtu, zavedajoč se da s tem sodeluje pri eni izmed osnovnih reform fašistične države.

Pristopajte k „Vodnikovi družbi“

Slovansko Novo leto

Pod tem naslovom je glasilo češkoslovaške socialne demokracije »Pravo Lidu« priobčilo članek, ki je tako značilen za slovansko zavednost češkoslovaških socialistov, da ga prinašamo v celoti. Članek je napisal znani čsl. socialistični novinar in publicist J. Petrbok in se glasi:

Škoda, velika škoda, da se je Houston Stewart Chamberlain, avtor znanega dela »Temelji XIX. stoletja« že davno preselil v carstvo sanj in da se ne more prebuditi niti za en sam trenutek. Kako zelo bi si želel tega: Najprej bi mu pokazal politični zemljevid sveta. Chamberlain, ta prenapeti German z angleškim imenom, bi ga gotovo ne spoznal ali pa mu ne bi veroval. Z zemljevida je izginila avstro-ogrska monarhija, ozemlje trobentačev gesla »Drang nach Osten!« pa se je znatno zmanjšalo. Na novem zemljevidu bi se moral učiti spoznavati novo politično tvorbo: Czechoslovakia, kar bi tega prenapetega Germana dražilo skoraj istotoliko kakor »prokleta Poljska«. Potem bi izbuljil oči, da bi mu skoro padle iz duplin, ko bi spoznal, da je tu tudi Jugoslavija, oh ta Jugoslavija! Ko bi pa poleg vsega tega opazil še SSSR in zvedel za ruske pakte z Ameriko, Francijo in Malo antanto, bi se požuril, da čim prej zopet umre. Slovansko srce je namreč tako zdravo, da je njegova diagnoza o tem srcu, da »tako slabo bije« naravnost smešna in postavlja v pravo luč vsa germanska proročanstva.

Naj si tak Chamberlain, zlasti pa gospod Mommsen, ogledata današnji silni strah Nemcev pred sedanjimi Slovani, osobito pa pred Slovani bodočnosti. Gospod Mommsen je nekoč dajal Germanom v prvi vrsti pa Nemcem znana navodila za razbijanje slovanskih lobanj, danes bi videl, kako celo ta »mongoloidni Vencelj« nima kar nič strahu pred starim in svetim rimsko-nemškim carstvom. Ta država je na potu do strahovitega kaosa, ki ga ne bo mogel zadržati niti kak Hitler, čeprav se mu posreči odstaviti židovskega boga in vso njegovo družino, na njegovo mesto pa postaviti pozabljenega germanskega boga Donnarja. Povsod po svetu se namreč slovanske države kljub svetovni krizi konsolidirajo ter imajo proti skupnemu nepriatelju tudi dobro pripravljene bajonete..

Danes bi moral Chamberlain preklicati svojo izjavo, da imajo Slovani preveč mesta na zemlji v primeri z njihovo vlogo v zgodovini. Takisto ne bi mogel več dokazovati, da je samo v germanskih deželah doma omika, slovanske pa da so popolnoma barbarske. Gospod Chamberlain je tu očividno zamenjal omiko s tehnično civilizacijo. Hotel je reči: čim manj je germanske zemlje, temveč je narodnih kultur, kar bi dokazovala tudi njegova nadaljnja trditev, da je »germanska omika od nekdaj mrzila robstvo«. Tu je namreč hotel reči, da je nemški German vedno hotel imeti sužnje iz drugih narodov.

Chamberlainova teorija je doživela usodo vseh prorokov časa in razpoloženja: sramotno je propadla. Rodila se je za zeleno mizo in ni izhajala iz stvarnosti in izkustva, zato pa ima v sebi mnogo »prirodne filozofije« in brblja tja v en dan. Chamberlain je sicer oddvojil germanstvo od Nemcev, tako da mu je pri tem ostal tip »plavolasega Nietzscheijevega nadčloveka«, ki pa se ga prav nihče na svetu več ne boji, ker so prirodni zakoni čvrsti in so izvestna ozemlja določenim plemenom pod izgubo življenja za vedno zaprta. Slovan se tedaj danes na vse te Chamberlainske ideje samo smeji, ker je v štirih letih svetovne vojne temeljito porušil vse ono, kar je po nemški veri sam bog uredil v korist in nadvlado Nemcev. Temu bogu je Nemec štiri leta zapovedoval: kaznuj Anglijo. Zgodilo pa se je ravno nasprotno vsega, kar so propovedovali nemški modrijani, politiki in proroki. Morda Hitler ravno zato izganja tega boga in se obrača na arheologe, da poiščejo in operejo starega Donnarja.

Povratek k starim božanstvom ne preseneča nikogar, saj so tudi ljudojedi na otokih Tihega morja zaradi ognjeniških izbruhov ostavili krščanstvo in se vrnili k svojim starim bogovom. To se je zgodilo nekje tam v Polineziji, zakaj bi se ne dalo ponoviti pri nekih kulturonosciih Evrope.

Slovansko Novo leto se začenja tedaj veselo in mi lahko samo z zadovoljstvom vzkliknemo: »Na mnoga leta, živio!«

Napredovanja v prosvetni službi

Beograd, 9. januarja. p. S kraljevim ukazom so napredovali v višjo kupino načelnik prosvetnega oddelka banske uprave v Ljubljani dr. Josip Breznik ter naslednji učitelji in učiteljice: Marija Delak v Ljubljani, Josipina Zemljič v Ljubljani, Marija Selan v Kamni gorici, Ana Vagaja na Jesenicah, Antonija Jurgl v Loki pri Zidanem mostu, Ivana Ambrožič v Dolenji vasi, Marija Planer pri Sv. Petru v Sav. dolini, Matilda Mušič na Jesenicah, Cirila Makl v Ljutomeru, Viktor Pirnat v Novem mestu, Cecilija Petan v Sromljah, Melita Šivic v Brežicah, Helena Šetin v Apačah, Marija Rakovšček v Braslovčah, Ljudmila Dragar v Ljubljani, Julija Cander v Hrastniku, Ivana Čarman v Velikem trnu, Ljudmila Černut na Jesenicah, Marija Černovšek v Mariboru, Ciril Skalovnik na Bregu pri Ptuju, Antonija Štefancioza na Donački gori, Ivan Horvat v Ihanu, Antonija Korbler na Ptujski gori, Leopoldina Kovič v Jevnici, Ljudmila Kasagrande v Stranjah.

Umor Mitričevićeve nepojasnjen

Beograd, 9. januarja. p. Pred letom dni je zbudil ogromno senzacijo umor znane beograjske milijonarke Mitričevićeve. V zvezi z umorom sta bila aretirana dva mladeniča, Roksandič in Olujič. Po policijski preiskavi sta bila izročena sodišču s pripombo, da sta dejanje priznala. Danes pa je izdalo državno tožilstvo odlok, da se preiskava zoper oba ustavi, ker se je izkazalo, da nista s tem umorom v nikaki zvezi. Po skoro enoletnem preiskovalnem zaporu sta bila danes oba izpuščena iz zapora, umor milijonarke pa je ostal nepojasnjen.

Zagreb kraljici

Svečana proslava rojstnega dne Nj. Vel. kraljice je znova manifestirala udanost Zagreba do kraljevskega doma

Zagreb, 9. jan. č. Zagreb je danes posebno svečano proslavil rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije. V cerkvi Sv. Preobraženja se je vršilo svečano blagodarenje, ki mu je prisostvovalo mnogo odličnih zagrebških osebnosti. Pri blagodarenju je kraljico zastopal adjutant polkovnik Mušicki v spremstvu gardnega oficirja. Svečane liturgije je opravil škof Dositej ob veliki asistenci duhovščine. Obrede je spremljalo srbsko pevsko društvo. Cerkev je bila nabito polna ljudi in še pred božjim hramom se je zbrala velika množica ljudstva. Službi božji so prisostvovali med drugimi ban dr. Ivan Perović s tajnikom Vojnovićem, pomočnik bana dr. Hadži, armijski poveljnik general Ljubomir Marić, mestni komandant generalštabni general Mihajlo Bodi, več drugih generalov, predsednik senata dr. Ljubomir Tomašić, predsednik Jugoslovenske akademije, rektor vseučilišča, župan in drugi.

Vse mesto je v zastavah. Zvečer je bila prirejena sijajna iluminacija z baklado. Mnogotisočglava množica se je zbrala pred dvorcem in prirejala Nj. Vel. kralju in kraljici navdušene ovacije.

Zvečer so priredili oficirji zagrebške garnizije v proslavo kraljičinega rojstnega dne elitni ples v hotelu Esplanade, na katerem se je razvilo slavnostno razpoloženje. V soboto priredi zagrebška Jadranska straža pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice v proslavo njenega rojstnega dne vseslovanski ples.

Odlikovanja

Nj. Vel. kralj je danes odlikoval bana dr. Ivana Perovića z redom Jugoslovenske krone I. stopnje. Nadalje je bilo odlikovanih tudi mnogo zagrebških političnih osebnosti in predstavnikov ter zastopnikov raznih tukajšnjih organizacij.

Kralj na izletu v zagrebški okolici

Zagreb, 9. januarja. Danes popoldne je odšel Nj. Vel. kralj na svoj običajni izprehod. Odpeljal se je iz dvora do Ksaverske mitnice in krenil nato peš skozi vasi Kraljevico, Šestine in Gornji Prekrižej, same vasi, kjer je pod večer le malo izprehajalcev, in ki so obdane z gozdovi. Povsod so pasanti spoznali Nj. Vel. kralja in ga navdušeno pozdravljali. Vladar se je ljubeznivo spustil v razgovore s posamezniki, posebno s kmeti iz Šestin, ki so se vračali iz mesta domov. Tako se je med neprestanimi vzkliki in izrazi simpatij in ljubezni prebivalstva počasi vrnil nazaj proti mestu ter se dobro razpoložen med navdušenim vzklikanjem množice vrnil v dvor.

Ministri in diplomati v Zagrebu

Zagreb, 9. januarja, n. V Zagrebu se je zbralo danes več članov beograjskega diplomatskega zbora. Prispel je tudi zunanji minister g. Bogoljub Jevtić s šefom protokola Nedeljkovićem in tajnikom zunanjega ministrstva Markovićem. Ob 11. dopoldne je bil zunanji minister sprejet v avdienco pri Nj. Vel. kralju, kateremu je referiral o poslih svojega resora. V Zagreb so nadalje prispeli grški poslanik Melas, poljski poslanik Schwarzburg - Günther, danski poslanik Biring, italijanski poslanik Galli, turški poslanik Hajdar beg, albanski poslanik Rauf Fico, francoski vojni ataše general Lepettit, češki polkovnik Hajek, bolgarski polkovnik Rajev, poljski polkovnik Grudsijan, ameriški kapetan Ochly, angleški podpolkovnik Dally in grški vojni ataše polkovnik Lianubas. Dalje so prispeli v Zagreb tudi predsednik senata dr. Tomašić, predsednik Narodne skupščine dr. Kumanudi, podpredsednik senata dr. Ploj, senator dr. Sverljuga in več narodnih poslancev, ki so se vsi nastanili v hotelu »Esplanade«.

Dopoldne so prispeli tudi minister za prosveto dr. Stanković, gradbeni minister dr. Srkulj in minister brez portfelja Andjelinović.

Proslava v Beogradu

Beograd, 9. januarja p. Rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije so tudi v prestolnici proslavili na svečan način. V saborni cerkvi je bila dopoldne slovesna služba božja, ki jo je opravil namestu obolelega patrijarha episkop Tihon. Po službi božji, ki so ji prisostvovali člani vlade, generaliteta, admiraliteta ter diplomatski zbor poleg mnogoštevilnega občinstva, je imel episkop Tihon lep govor, v katerem je očrtal pomen današnjega dne in zlasti slavil vrline Nj. Vel. kraljice kot vzorne matere.

Svečanost na Dunaju

Dunaj, 9. januarja. AA. Davi je bilo v tukajšnji pravoslavni cerkvi blagodarenje za rojstni dan Nj. Vel. kraljice. Navzoči so bili: jugoslovenski poslanik g. Djordje Nastasijević z gospo, osobje poslaništva, delegati jugoslovenskih ustanov, predsednik jugoslovenske kolonije na Dunaju. V proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kraljice je poslanik g. Nastasijević priredil v prostorih poslaništva kosilo, ki so se ga udeležili rumunska kraljica - mati Marija, nadvojvoda Anton, maršal dvora rumunske kraljice polkovnik Zvidenici, turški poslanik Hamdi beg, švedski poslanik na Dunaju in v Beogradu g. Unden, češkoslovaški poslanik g. Tirlinger, rumunski poslanik g. Bradicanu, grški odpravnik poslov Sirakopulos, francoski vojaški ataše major Salan, švedski vojaški ataše, jugoslovenski vojaški odposlanec g. Miličević, delegat v podunavski komisiji g. Mihajlović ter mnogi drugi odličniki.

Elektrifikacija primorskih železnic

Trst, 8. januarja.

V italijanskem prometnem ministrstvu že dalje časa proučujejo načrt elektrifikacije železniškega omrežja v severnem in severovzhodnem delu države. Izdelali so tudi že podrobne načrte za manjši del tega ozemlja. Tako prihaja prva na vrsto bivša Primorska, kjer je že iz tujsko-prometnih ozirov najpotrebneje, da se uvede ta novost, dasi je ravno tako jasno, da je bil za ukrep odločilen prihranek, ki ga upa doseči italijanska železniška uprava z elektrifikacijo. Italija mora ves premog za železniški parni pogon uvažati iz inozemstva in je pogon pač najdražji v Primorju zaradi velikega vzpona železniških prog, dočim je v ostalih krajih, večinoma v ravnini, znatno cenejši. Tako se bo elektrifikacija primorskih železniških prog izvršila po že s pred meseci odobrenem načrtu v teku dveh let, do konca leta 1936.

Načrt se nanaša na pet železniških prog: provo Videm - Trbiž, Videm - Gorica - Tržič, Červinjan - Tržič - Trst, Nabrežina - Postojna in Št. Peter na Krasu - Reka. Vsa dela so že oddana v zakup, pri čemer je prišla v poštev ena sama domača tvrdka, tržaška »Svem« napram dvema milanskima ter po eni rimski, genovski in pizanski, ki so si ž njo porazdelile vsa dela. Stroški za vsa dela so proračunani na 300 milijonov lir.

Elektrifikacija se izvrši s stalno strujo, kakor povsod drugod v Italiji. Struja bo imela 3000 V napetosti. Elektrovod bo nadzemeljski in mu bo znašala dolžina v celoti okoli tisoč kilometrov. Nosila ga bo dvojna vrsta 20 do 30 m visokih, 30 do 50 kvintalov težkih, 200 do 300 m drug od drugega oddaljenih železnih drogov. Zato bodo morali brzojavne in telefonske žice, ki sedaj spremljajo na drogovih železniško progo, položiti v zemljo. Stični vod, ki bo oddajal strujo lokomotivam, se bo napajal iz dveh glavnih vodov, ki bosta imela po 60.000 V napetosti in bosta vodila od Vidma do Žabnic pri Trbižu ter od Opčin do Reke. — Transformacijske postaje bodo v Žabnicah, Vidmu, Sredipolja, v Trstu, Št. Petru na Krasu in Matuljah. Goriške proge bodo začasno dobile strujo od soške elektrarne in menda tudi še od svetokriške. Proga Videm - Trbiž bo elektrificirana že leta 1935.

Taka bo torej elektrifikacija primorskih železnic, pri čemer se pa ne sme pozabiti, da po načrtu, ki se ustvari do konca leta 1936., ne bosta elektrificirani predvsem dve normalnotirni progi: Trst - Gorica - Podbrdo in Trst - Pula z odcepkom Herpelje - Divača, ki imata največje vzpone in poleg tega celo vrsto predorov, v katerih dela premogov dim največio nadlego. Neelektrificirana ostane tudi normalnotirna vipavska in ozkotirna istrska proga (Trst - Buje). Zakaj ne elektrificirajo tudi teh prog? Saj veljajo isti razlogi, ki veljajo za elektrifikacijo onih petih, tudi zanje, zlasti pa za progo Trst - Gorica - Podbrdo. Če ni bil tu merodajen manjši obseg prometa, je pač odločevalo najbrž dejstvo, da primaša elektrifikacija poleg drugih dobrot tudi pospešenje prometa, pa se bodo elektrificirale predvsem tiste proge, ki vodijo nevšečnemu sosedu po najkrajši poti in kar najhitreje za hrbet in v bok. In ta razlog je bil pač najmerodajnejši.

Zagrebška senzacija

Zagreb, 9. januarja. č. V zvezi z afero Staviskega se je izvedelo, da je imel ljubico, ki je bila po rodu Zagrebčanka. Imenuje se Marija Križanić in je hči nekega zagrebškega ključavničarja, ki je nekaj časa delal v Franciji in se poročil s Francozinjo. Pozneje se je vrnil v Zagreb. Njegova hči Marija se je od matere naučila francoščine. V Zagrebu se je naučila tudi stenografije in strojepisja ter je bila nekaj časa tudi zaposlena. Ko pa je ostala brez službe, se je na lepem odpravila v Pariz. Kmalu je pisala svojim zagrebškim prijateljicam, da so ji rojaki v Parizu našli namestitev v nekem pariškem kabaretu, kjer bo nastopala kot girl. Tu jo je spoznal Stavisky, jo vzel k sebi, plačal njene dolgove, namestil kot tajnico, ji kupil vilo in avtomobil ter ju prepisal na njeno ime. V Parizu si je nadela ime Mary Criseau. Tudi pozneje je večkrat pisala svojim prijateljicam, in med drugim poročala o orgijah, ki so jih razni ugledni Parižani prirejali v njeni vili.

Vremenska napoved

Dunajska vremenska napoved za sredo: V splošnem zjutraj mraz, podnevi ponekod temperature nekaj nad ničlo. Pooblačitev nesigurna; v nižinah najbrž po večini oblačno.

†

Potrti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da nam je umrla naša ljubljena hčerka, oziroma nečakinja, gospodična

STANA FUNTEK

absolventka drž. učiteljišča

dne 9. jan. 1934, v starosti 21 let, previdena s tolažili sv. vere.

Pogreb bo v četrtek, dne 11. januarja t. l. ob 16. iz hiše žalosti Veliki Mengeš št. 6 na domače pokopališče.

Veliki Mengeš, 10. jan. 1934.

Žalujoča mati in ostali sorodniki

Naši kraji in ljudje

Načrt za regulacijo vseh naših rek

Najprej bodo regulirane reke Sava, Dunav in Morava — Regulacija in melioracija jezer in močvirij

Zagreb, 9. januarja.

Ko je o božiču nastopilo južno vreme, so začele naglo naraščati mnoge reke in v nekaterih pokrajinah so nastale tudi nevarne poplave. Povodnji v Bosanski Krajini so povzročile za več stotisočev dinarjev škode, nevarnosti pa še niso prenehale. Reka Una je porušila te dni obrambni nasip, ki varuje Bosansko Dubico, ter se razlila daleč naokrog. Deli Bosanske Dubice so bili poplavljeni v toliki meri, da so iz vode štrlele samo hišne strehe. Prebivalce so morali evakuirati.

O nevarnem naraščanju rek Plive in Lonje je »Jutro« že obširneje poročalo. Močno pa je narasla tudi Drava, ki v zadnjih letih pri Varaždinu večkrat menja svojo strugo. O teh nevarnostih je varaždinska občina že pred nekaj leti poročala na merodajnih mestih. Kadar Drava močno narašča ni v nevarnosti samo občinsko zemljišče, ki ga voda odnaša, marveč tudi vsi mostovi, ki vežejo zgornjo Podravino z Medmurjem. Strugo Drave so večkrat pregledali strokovnjaki, ki so prepričani, da bo Drava premikala svojo strugo vedno bolj na desno.

Vsakoletne poplave napravijo veliko škodo tudi prebivalcem Doljne Posavine Poplave so redne posledice izliva vode iz Lonjskega polja. To polje bi moralo biti že davno izsušeno in se je o tem razpravljajo že v nekdanjem hrvatskem saboru. Razne strokovnjaške komisije so že izdelale svoje projekte o izsušenju Lonjskega polja, izvedlo pa se ni še ničesar. Tudi lani se je s starimi predlogi bavila posebna komisija, ki je izvedbo projekta cenila na preko 140 milijonov dinarjev. Prebivalci si pomagajo, kolikor je pač mogoče, z lokalnimi obrambnimi sredstvi. S pomočjo banske uprave pa se sedaj v izdatnejši meri utrjuje desna savska obala. Poleg banske uprave bo ta dela gmotno podpirala tudi vlada.

To je samo nekaj primerov nujno potrebnih rečnih regulacij. Da bi se izvršila popolna regulacija rek v naši državi ter da bi se na ta način zavarovali od poplav veliki kompleksi zemljišč in tudi cele občine, je izdelan že načrt za izvedbo vseh regulacijskih del. Določeni so tudi že potrebni krediti, ki bodo stavljeni na razpolago posameznim banskim upravam. Najprej bo izvedena regulacija Save Dunava in Morave, potem pa pridejo na vrsto tudi ostale reke. Načrt popolne regulacije pa se nanaša tudi na regulacijo in melioracijo mnogih jezer in močvirij. Z delom po načrtih bodo začeli že letošnjo pomlad.

Rudolf Kavšek je umrl v Parizu

Ljubljana, 9. januarja.

»Kaj se je vendar zgodilo?« sem se izpraševal, ko nisem dobil za letošnji Božič običajnega pisma od Nestorja naših izseljencev, Rudolfa *Kavška*. In zdaj je prišlo poročilo, da se mu ne bo nikdar več izpolnila njegova srčna želja, da bi še enkrat videl preljubo domovino.

Rudolf Kavšek je bil brez dvoma najmarkantnejša osebnost med našimi izseljenci. Večino svojega življenja — letos bi preteklo 39. leto — je preživel v tujini. Sprva je živel v Nemčiji, nakar se je za stalno preselil v Pariz, le tik pred vojno je bil nekaj časa v Londonu. Vendar je le najrajši živel v Parizu, ki mu je bil druga domovina. Tu je bil v trgovskih krogih priljubljena in uporabna moč, saj je perfektno obvladal nemščino, francoščino in angleščino, da o razumevanju za slovanske jezike sploh ne govorim. Navzlic svojemu kozmopolitizmu in popolnoma pariški orientiranosti pa ni pozabil materinega jezika, čeprav je zapustil Ljubljano še kot mlad dečko. V tem ga je posebno vzpodbujalo »Jutro«, ki ga je po končani službi vsak dan tudi zvesto prebiral in katerega stalni sotrudnik je bil ves čas obstoja.

Rudolf Kavšek je bil glavni organizator naših emigrantov v Parizu, podpredsednik »Jugoslovanske kolonije« ter velik prijatelj jugoslovenskih študentov. Iskreno rad je bil našim ljudem za vodiča po Parizu, ki ga je poznal kakor svoj žep. Le kratko pismo je zadostovalo in Kavšek je stal z »Jutrom« v roki na pariškem vzhodnem kolodvoru ter pričakoval naše ljudi. V sili je priskočil marsikateremu našemu dijaku na pomoč, vendar mu je veliko nehvaležnežev ostalo dolžnih denar, ki si ga je pritrgoval od ust.

Za življenjsko družico si je izbral Francozinjo, uradnico na lyonski postaji PLM v Parizu. Zapušča tudi sinčka, ki ga je iz spoštovanja do kralja Petra Osvoboditelja krstil za Petra. Njegova srčna želja je bila, da bi še nekoč prišel nazaj v domovino, vendar te sreče v življenju ni dočakal. Naj mu bo lahka prijateljska francoska zemljica! *Rr.*

Možu pravice in poštenja

(Spominu pokojnega sodnika Mirka Koršiča)

Cerknica, 9. januarja.

Če po kom, dragi Mirko, je bilo po Tebi težko meni in vsem, ki smo Te bližje poznali. Človek sreča in spozna v življenju marsikoga, a takih dobrih duš, takih ljudi je malo, zelo malo.

Spominjam se dvajset, deset let nazaj. Vojna, hudi časi, vse obupano, a Ti si v svojem poklicu kot sodnik ublažil marsikatero gorje. Vedno si se zavedal, da si Slovenec, če tudi to drugim ni bilo prav. Križev pot begunstva in vse neprilike niso mogle omajati Tvoje vere v zmago pravične stvari. Prišel je prevrat in Ti si se z navdušenjem stavil na razpolago Narodnemu svetu v Gorici. Sledila je tuja okupacija naše Goriške, prišlo je razočaranje za razočaranjem, a Ti si ostal na svojem mestu, nisi hotel biti dezerter. Baš sedaj je deset let, ko so nas slovenske sodnike vrgli na cesto. Živo mi je v spominu tisti januarski dan 1924, ko sem bil pri Tebi v Gorici in si me bodril: »Fant, korajžo!« Mene sta takrat zadela dva udarca, drugi težji od prvega, v Tebi sem takrat našel človeka, ki me je vzpodbudil in prepričal, da človek ne sme nikdar kloniti.

V tem krivičnem življenju je že tako, da pridejo le tisti na zelene vejice, ki si znajo utirati pot s komolci ne glede na desno in levo. Ti, Mirko, si bil prepošten, premehak, preveč dober. Zato v tem umazanem življenje nisi uspel, kakor bi zaslužil. Razumel sem Tvojo nezadovoljnost, ko si po sili razmer postal odvetnik, a se to ni skladalo z dobričino Tvoje mehke duše. Zato in ker si hotel svoje sinove vzgojiti v zavedne Slovence, kakor si bil sam, si se s težkim srcem izselil iz svoje Gorice in prišel v svobodno domovino. Tudi tu Te je čakal križev pot. »Komur je sreče dar bilá klofuta!...«

Sedaj je vse končano. Vsa razočaranja, vse nehvaležnosti in krivice. Odpočij se sladko, dragi Mirko, v svobodni slovenski zemlji, ki si jo resnično ljubil kakor malokdo. In če je v onostranstvu kaka Pravica, naj Ti Ona povrne in poravna vse krivičnosti, ki si jih moral prenesti. Tvoj spomin pa bo vedno ostal svetal med vsemi, ki smo Te poznali, spoštovali in ljubili! *B.*

Tragedija očeta in sina

Radmirje, 9. januarja.

Pretekli teden je v celjski bolnici umrl po daljši bolezni g. Ignac *Stermecki*, upokojeni učitelj iz Radmirja v Savinjski dolini. Pokojnik je bil vse življenje odločno naprednega in narodnega mišljenja in je v tem duhu vzgojil tudi šest svojih otrok. Njegovo največje veselje so bile knjige in proučevanje slovanskih jezikov. Posebno ga je zanimala srbohrvatska in ruska književnost, v kateri je bil doma, kakor malokdo. Bolehal je že dlje časa na želodčnem raku. Iskal je pomoči v celjski bolnici, kjer je pretekli torek podlegel zavratni bolezni. Zaradi iste bolezni je iskal leka tudi njegov sin abs. jurist *Leon Stermecki* v ljubljanski bolnici. Tudi zanj ni bilo več zdravila in rešitve. Ko je njegov oče izdihnil v Celju, se je tudi on že boril s smrtjo. Predvčerajšnjim zjutraj ga je smrt rešila neizrečnega trpljenja. Študiral je gimnazijo in vseučilišče v Ljubljani. Pred tremi leti je napravil prvi juridični izpit in bi že brez dvoma davno končal pravniške študije, da se ga ni lotila strašna bolezen, kateri se ni mogel upirati niti njegov izredno močni organizem. Pokojnik je bil vse svoje življenje odločen in prepričen nacionalist, ki bi bil svojemu narodu mnogo koristil, da ga ni zla usoda v cvetu mladosti spravila v prerani grob. Pokopali so ga včeraj popoldne pri Sv. Križu. Pogreba se je udeležil tudi posl. Rasto Pustoslemšek. Pokojnikoma blag spomin, njiju rodbini iskreno sožalje!

Vsaj priložnosten zaslužek za mlade tehnike

Ljubljana, 9. januarja.

Beda, v kateri živijo mladi intelektualci, ni prizanesla niti našim mladim tehnikom- absolventom tehniške srednje šole. Nikjer ne dobijo mesta, dočim imajo nenadomestljivi tujci še vedno mastno plačane službe. Ker ni računati, da se bo mentaliteta gotovih gospodarstvenikov, ki tujcu vse zaupajo in ki prezirajo vse, kar je domačega (izvzemši domačega odjemalca) spremenila, se brezposelni tehniki obračajo na širšo javnost za pomoč.

Marsikateri obrtnik, trgovec ali privatnik potrebuje sem in tja kak načrt, osnutek za reklamni plakat, ali tehnično nadzorstvo pri kaki gradbi. Diplomirani tehniki, ki že leta čakajo brez službe, so v stanju izvršiti vsa tehniška dela gradbene, strojne in elektrotehnične stroke proti majhni odškodnini.

Da pridejo vsaj do priložnostnega zaslužka, so si brezposelni tehniki pod okriljem Organizacije diplomiranih tehnikov osnovali svoj delovni krožek, na katerega, prosijo, naj se interesenti, ki imajo srce za našega človeka, obračajo. Naslov je: Organizacija diplomiranih tehnikov, Gradaška ul. 8/I. Telefonske zahteve pa: tel. 30-66.

Vrni mi svobodo!!!

Moški so ji bili igrača. Bila je lepa in bogata, dokler ni spoznala življenja. Spoznala je, da je ljubezen nevarna kot dinamit. Kdo je to?? To je slavna filmska zvezda Joana Crawford v svojem najboljšem filmskem delu iz moderne družbe »Vrni mi svobodo«. Kot partner lepi Nils Asther in Robert Nontgomery. Danes ob 4., 7. in 9. uri ob najnižjih cenah 2.—, 4.—, 6.— in 8.— Din v »Zvočnem kinu Dvor«.

Črni umetniki v svetlejših panogah umetnosti

Ljubljana, 9. januarja.

Snoči se je v dvorani Delavske zbornice vršil lep prosvetni večer z bogatim glasbenim, pevskim in gledališkim sporedom ki ga je priredil izobraževalni odsek SGRJ, podružnice v Ljubljani, da pokaže pred široko javnostjo, kako intenzivno in uspešno se grafiki, zastopniki črne umetnosti, udejstvujejo tudi v vseh svetlejših umetnostnih panogah. Obisk je pokazal, da je naše grafično delavstvo kakor ena sama velika družina, ki z vso pozornostjo spremlja vsako snovanje in vsako manifestacijo svojega stanu, nivo prireditve pa bi zaslužil, da bi se vabilu grafikov odzvala tudi širša naša kulturna javnost. Prirediteljem pa je lahko v tolažbo, da je reviji njihovega kulturnega dela lahko prisostvovala vsa javnost ob radiu, ki je prenašal program njihovega večera.

Uvodno besedo je izpregovoril predsednik podružnice SGRJ Drago *Kosem*, ki je upravičeno poudaril tesno zvezo med delom grafičnih delavcev in ustvarjanjem kulture in prav kultura je eno najvažnejših in najmočnejših orožij vsake delavske borbe. Tudi Zveza grafičnih delavcev se je pred 65 leti ustanovila iz potrebe po izobrazbi in iz malega društva, ki je ob ustanovitvi štelo komaj 13 ljudi, je do danes zrasla močna organizacija, ki šteje v Sloveniji 1000 članov, dočim je v vsej Jugoslaviji 5000 grafičnih delavcev. Danes je organizacija dovolj krepka, da lahko z uspehom dela v smeri prosvete, humanitarnosti in socialne borbe. V zadnjih trinajstih letih je zveza izdala nad 50 milijonov podpor svojim članom — tolikšne vsote pač ne more zabeležiti v bilanci svojega dela nobena druga strokovna organizacija, pa tudi izlepa ne kakšna druga socialna ustanova. Danes vzdržuje zveza okrog 40% nezaposlenih članov.

Sledil je smotrno izbran umetniški del. Orkester Grafike je pod vodstvom dirigenta *Ogorevca* z lepim vživetjem podal vrsto skladb, ki so bile daleč od sodobnega raztrganega iskanja, pa so bile prav zavoljo tega deležne prav hvaležnega sprejema. Pevski zbor Grafike, ki je znan in priznan že z mnogih umetniško uspelih koncertov, je snoči pod vodstvom svojega novega vodje Danila *Bučarja* vnovič dokazal, da se upravičeno šteje med naše najboljše zbore. Kakor orkester, so morali tudi pevci na zahtevo navdušene dvorane še dodajati. Prvikrat se je nato predstavil javnosti gledališki odsek Grafike z Ganglovo socialno enodejanko »Dediščina« v režiji Rajka *Kosa*. Kakor imajo grafiki dovolj dobrih glasbenikov in pevcev v svoji sredi, tako imajo tudi dovolj nadarjenih igralcev. V skrbni režiji, v resno poglobljenem igranju posameznih igralcev, ki bi smelo lahko šli tekmovat tudi z igralci nekaterih naših renomiranih amaterskih odrov, je »Dediščina« doživela v občinstvu močan odmev.

Naj bi grafični delavci kaj večkrat dvignili zastor pred svojim kulturnim in umetniškim delom, ki je po svoji resnosti in uspehu lahko za vzor vsem drugim delovnim stanovom.

Trdovratno zapeko, katar debelega črevesa, napetosti, želodčne motnje, zastajanja krvi, nedelavnost jeter, zlato žilo, bolečine v kolkih, odpravimo z uporabo naravne **»Franz Josefove« grenčice,** če jo izpijemo zjutraj in zvečer malo čašico. Zdravniki strokovne veličine izpričujejo, da učinkuje **»Franz Josefova« grenčica** celo pri zdražljivem črevesu brez bolečin. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in vseh specerijskih trgovinah.

Danes ob 4., 7.¼ in 9.¼ uri zvečer

velefilm strasti, ljubezni in lepote

TAJFUN

v katerem nastopa slavni ruski igralec

VALERIJ INKIŠINOV

sodelujejo

Liane Haid in **Viktor de Kowa**

To je film, ki nam pokaže ljubezen in strast japonske duše

Nov »Paramountov zvočni tednik«

Predprodaja od 11.—½3

ELITNI KINO MATICA

TELEFON 2124

Propagandno delo naših bivših mornarjev

Ljubljana, 9. januarja.

V četrtek so napolnili bivši mornarji, člani mornarske sekcije JS verando restavracije pri Šestici, kjer se redno sestajajo vsakega četrtega v mesecu. Navzoč je bil tudi predsednik krajevnega odbora JS g. Pogačnik, katerega je načelnik morn. sekcije gospod Bavdek v prisrčnih besedah pozdravil, nakar je podal besedo tajniku Bedraču, ki je predaval o zanimivem uporu v Boki Kotorski.

Ta upor pozna naša javnost le po imenu, ne pa tudi v podrobnostih, niti ne ve, da so njega žrtve postali slovanski mornarji Raš (Čeh), Brničević in Šišković (Dalmatinca) in Slovenec Grabnar. Med organizatorji upora je bil tudi g. Marušič Gabrijel, sedaj poštni uradnik v Ljubljani. Zanimivo je bilo predavanje, kako je avstrijska torpiljarka pod vodstvom slovanskih mornarjev in belo zastavo odplula v Jakin (Ankono) ter se predala Italiji. Predavatelj je na podlagi zgodovinskih zapiskov izpodbijal boljševiški značaj upora, kakor so ga prikazovali avstrijski mornariški oficirji zgolj zato, da bi omalovaževali gibanje slovanskih mornarjev, ki so zahtevali v češkem, srbohrvatskem, slovenskem in poljskem jeziku: »Morje Slovanom«. To tendenco upora je dokazal tudi proces proti upornikom, kar je dunajski »Der Abend« točno povedal že pred leti. — Da se slovenska javnost točno informira, namerava izdati mornarska sekcija brošuro o tem uporu. Ožji odbor je nadalje tudi sklenil, da počasti spomin za svobodo padlih mornarjev Raša, Brničevića, Šiškovića in Grabnarja na dan upora — 1. februarja — ali pa na dan ustrelitve — 7. februarja — na kar javnost že sedaj opozarjamo, osobito še nacionalna društva.

Po prvem predavanju je povzel besedo poročnik Plesničar z broda »Kraljice Marije« ter je opisal v odlomkih potovanje po Sredozemskem morju. Prikazal je nekaj zelo zanimivih slik iz obal sredozemskega morja, Bospora in Dardanel. To predavanje bo g. Plesničar ponovil z vsemi slikami v celoti, ki jih ima okoli 250, in bo to eno najzanimivejših javnih predavanj. Obenem moramo javnost opozoriti na brezplačno skioptično predavanje mornarske sekcije, ki bo 11. t. m. v dvorani Delavske zbornice, na kateri bo predaval priljubljeni predavatelj dr. Alujević o najzanimivejši temi: »Pomen jadranskega morja v jugoslovenski zgodovini.« Ker mora pomen našega morja za našo domovino poznati vsak narodno zaveden Jugosloven, še posebej opozarjamo vsa narodna društva na to predavanje. Vam, dragi mornarji, pa pozdrav: Čuvajmo naše morje!

Za naše morje!

Navzlic dnevno naraščajočemu pomenu morja in zaradi tega važnosti tudi malega deleža na morju, vendar pri nas, ki smo tudi pomorska država, zanimanje za morje še ni prodrlo v najširše kroge, akoravno se mora hvalevredno omeniti, da je zanimanje v zadnjem času nekoliko naraslo.

Oblastni odbor Jadranske straže v Ljubljani je tedaj sklenil, našo javnost od časa do časa opozoriti na morje in pomorske dogodke v najširšem pomenu besede.

Pomorske vesti, ki bodo poslej izhajale v naših dnevnih listih in deloma tudi drugih publikacijah, se bodo bavile z morjem samim, njegovimi lastnostmi, njegovim *vsestranskim vplivom* na razvoj človeštva, posameznih narodov in držav, posebno tudi z geopolitičnimi vidiki, na katere vpliva morje. Občinstvo se bo obveščalo o morju vobče, njegovih pojavih, obalah, lukah, o stanju brodogradnje, o morskih potih, svetski pomorski trgovini, o nacionalni in internacionalni pomorski zakonodaji, itd. Ne bodo tudi izostala opozorila na stanje svetskih trgovskih in vojnih mornaric — sploh vsega, kar je z morjem v širšem ali ožjem stiku.

Naše občinstvo pa se naproša, da te večinoma kratke notice pazljivo prečita in o njih razmišlja. Tisti čitalci, ki že imajo interes za morje, bodo vsako tako notico z veseljem pozdravili, pri ostalih pa naj te kratke vesti iz pomorstva vzbudijo zanimanje za morje, katerega soposestniki smo tudi mi Jugosloveni.

Postopač in poulične simpatije ljubljanskega občinstva

Ljubljana, 9. januarja.

Kakor nebroj drugih, ki se klatijo okrog nebotičnika, po Aleksandrovi cesti, okrog glavne pošte, da ustavljajo ljudi in prosjačijo, se je tudi mladi korenjak France Pavlič pozibaval sinoči po Tyrševi cesti. Bil je že precej okajen, kajti čez dan je nabral precej dinarjev, ki jih je pognal po grlu v dalmatinskih kleteh. Na večer je postal korajžen in zato še bolj podjeten. Ustavljal je vsakega mimogredočega in če mu ni brž postregel z miloščino, ga je tudi nahrulil. Njegovo početje je jelo vzbujati zgražanje in je bil na vsiljivca opozorjen tudi stražnik. Ko je pozval fantina, naj se odstrani, se je pričel Pavlič naenkrat šaliti in je zaigral na ulici pravcato komedijo.

Nesramnost je jela presedati tudi hladnokrvnemu stražniku. Ker se je Pavlič branil aretacije, so se pričele zbirati tam večje množice in po ljubljanski navadi pričele simpatizirati z aretirancem, tako da je imel stražnik kar mučno stališče. V Ljubljani so taki prizori na ulicah prav pogosti. Čudna ta naša neinformirana publika, da se tako hitro in človekoljubno zavzame za vsakega nesramneža! Ali naj bo vse zavoljo »heca«, da letijo na stražnika vedno pikre opazke, čeprav ravna samo v interesu reda in miru. Ko je privedel stražnik Franceta Pavliča na policijo, so v njem brez nadaljnjega spoznali starega grešnika, ki je po krstnem listu sicer še mlad, šteje komaj 35 let, a je že 19 krat sedel v zaporu zaradi tatvine in drugih deliktov, povrh vsega je pa še izgnanec iz Ljubljane.

Hraste pri otrocih, oprišče, lišaje itd. ozdravite zelo zanesljivo s preizkušenim zdravilom

„FITONIN“

Razkužuje, odpravi srbečico in bolečine naglo zginejo. Steklenica stane Din 20 v lekarnah. Po poštnem povzetju 2 steklenici Din 50. Poučno knjižico št. 14 pošlje brezplačno Fiton, dr. z o. j. Zagreb I-78.

KULTURNI PREGLED

„Gospod Sonjkin in njegova sreča“

v režiji prof. Šesta.

Po dobršni vrsti lahkih, ne globoko zajetih burk, ki so druga za drugo užigale pred polnimi hišami, na prvih večerih, da pojdejo nato na veke v pozabo, se je v soboto odigrala prva predstava dragocene komedije ruskega pisatelja Semjona Juškjeviča »Gospod Sonjkin in njegova sreča« ob žaljivo pičlem obisku. Prav tako se zdi, kakor da človek ljudi ne zanima več, kakor da življenje, ki vre iz človeške duše, ni vredno pozornosti in kakor da so ljudje v teh naglo valujočih časih zmožni komaj še hipne pozornosti za prazen ropot nesmiselnih stvari. Vprašanje rešitve našega Narodnega gledališča se zmerom iznova odpira vsak večer.

Zgodba o Sonjkinu, o pisačku, ki v loteriji zadene milijon in zblazni, je komedija človeka iz malomeščanskega miljeja, ki v svojih večnih sanjah o tem, kako bi se otel iz enoličnega, bednega kancelistovskega življenja na kakršenkoli prijaznejši položaj, ne najde nobenega drugega izhoda kakor upanje na glavni dobitek v državni loteriji, kakor je žrebanje v državni loteriji v tem miljeju pogosto eno najbolj trdnih orožij za zmago v življenju. Sonjkin hodi v pisarno velikega gospoda Davidzona vsak dan, piše in je sluga vsem ljudem, piše in vdanega srca sprejema vse krivice, vse psovke vse nerazumevanje sveta in piše za gospoda Davidzona še zvečer doma, ko je posrebal svojo skromno, pičlo večerjico in ko je s svojo Maničko na tihem pokramljal še o svojem najbolj skritem snu: da bosta tedaj, kadar zadneta milijon, imela tudi otroka — ali prav za prav rajši dva, sina in punčko. Tako gre Sonjkin skozi svoje življenje in piše za gospoda Davidzona, piše, piše, nekje v predalu pa leži srečka in ta srečka je edin adut velike sreče, ki čaka nekje daleč za obzorjem.

Kar se zdi najmanj verjetno, to se zgodi: Sonjkin zadene milijon. Toda prešibka so njegova ramena, da bi vzdržala tolikšno breme, premehka je njegova duša, da bi mogla biti duša milijonarjeva. Sonjkin, ki je še včeraj fantaziral o tem, da zavrže svoje neznatno, neznano ime in si kupi drugačno, vse bolj zveneče, kadar postane milijonar, se danes zave, da je Sonjkin obsojen, biti Sonjkin do konca. Komedija, ki se vanjo zaplete milijonar, postane tragedija človeka in Sonjkin pade, da s svojim padcem izpriča veličino loveške narave, ki je zmerom, pa naj bo kakršnakoli, brez primere dragocenejša od vsega, kar mimo človeka premore svet. Sonjkin ne more naročiti avtomobila, ne more najeti apartmana v hotelu Evropa, ne more postati bankir, ne more postati Davidzonov družabnik — Sonjkin je samo človek in malim človekom nikar ne prizadajajte gorja! Tako je Juškjevič v tej komediji, ki se plete iz tako preprostega zarodka, napisal žgoč manifest vsem ljudem.

Delo je v režiji prof. Šesta doživelo na odru lepo, intimno dojeto podobo. Daneš je v liku, igri in besedi živel Sonjkina od najtišje intimnosti do zadnjega skrušenega poraza tako, da se njegova kreacija uvršča med največje in najboljše, kar je slovenski umetnik do danes ustvaril na deskah Narodnega gledališča. V diskretni distanci so mu sledili vsi soigralci. Mira Danilova je bila lepa, resnična Manička, Sonjkinova žena: tisti dobri duh v hiši, ki vse ohranja in varuje, (toda ko že varuje in ohranja, ohranja zase). Svojevrsten, ostro izoblikovan karakter je podal Jan v bednem podnajemniku Puzisu. Z lepimi, skladnimi liki so igro oživljali še Nablocka, Rakarjeva, Lipah, Bratina, Potokar in Gabrijelčičeva. **Fri.**

Koncert violončelista Leskovica

Ljubljana, 9. januarja.

Snoči sta priredila v dvorani Filharmonične družbe koncert violončelist Bogo Leskovic in pianist Marijan Lipovšek. Bil je to prvi samostojni koncert mladega čelista, ki je prvotno študiral v Ljubljani, nato pa nadaljeval študije na dunajski glasbeni akademiji, kjer je še zdaj. Poznali smo ga že poprej s produkcij in nastopov kot resnega, visoko stremečega in mnogo nad vzbujajočega, njegov snočnji koncert je k temu doprinesel še dokaz, da se je med tem v svoji tehniki izredno izpopolnil, tako da obvlada s potrebno lahkoto tudi najtežja mesta literature ter da se je tudi v interpretacijskem smislu znatno poglobil.

Spored je bil precej obsežen ter je navajal na prvem mestu Brahmsovo sonato op. 38, mračno, vase poglobljeno, intimno skladbo, ki ne nudi izvajalcu možnosti, da bi se posebno izkazal. Bolj primerna za izvajanje v domačem krogu, kakor na koncernem odru, ker ji bnedostaje vsakega bleska in zavzetnosti, je v svojih treh stavkih veren izraz severnonemške pokrajinske barvitosti. Vsekakor svežejši, dasi muzikalno manj tehten, je Boccherinijev B-dur-koncert, kjer sta vpleteni kar dve kadenci, ki ju je Leskovic bravurozno odigral.

V drugi polovici sporeda je nastopil kot solist diskretni in vedno prilagojeni Marjan Lipovšek, ki je zaigral klasični »Caprice« Saint - Saensa na motiv iz nekega Gluckovega baleta ter transkripcijo Boelmannove tokate. Prva, subtilna skladba in druga, bolj vehementna in energična, sta našli v njem odličnega interpreta. Tudi on je svojo tehniko v tujini postavil na docela novo podlago in je svoje znanje zaokroženo izpopolnil.

Sledila je staroklasična Valentinijeva sonata za violončelo, kompozicijsko ne ravno pomembno delo, ki pa osvaja s svežino invencije in lahnim tokom. Boccherinijev rondo bi šlo uvrstiti v tisto vrsto skladb, ki so efektne in lahko razumljive ter ne reflektirajo na poglobitev. Debussy je bil zastopan s transkripcijo klavirske skladbe »Reverie«, ki je še mladostno delo ter v taki predelavi ne velja mnogo. »Air« iz D-dur-suite mojstra Bacha je hvaležna skladba za violiniste (na g-struni!), toda najuspelejša le v originalu, ker suhljati klavirski ton ne more nadomestiti zvoka godalnega orkestra. Kot zaključek je fungiral Rimski - Korzakova »Čmrlj«, iz vrste onih priljubljenih skladb imitacije žuželkinega cvrčanja, ki začne pri Schubertovi »Die Biene« in se vleče skozi celo stoletje z bolj ali manj uspešnimi delci.

Uspeh koncerta je bil jako velik in publika navdušena. Leskovic dejansko reprezentira najvišjo stopnjo popolnosti na svojem instrumentu, kar smo jih doslej čuli iz domačih vrst. Nenehajoči aplavz je prisilil, da je dodal še troje skladb. Snočnji nastop je dokazal, da imamo v mladi generaciji naših glasbenikov resne kapacitete, ki bodo gotovo še zavzele pripadajočo veljavo v našem glasbenem življenju. **L. M. Š.**

Knjižnica „Luča“

Zadruga profesorskega društva v Beogradu je pričela izdajati serije lično opremljenih, delno v cirilici, delno v latinici natienjenih knjig leposlovne in poučne vsebine. Program obsega starejše in novejše pisatelje. Knjige naj izpopolnjujejo šolo in služijo širši ljudski prosveti. Ta namen izvršujejo z izbiro avtorjev in vsebine ter z nizko ceno. Akcija beograjskega Profesorskega društva je vredna vsega priznanja.

VELIKE SMUČARSKE PRIREDITVE
V LJUBLJANI 1204
NEDELJA, DNE 14. T. M. V STADIONU. Nastopijo najboljši naši smučarji.

Domače vesti

• **Odlikovanja.** Ob svojem bivanju v Zagrebu je Nj. Vel. kralj odlikoval: bana dr. Perovića z redom Jugoslovenske krone I. stopnje, dalje: z istim redom III. stopnje narodna poslanca dr. Milenka Markovića in dr. Otona Gavrančića; s IV. stopnjo pa Stjepana Šifterja, dr. Šimena Peršo, dr. Jurja Cenkića, Dušana Ivančevića, dr. Milana Stijića, dr. Ljudevita Auerja, Milana Dobrovića, dr. Uroša Trbojevića, inž. Ferda Šego in dr. Juljana Rorbaherja; s sv. Savo III dr. M. Popovića, dr. Mateja Periča, dr. Milovana Grbo; z redom Karagjorgjeve zvezde 4. stopnje senatorja in predsednika pevskega društva »Lisinski« dr. Marka Konstrenčića in poslanca Anta Kovača; z redom Belega Orla V. stopnje Milana Purišević. Z redom Jugoslovenske krone 4. stopnje so odlikovani: mestni senator D. Šarić, okrožni inspektor Milan Husijak in pomočnik upravnika policije Vladimir Vasiljević. Z redom sv. Save III. stopnje sta odlikovana Stanoje Mihaldžić, upravnik policije, inž. Ante Višković, ravnatelj mestne elektrarne. Med zagrebškimi novinarji je Nj. Vel. kralj odlikoval z redom Belega orla V. stopnje g. Slavka Jutrišo, direktorja »Novosti«, z redom Jugoslovenske krone V. stopnje dr. Zdenka Vernića, urednika agencije »Avale«, Iva Kraznarića, dopisnika centralnega presbiroja, Josipa Lukića, sotrudnika »Novosti«, Franja Hertla, sotrudnika »Narodnih novin«, Iva Sučića, urednika »Večera« in M. Grasa, foto-reporterja. Nadalje je odlikovano z redom Jugoslovenske krone V. stopnje večje število predsednikov raznih zagrebških organizacij, predvsem ženskih, med njimi gospe Vera Perovičeva, Elvira Kulmerjeva in Helena Srkuljeva.

Pri migreni, živčnih bolečinah, revmi, in menstrualnih težkočah naglo učinkuje ALGOCRATINE. Izdeluje E. Lancosme — Pariz.
Og. reg. pod br. 19876 od 30/X. 1933.

• **Premestitve v železniški službi.** Premeščeni so uradniki VIII. položajne skupine: Erker Ludovik, z Grobelnega za šefa postaje Planina; Jeraša Ivan, šef postaje Bohinjska Bela, v Ljubljano glav. kol.; uradniki 9. položajne skupine: Strauss Ana z Ljubljane glav. kol. v prometno-komercialni oddelek direkcije; Šalamun Franc, nadzornik brzojava, signalna delavnica Ljubljana, k progovni sekciji Maribor koroška proga; Zakotnik Albin, prometni uradnik, iz Št. Ilja v Ptuj; Pilih Marija, oficial. iz Celja v Ljubljano glav. kol.; Ketiš Janko, prometnik, iz Št. Jurja v Št. Ilj; Černe Anton, prometnik iz Ribnice za šefa postaje Bohinjska Bela; Vihar Matilda iz Novega mesta v Ljubljano glav. kol.; uradniški pripravniki: Žvan Anton iz Rogaške Slatine v Št. Jurij; Gregorc Miroslav iz Ormoža v Ribnico; Šlibar Jernej iz Zagorja na Bled-jezero; zvaničniki I. kategorije: Dobrajc Martin, sprevodnik iz Ljubljane gl. kol. v Maribor glav. kol.; Bučar Alojzij skład. zvaničnik iz Trebnjega v Celje; Kremautz Jožef, brzojavec iz Hoč v Maribor glav. kol.; Zvaničniki II. kategorije: Gostič Albin, merač iz Pragerskega v Ormož; Šetar Jakob, merač iz Maribora glav. kol. na Pragersko; Ul Janez, zavirač iz Zidanega mosta v Maribor glav. kol.; Kukovič Franc, zavirač iz Novega mesta v Maribor glav. kol.; Podržaj Anton, desetar, iz Grosuplja v Škofjo Loko; Lilek Rudolf, zavirač z Jesenic v Maribor glav. kol.; Harič Alojzij, zavirač iz Celja v Maribor glav. kol.; Dolžan Frančišek, čuvaj proge, iz Št. Lovrenca na Dol. v žabnico; Vrbinc Fran, čuvaj proge iz čuvajnice 5 Grosuplje v čuvajnico 72. iste sekcije.

• **O reorganizaciji pomorske uprave** je razpravljala na Sušaku konferenca, ki se je sestala po iniciativi zagrebške zbornice za TOI. Konferenca je sklenila naj se pomorska uprava izloči iz področja prometnega ministrstva ter preide v delokrog ministrstva za trgovino in industrijo. Pomorska uprava naj se nadalje dekoncentrira na ta način, da bi se ustanovili pomorski inspektorati v Splitu, Dubrovniku in na Sušaku. Po mnenju udeležencev konference bi bilo najboljše, če bi se osnovalo posebno ministrstvo za pomorstvo, ker pa to v sedanjih gmotnih razmerah ni mogoče, naj bi se takoj izvedla predložena reorganizacija.

Pri zgagi in prebavnih težkočah samo Schaumannova prebavna sol. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. 12025

• **Izplačilo invalidskih podpor za pretekla proračunska leta.** Gospod minister za socialno politiko in narodno zdravje je odredil izplačilo invalidskih podpor za pretekla proračunska leta. Doslej je prejela dravska finančna direkcija v Ljubljani nalog, da izplača 2,363.973 Din. Tudi za ostali del teh obveznosti bo kmalu dobila nalog. Ker je denar preskrbljen, bodo zaostale invalidske podpore izplačane do konca januarja 1934. Urgence so torej odveč.

• **Beograjske Slovence** opozarjamo na koncert našega goslača Karla Rupla, ki bo 11. t. m. zvečer ob 20. v Kolarčevi univerzi. Naj se v čim večjem številu udeleže koncerta, da tako pomorejo slovenskemu umetniku do čim večjega uspeha v državni prestolnici.

• **Združenje trgovcev za srez Kranj,** poverjeništvo v Škofji Loki, javlja vsem svojim članom, da bo uradni dan v soboto 13. t. m. od 8. do 11. v pisarni Sokolskega doma v Škofji Loki.

• **V čisto novi opremi** pa še s pestrejšim in bolj izbranim gradivom je izšla novoletna številka »Fotoamaterja«, ki stopa v tretje leto in je torej že krepko shodil. Zunanja oprema je Serajnikova, izmed vsebine naj zlasti omenimo Pengalov članek »Portret v fotografiji«, Vizjakovo »Izboljšanje kontrastnih negativov s ponovnim razvijanjem«, inž. Novakovo »Barvno fotografijo« in sila poučni in zanimivi drobiž iz razgleda po filmskem svetu. Sijajno izbrane so seveda tudi vse priloge in ostale ilustracije. Ni mogoče, da bi bil kak naš fotoamater brez svojega mentorja »Fotoamaterja«, tem manj, ker je ta vzorno urejevani mesečnik neverjetno poceni: četrtletno po 10 Din. Mirno ga lahko priporočamo vsakomur, ki ima veselje do dvojnega uživanja prirode, namreč: do fotografiranja. Naroča se pri Gregoriču v Ljubljani.

• **Dr. Imanuel Olsvanger, učenjak in publicist** iz Jeruzalema, potuje kot odposlanec svetovne židovske organizacije Jewish Agency po Evropi. Obiskal bo tudi Jugoslavijo in bo v Zagrebu predaval o razmerah v Palestini ter o židovskih kolonijah. Odličnega predstavnika svetovne židovske organizacije pričakujejo posebno željno židovski emigranti iz Nemčije.

• **Tekmovanje brivcev.** V Beogradu in Zagrebu so se že večkrat vršila tekmovanja brivcev, ki pa so bila samo lokalnega pomena. Sekcija organizacije brivcev v Subotici pa priredi 28. t. m. v kavarni »Zlatno janje« tekmo, na katero so vabljeni brivci iz vse države, da se izkaže, kdo je med njimi najboljši in najhitrejši. Ocenjeni tekmovalci bodo dobili zlate, srebrne in bronaste kolajne, zmagovalec pa pokal Petra Kajića.

• **Blagoslovitev vinogradov.** Na praznik sv. Treh kraljev blagoslavljajo po starem običaju hrvatski vinogradniki s kadili, blagoslovljeno vodo in molitvijo svoje vinograde in zidanice. Po blagoslovitvi pa se zbero na kakem velikem trgu ter plešejo svoje tradicionalno in slikovito kolo, ki se imenuje »rajtek«. Posebno lepo so letos blagoslavljali vinograde okrog Hrvatske Kostajnice, »rajtek« pa se je vil skozi ves kraj do poslopja sreskega načelstva.

• **Afera novosadskih eksekutorjev.** V Novem Sadu je bilo lani več sleparskih afer, v katerih so se udejstvovali javni organi. Najbolj zamotana je afera izvršilnih organov mestne občine, ki so zagrešili nebroj sleparij in poneverb, ko so za občino od občanov pobirali razne dajatve. Preiskava traja že 10 mesecev in so te dni zaslišali spet okrog 150 oškodovancev, ki jih bo sedaj že vseh skupaj preko 700. Mnogo se razpravlja o tem, kdo bo tej veliki množici povrnil od sleparskih občinskih organov povzročeno škodo. V odvetniških krogih prevladuje mnenje, da mora škodo povrniti občina, ker so jo povzročili njeni, takrat še službujoči organi.

• **Huda bitka dveh vasi. Bosenski vasi** Odžuk in Vlaška Mahala sta si že dolga leta zaradi nekih pašnikov zelo sovražni. Iz neznatnega vzroka si je to staro sovraštvo sedaj dalo duška v ogorčeni in krvavi bitki, v kateri so se borili do malega vsi vaščani obeh vasi. Z bojišča so odnesli in odvedli v bolnišnico preko 20 ranjencev, še enkrat toliko ljutih nasprotnikov pa so orožniki odvedli v zapore.

• **Davno je bilo že iznajdeno najboljše sredstvo proti glavobolu,** migreni in neuralgiji, namreč Pyramidon tablete »Bayer«. Prej nekdaj so ljudje s hladnimi obkladki ležali in ječali v posteljah, sedaj pa zavžijejo enostavno nekaj tablet Pyramidona in v kratkem času so spet čili in zdravi ter sposobni za vsako delo.

• **Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna JOS. REICH.**

Velika izdržljivost in čvrsto zdravje
so za smučanje ravnotako potrebni kot deske, vezi, vosek in ostali pribor. Jemljite redno vsak dan, a posebno pred izletom in za časa treninga dragoceno, okusno in lahko prebavljivo, koncentrirano hrano Ovomaltine. S tem boste dovedli v telo dovolj moči za največje napore, da potem lahko popolnoma uživate v bleščečem snegu in v čistem od solnca obsevanem mrzlem zimskem zraku. Dobiva se povsod.

• **Gospodinje!** Denar in čas si prihranite z uporabo čistila za kovine in steklo »Zvijezda« s patentiranim zamaškom.

Iz Ljubljane

u— **Rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije.** Proslava rojstnega dne kraljice Marije je potekla v Ljubljani zelo slovesno. Na predvečer je bil Grad razsvetljen in so zaplapolale trobojke ne samo z javnih poslopij, marveč tudi že z drugih hiš in zjutraj je bilo v zastavah že vse mesto. Zaostajati niso hoteli tudi v predmestjih. V stolnici se je vršila ob 10. slovesna služba božja, ki jo je opravil g. škof dr. Gregorij Rožman ob številni asistenci. Maši so prisostvovali odlični ki z banom dr. Dragom Marušičem na čelu, divizijski general g. Cukavac z oficirskim zborom, župan dr. Dinko Puc s številnimi občinskimi svetovalci, predstavniki raznih patriotičnih društev in organizacij, konzularni zbor, rezervni oficirji in ogromno število občinstva. Ob 9. se je vršila slovesna služba božja tudi v pravoslavni kapeli v kasarni vojvode Mišiča in evangeljski cerkvi.

u— **Na zanimivem zgodovinskem koncertu skladb primorskih skladateljev A. Hajdriha, J. Kocjančiča, A. Lebana in H. Volariča** bo izvajal moški zbor Ljubljanskega Zvona Volaričevo daljšo skladbo »Domovini« na besedilo S. Gregorčiča »O, vdova tožna zapuščena«, ki v Ljubljani še ni bila nikdar izvajana. Pred vojno jo je hotelo na nekem koncertu zapeti pevsko društvo »Ljubljana«, ki ga je takrat vodil prof. A. Dekleva. Skladba je v originalu pisana za soli (tenor in bariton) ter moški zbor, inštrumentiral pa jo je pok. kapelnik naše opere g. H. Benišek. Avstrijske oblasti so takrat izvajanje prepovedale in tako bo ta lepa melodijozna skladba doživela svojo krstno slavo šele na koncertu Ljubljanskega Zvona dne 15. t. m. ob 20. v dvorani Filharmonične družbe (Kino Matica). Vstopnice in besedila skladb se dobe v knjigarni Glasbene Matice na Kongresnem trgu. Nabavite si jih pravočasno!

Danes ob 4., 7. in 9.¼ uri
Frančiška Gaal
v filmski opereti
ŠKANDAL V BUDIMPEŠTI
Szöke Szakall — Paul Hörbiger
ZVOČNI KINO IDEAL

u— **Simfonični koncert** državne glasbene akademije iz Zagreba v Ljubljani. V petek 19. t. m. koncertira v Ljubljani državna Muzička akademija iz Zagreba pod vodstvom rektorja g. Frana Lhotke. Nastop akademski simfonični orkester ki šteje 70 članov, dalje solisti in mešni zbor. Na ta koncert že danes toplo vabimo ljubljansko koncertno občinstvo, vstopnice so v prodaji v knjigarni Glasbene Matice po običajnih cenah od danes naprej.

u— **Francoski institut opozarja na zanimivo** predavanje o francoskem časopisju, ki bo v petek 12. t. m. ob 21. v društvenih prostorih. Predaval bo g. profesor Jean Lacroix. Vabljeni.

u— **IV. Slovanski večer JNAD Jadrana** pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Aleksandra I. bo v soboto na Taboru. Koncertne točke bodo izvajali: članа opere ga. Thierry-Kavčnikova, g. Primožič Robert in zbor akademikov. Vabila so razposlana. Reklamacije na JNAD Jadran, Tomanova ulica 3. Telefon 29-74.

u— **Bodočnost človeštva s fizikalno kemičnega vidika** je naslov 4. poljudno znanstvenega predavanja, ki ga priredi Prirodoznanstvena sekcija MD v četrtek 11. t. m. ob 20. v dvorani Delavske zbornice na Miklošičevi cesti. Predavateli, svetovno znani strokovnjak prof. I. Plotnikov, nam bo ob številnih diapozitivih tolmačil problem prehrane človeštva in pogoje, od katerih je odvisna, spremenljivost intenzitete solnčne svetlobe vremenom, posušenje kontinentov, količino oglika v atmosferi, smer vremenskih sprememb, gledan iz historične perspektive teh faktorjev itd., in nam bo slednjič podal prognozo za bodočnost. Ni dvoma, da bo to predavanje eno najzanimivejših v letošnji vrsti predavanj Prirodoznanstvene sekcije, ki vabi ukaželino občinstvo na čim številnejši obisk. Zaradi večjih stroškov bo vstopnina to pot 6, 4 in 2 Din

u— **Predavanja Slavističnega kluba.** Naša javnost se še spominja javnih predavanj, ki jih je pred leti organiziral Slavistični klub. Prvo leto so bila v zborničnі dvorani univerze, v naslednjem, študijskem letu 1930-31. pa v dvorani Filharmonije ob nedeljah dopoldne. Nastopili so tedaj gg. Anton Ocvirk s predavanjem »O kulturnih problemih slovenstva«, pisatelj F. S. Finžgar »O slovenskem kmetu«, Ferdo Kozak s predavanjem »O sodobnem človeku in njega potih«, dr. Stanko Gogala je predaval o »Človeku in religioznosti«, France Vodnik o »Sodobnem umetnostnem nazoru«, dr. Stanko Vurnik o »Vprašanju slovenstva v ljudski umetnosti«. Zadnji je predaval dr. Josip Wilfan »O narodnostnih problemih Evrope«. Vsa omenjena predavanja so bila vedno dobro obiskana. Dnevno časopisje je o njih laskavo poročalo. Slavistični klub je skušal naslednja leta ta predavanja nadaljevati, kar pa se mu iz različnih vzrokov ni posrečilo. Sedaj pa se bodo predavanja obnovila. Slavistični klub je pridobil naslednje gospode za predavatelje: dr. Antona Ocvirka, dr. Stanka Lebna, Josipa Pokorna in Albina Prepeluha, ki bodo predavali o temah: Propad individualnosti, Propad ideje svobode, Gledanje in vrednotenje umetnosti od srede XIX. stoletja dalje, Sodobna gospodarska gibanja, Delavec in kmet v zapadnih evropskih državah in na Slovenskem. Vsako predavanje bo zase zaključena celota, vendar pa bodo vsa tvorila nekak ciklus, ki bo skušal osvetliti gibanja sodobne Evrope. Prvo predavanje se bo po možnosti vršilo v nedeljo 14. t. m. Kraj in čas bo javljen kasneje. — Upamo, da bo javnost z enakim zanimanjem kakor pred leti sprejela ta predavanja.

u— **Predavanje v kemičnem seminarju.** V petek 12 t. m. bo predaval gospod univ. prof. inž. A. Kopylov o temi »Uporaba monotermične teorije strojev za različne vrste pogonskih strojev.« Predavanje se bo pričelo ob pol 16. v predavalnici I. drž. realne gimnazije, Vegova ulica 4. Vsakomur pristopno.

u— **»Zima in zgodnja pomlad za okni«** je naslov predavanju, ki ga bo imel naš priljubljeni strokovnjak g. Anton Lap, ravnatelj mestnih nasadov, v okrilju podružnice SVD drevi ob 19. v predavalnici mineraloškega instituta na univerzi. Predavatelj bo pokazal in govoril predvsem o rastlinah, ki sedaj cveto v naših sobah, povedal bo pa tudi, kako naj jih negujemo, da nam bodo dobro uspevale in bujno cvetele. Ker prijateljice cvetlic in ljubitelji sobnih rastlin ob tem času doživljajo največ razočaranj, bo predavanje gotovo vsem prav dobrodošlo. Vstopnine ni.

u— **Sadjarska podružnica na Viču** priredi jutri 11. t. m. ob 19. v risalnici osnovne šole predavanje o rastlinskih škodljivcih. Vsak lastnik vrta in ljubitelj cvetlic se mora udeležiti tega predavanja.

u— **»Dunajski valček«** je naslov filma ZKD, ki se bo predvajal v prostorih Elitnega kina Matice od petka 12. t. m. dalje ob 14.30. V glavnih vlogah tega Straussovega valčka nastopijo priljubljeni in šarmantni Gustav Fröhlich, Maria Paudler, Hans Junkermann, ki vam tudi jamčijo za obilo smeha in zabave. Cene najnižje: 3 in 5 Din, na kar ljubitelje ZKD predstav posebno opozarjamo.

u— **Združenje pekov poziva vse svoje** člane, da se udeleže pogreba Josipa Starič a danes ob 16. uri iz Slomškove ulice 14.

u— **Pogrebno društvo Marijine bratovščine v Ljubljani** sklicuje redni letni občni zbor v nedeljo dne 21. t. m. ob 3. uri popoldne v dvorani Križevniškega reda v Ljubljani z običajnim dnevnim redom.

»Lansko leto si še ti mene, letos pa ne več. Položim te kakor otroka na tla! Jaz pijem radioaktivno rogaško slatino, ki mi je ustvarila mišice kakor iz železa.«
Radioaktivna rogaška slatina vsebuje toliko množino zdravilnih soli kakor nobena druga poznana mineralna voda ne. Zlasti je v nji velika količina kalcija v prebavljivi obliki. Zato radioaktivna rogaška slatina čudovito pospešuje rast otroka, ki stalno pridobiva na teži, mu utrja kosti, zobovje in mišice. Bledičnost izginja, kri postane gorkejša in telo odporno proti vsaki bolezni. Skladišče rogaške slatine v Ljubljani, Gosposvetska cesta 13 (Kolizej).

Radio kotiček

Ljubljana, 10. januarja

Drevi ob 19. stopi pred mikrofon dr. Stanko Gogala, ki nam bo predaval o narodni vzgoji. V tem poglavju bo govoril izključno o dolžnosti narodne šole. Narodna šola je vp rvi vrsti poklicana skrbeti za narodno vzgojo. Od narodnega učiteljstva zahteva spoznanje tega, kar imenujemo našo narodnost, našo last in svojstvene poteze narodnostnega duha. Zato mora biti učitelj sam narodnostno vzgojen. Narodna šola mora postati pri vseh predmetih, pri nacionalnih in ostalih, polna narodnega duha, upoštevati mora narodno pristno miselnost, njegovo modrost in bistroumnost, njegovo socijalnost in pravičnost. Ponekod je današnja mladina tako splošno kulturno vzgojena, da se čuti ponekod doma, v lastnem narodu pa ne čuti več zakoreninjenosti. Postala je mednarodna, kar je isto kot breznarodna. Tej poti modernega raznarodovanja mora naša šola zastaviti pot. Narodna vzgoja mora biti gojena v šoli, ker le ona ustvarja živo narodno vzgojevalnico.

ŠVEDSKO KARTOTEKO
Agrippa
in
poslovne knjige
vseh vrst nudi
M. TIČAR, LJUBLJANA

u— **Cankarjev večer »Svobode« in »Zarje«.** Delavski prosvetni večeri, ki jih prirejata omenjeni kulturni društvi, so med najlepšimi prosvetnimi prireditvami, ki jih ima delavstvo v Ljubljani in okolici. Tako se nam obeta v soboto, 13. t. m. zopet en tak prosvetni večer, Cankarjev večer, v spomin 15 letnice smrti Ivana Cankarja. Besedo o Ivanu Cankarju bo govoril pisatelj Angelo Cerkvenik. Poleg recitacij iz »Erotike« in odlomkov iz »Hlapca Jerneja«, »Kralja na Betajnovi« in dialoga iz »Pohujšanja« bo nastopil tudi citraški orkester (2 citre, 2 violini in kitara). Prenovljena godba »Zarja« pa bo pod taktirko kapelnika Cerarja prvič zaigrala od Škorpika za ta večer instrumentiran krasen koral »Vzbujenje duhov«. Obeta se tudi povsem nova skladba ene pesmi Iv. Cankarja iz »Erotike«. Dosedaj še sploh nimamo nobene Cankarjeve pesmi komponirane. Skladatelj Ciril Pregelj pa je za to poskrbel. Steklarji iz Rogaške Slatine, ki imajo lep moški pevski zbor v svoji »Svobodi« in ki so že nastopili pred odlično publiko v zdraviliški dvorani v Rogaški Slatini, bodo zapeli celo vrsto lepih narodnih in delavskih pesmi. Drugi dan, v nedeljo 14. t. m. pa bodo ob pol 11. dopoldne peli tudi v radiu.

u— **Krajevna organizacija JNS za kolezijski okraj** priredi 11. t. m ob 20. pod okriljem ZKD predavanje o oceanskem parniku. Predaval bo g. Vladimir Kravos.

u— **Tretja letna skupščina** okrajne organizacije JNS za svetokrižki okraj bo jutri 11. t. m. ob 20. v gostilni Kačič na Tyrševi cesti 56. Samostojne predloge je treba vložiti danes v roke predsednika ali tajnika. Udeležba je častna dolžnost vseh članov.

u— **Redni občni zbor Glasbene Matice** ljubljanske se bo vršil v ponedeljek 5. februarja ob 20. v Hubadovi pevski dvorani. Dnevni red: Poročilo društvenih funkcionarjev, volitve in slučajnosti.

Pri ishijasu sledi na kozarec naravne **»Franz Josefove« grenčice,** popite zjutraj na tešče, brez muje izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

simpatij in podpore: cenene knjige iz biblioteke »Luče« bodo nedvomno širile zanimanje za srbohrvatsko domačo literaturo in pripomogle k večjemu upoštevanju slovenske. Izmed knjig prve serije omenimo predvsem izbor iz Cankarjeve proze »Pripovetke i crtice«. Te vzorce pripovedne umetnosti našega velikega umetnika je skrbno izbral in preložil v lepo, gladko tekočo srbščino Slovenec Tone Potokar, ki že dalje časa pridno izvršuje po ljubljanskih in beograjskih časnikih in časopisih nehvaležno delo medsebojnega kulturnega spoznavanja in zbliževanja. Potokar je izbral krajše povesti iz raznih Cankarjevih knjig in najznačilnejše črtice, slednje zlasti iz »Podob iz sanj« V celem je tu strnil v dokaj zaokroženo in za Cankarja dovolj karakteristično zbirko 26 povesti in črtic ter opremil knjigo s kratkim uvodom: »Pripovetke i crtice« so natisnjene v latinici.

Iz hrvaške književnosti sta bila sprejeta v prvo serijo dva avtorja. Starejše pripovedništvo pretežno romantičnega značaja zastopa August Šenoa z novelama »Pijan Lovro« in »Kanarinčeva ljubica«. Novejša realistična hrvaška proza pa je predstavljena z zbirko sedmih povesti in novel Vjenceslava Novaka, ki jo je uredil dr. Antun Barac. Obe knjigi sta natisnjeni v cirilici.

Tudi iz srbske književnosti sta bila izbrana starejši in novejši pisatelj. Starejšo srbsko literaturo dostojno zastopa dramatik Jovan Sterija Popović s svojima igrama »Tvrdica« in »Pokondirena tikva«. Novejšo prozo pa predstavlja Simo Matavulj s svojo znano povestjo iz duhovniškega življenja »Bakonja fra — Brne«. Knjiga je, prav kakor prejšnja, opremljena s kratkim uvodom in s slovarjem neznanih besed in lokalizmov. Obe knjigi sta v latinici.

Šesta knjiga prinaša izviren poljudnoznanstveni spis Lazarja Jovančiča »Tragovi prvih ljudi«. Knjiga predstavlja nekak uvod v antropologijo; preprosto, jasno in nepristransko prikazuje pisec razvoj človeškega rodu v davni preteklosti pred nastopom zgodovinske dobe. Ne dvomimo, da bo Jovančičev spis priljubljeno štivo inteligentnejših dijakov v višji gimnaziji.

Za drugo serijo napoveduje »Luča« med drugim izbor pesmi Otona Župančiča, komentirano izdajo Njegoševe »Luče Makrokozma«, Šimunovičeve Izbrane povesti, izbor iz sodobne bolgarske proze in dr. Videti je, da izdajatelje vodi zdravo jugoslovansko čuvstvovanje in je le želeti, da bi njih prizadevanja uspela.

Knjiga — pozdrav domovine

Tri dni že preko motne Vltave piha prava dalmatinska burja. V obiske mi je prišel sever, da me spomni daljne domovine. Veter piska in cvili ter raznaša nesnažni sneg, ki leži v zametih. Konji po zmrznjenih tleh mukoma vlačijo težke tovore. Navkreber gre cesta, a kamenje je opolzko. Poledica je. Od napora jim skačejo žile na vratu, a iz vlažnih nozdrvi suklja para. Vozniki mahajo z biči kakor krotitelji zverin, ja bi bil udarec čim silnejši. Kopita drče, kolesa škripljejo, a kočijaži kolnejo s hripavimi glasovi. Če ne bi bilo žganja in psovanja, bi komaj prenesli to hudo zimo. Tečem pred njimi, da čim prej ubežim temu trušču in vpitju. Še malo in že sem na vrhu, da se potem spustim nekoliko navzdol in pridem v svoj gozdič, kjer mi nekoliko borov in jelk pripoveduje o svojih zelenih tovariših na jugu...

V tem vrtu pod hribom sem odkril mesto, kjer je pravo in popolno zavetje. Zdi se ti, da si na vasi, ne pa v velemestu, tako tiho in mirno je tu. Pod plotom iz bodeče žice, ki je ž njo obdan edini vinograd v Pragi je stara, črna klop in na nji se grejem, kadarkoli posine solnce.

Tri dni že piha burja in sveti »zvezda dneva«. Človek kar ne bi verjel, da je v Pragi. Zdi se mi, da se zdaj zdaj oglasi odnekod signal z ladje in da ugledam, če le malo višje dvignem glavo, galebe, ki letajo nad nemirnim morjem. Solnčim se in čitam knjigo »Lijepa naša ....« spis J. Horvata. (Izdala Zabavna biblioteka v Zagrebu. Pripravija se češki prevod.) Pozabil sem celo na kosilo, tako me nosi s seboj besedni ritem, tako hlastno požiram stran za stranjo, prav kakor v časih, ko sem v šolskih klopeh prebiral prepovedane knjige.

Zakaj se mi je ta spis tolikanj priljubil? Zato, ker greje kakor ogenj z domačega ognjišča. Ogenj plamti, okrog njega pa sede domači ljudje in poslušajo, kaj jim pripoveduje popotnik, ki ga je naključje prineslo na njihova vrata. Tako preprosta je tudi umetnost J. Horvata. Njemu bo nevšečna moja pohvala, z rokami in nogami se je bo otepal, češ da ni literat. Toda vse je zaman: avtor je rojen pesnik; ima čut za slog, karakterizacijo, evokacijo, za vzvišeno in za vse tisto, česar — hvala Bogu — ne moreš dobiti ne z denarjem in ne z visokimi naslovi.

Zakaj mi ugaja »Lijepa naša domovina«? Zato, ker se je našel avtor, ki je v tem kaotičnem času iz polnega glasu zaklical svetu, da ljubi svojo domovino kakor samega sebe. Verovati vanjo pomeni za Horvata to, kar pomeni: postati močnejši duhovno in telesno. Tu, kjer so ti korenine, je tudi vrelec tvoje moči. Veruj v svojo zemljo, v rojstno grudo, v zibeljko svojih dedov, v tisti božji kraj, ki si v njem ugledal luč sveta in prebil svoja otroška leta! Poklekni in poljubi zemljo, ki te je zibala in odhranila. Če veruješ vanjo, ne boš dvomil tudi o sebi. V tradiciji in v spoštovanju mrtvih velemož je moč in odporna sila vsakega naroda. Mrtvi so kamenje, iz katerega rasto novi naraščaji. Hrvati greše, ko pozabljajo svoje najboljše sinove in sicer prav one, ki so se borili, trpeli in trudili za to, da proslave hrvaško ime. V tej nemarnosti je naša tragika. Maščuje se nam, da smo pozabili Pavlinovića, Nodila, Klaića, Botića in mnoge druge narodne mučence. Spoštovati svoje in ne dati, da prilizovalci in prišleki teptajo to, kar so naši dedje pridobili v potu svojega obraza in s potoki prelite krvi, v tem naj se kaže jugoslovenska zavest.

Zakaj se mi je torej priljubila knjiga, ki jo je spisal J. Horvat? Ker v nji kakor v živem telesu bije zdravo, slovansko srce, ki obožuje svoj domači kraj. Pisec bi hotel objeti vse gozdove, gore, vode in morje ter jih stisniti nase, prav kakor pesnik Kranjčević v neki svoji pesmi. Vzklika od navdušenja in se kakor nedolžen otrok predaja svojim občutjem. Je zdrav in poln samozavesti kakor naši primorci, ki so utrjeni v burjah in viharjih. Horvat vdihava s polnimi pljuči slani zrak dalmatinskega morja. Predaja se mu v želji, da bi se prerodil in v sinjem, nemirnem elementu našel svoj mir. Hvali modri Jadran, kakor bi se bil rodil med nami, Dalmatinci, proslulimi mojstri z morja. Doumel je lepoto nezveste morske gladine in ji spesnil svojo najlepšo pesem v nepozabni in neprekosljivi impresiji: »Nočne skrivnosti morskih globin.«

Te strani bi bile vredne, da preidejo v antologijo srbskohrvaške proze. V »Ribarenju in ribarskom prigovarjanju« pripoveduje o mistiki vode, o tistem nedoumljivem, ki se pojavlja v odbleskih svetlobe in prozornih globin. V tem spisu živi pračut, ki ga ima vsak človek za morje. Slutnja tega, kar so doživljali naši dedi, ki so prvič ugledali Adrijo in bili očarani od lepote daljin. Morje je simbol neskončnosti in neizmernosti. Iz njega se je rodila žena, boginja ljubezni. Na obalah oceana je vznikla prva ideja, ki so se iz nje razvile vse ideje. V tej ideji je zaživela misel neminljivosti in večnosti. Val je praoče vsega...

Božo Lovrić (Praga)

u— **Upravo drsališča SK Ilirije** prosijo drsalci, naj jim pojasni, komu je namenjeno drsališče, ali njim, ali članom hockey-sekcije za trening. To pojasnilo je namreč potrebno, ker si člani hockey-sekcije laste pravico preganjati drsalce z manjšega dela drsališča, češ da morajo trenirati, ne da bi se pri tem ozirali na število drsalcev, ki jih je bilo včeraj toliko, da o drsanju ni moglo biti govora. Uprava drsališča naj ali objavi, da je drsališče rezervirano za hockey ali pa je kot javno drsališče na razpolago drsalcem. Članom hockeyske sekcije naj pa na eni strani dopove, da oni niso gospodarji na drsališču, na drugi strani naj jim pa določi čas, ko bodo lahko trenirali, ne da bi pri tem trpeli interesi drsalcev.

u— **Narodna čitalnica Dravlje.** Jutri ob 20 bo predaval pod okriljem ZKD g. prof. Drago Stepišnik o temi: Povojna Evropa.

u— **Društvo »Tabor«.** O Danski s krasnimi skioptičnimi slikami bo predaval v četrtek ob pol 9. zvečer v kemijski predavalnici na realki (Vegova ulica) g. referent Franjo Pavlica. Prijatelji društva iskreno vabljeni.

u— **»Malo za res in malo za šalo«.** Pod tem geslom bo priredilo društvo »Tabor« s svojim mladinskim dramskim odsekom mladinski večer v nedeljo 21. t. m. ob 20. v Delavski zbornici. Vstopnina bo najnižja. Čisti dobiček je namenjen brezposelnim.

u— **Splošnega ženskega društva društveni sestanek** bo danes, v sredo ob pol 17 popoldne v društvenih prostorih na Rimski cesti 9. Predava dipl. filozofka, gdč. Vera Dostalova o zanimivi snovi Žene v ilirskem gibanju. Vsakdo, ki je društvu naklonjen, dobrodošel!

u— **Nadaljevalni smuški tečaj** priredi SPD v bližnji okolici Ljubljane od 15. do 20. t. m. vsakikrat ob 15. uri. Udeleženci morajo obvladati plug in plužni zavoj. Prijave sprejema pisarna SPD v svojih prostorih v palači »Grafike« (Masarykova cesta).

u— **Ponovna racija na sodišču.** Letošnjo zimo so se razni brezposelni, med katerimi je dovolj sumljivih tipov, bolj kakor kedaj poprej navadili, da posečajo razpravne dvorane na sodišču, kjer se grejejo, zraven pa še prav dobro zabavajo. Razpravam prisostvujejo s pozornostjo, kakor bi jo želeli pedagogi po vseh učilnicah. Razprave so za posameznike naravnost imeniten študij, ki ga znajo pozneje s pridom uporabljati. Številni poset gospodom na sodišču ni bil kaj po volji, zato je policijska uprava že pred dnevi po svojih organih napravila na sodišču raciio in zaprla več sumljivih oseb. To pa ni dosti pomagalo, zato je včeraj ponovno perlustrirala večje število poslušalcev v razpravni dvorani. Nekaj oseb je bilo aretiranih in odvedenih v zapore, nekaj pa jih je policija izgnala iz Ljubljane.

u— **Še dva nevarna brezposelneža.** V zaklenjeno garderobo Gjudove brivnice na Kongresnem trgu, sta vdrla te dni dva mlada klateža. V garderobi sta se počutila popolnoma domača in sta vztrajala v prostoru najbrže dalje časa. Preiskala sta obleko tamkaj zaposlenih pomočnikov in odnesla Viljemu Mitoniju modro usnjato listnico z okrog 100 Din gotovine, N. Ljubiču par novih usnjatih rokavic in ključ, Franju Vinkoviću pa tudi listnico z 100 Din, rokavice in še nekaj drugih predmetov. Tatova sta izginila, ne da bi ju kdo pri delu zmotil.

u— **Na begu je zavrgel ukradene čevlje.** Predvčerajšnjim sta se zglasila v vili dr. Vrhunca v Gorupovi ulici dva mlada neznanca. Medtem ko so bili domači pri kosilu, se je splazil mlajši potepin v kuhinjo, kjer je ukradel par skoro novih moških čevljev, nakar je hitro pozval svojega tovariša, da sta se umaknila na ulico. Tatvino pa so domači opazili in pričeli tatu zasledovati. Na begu je tat odvrgel ukradene čevlje, nakar sta oba nevarna tatiča izginila zasledovalcem izpred oči. Nasproti sumljivim posetnikom je potrebna vsekakor velika pozornost in previdnost.

Iz Maribora

a— **Rojstni dan Nj. Vel. kraljice Marije** je bil proslavljen včeraj dopoldne s svečano pontifikalno mašo z zahvalnico, ki jo je opravil knezoškof g. dr. Tomažič. Med mnogoštevilnimi predstavniki vojaških in civilnih oblasti so bili navzočni mestni podžupan g. Golouh, prvi državni tožilec g. dr. Jančič, sreska načelnika gg. Makar in dr. Senekovič, ravnatelji tukajšnjih srednjih šol ter upravitelji osnovnih šol, predstavniki uradov, korporacij in raznih društev ter obilo občinstva. Na javnih poslopjih so bile razobešene državne zastave.

a— **Priprave za slavnostni koncert** 12. tega meseca se vršijo z največjo skrbnostjo. G. prof. Mitrović biva že več dni v Mariboru, da uvežba orkester, ki sestoji iz vojaške godbe, orkestralnega odseka Glasbene Matice pod vodstvom njegovega predsednika g. inž. Deva in drugih mariborskih glasbenikov. Uverturo bo igrala vojaška godba pod vodstvom g. kapelnika Svobode. Nato zaigra naš violinist g. Taras Poljanec s spremstvom g. Galatie iz Ljubljane. Go. Mitrovičevo bo spremljal celoten orkester pod vodstvom g. Mitrovića. Umetniki nastopijo brezplačno v korist mladinskega Počitniškega doma kraljice Marije na Pohorju, zato jim gre za izredno požrtvovalnost vse priznanje in zahvala. Zlasti pa moramo biti hvaležni ge. Mitrovićevi in njenemu gospodu soprogu, ki vzlic svojim velikim uspehom v domovini in inozemstvu nista pozabila Maribora, ter mu s to lepo gesto dokažeta svojo zvestobo in ljubezen.

a— **Spored slavnostnega koncerta,** ki bo dne 12. t. m. s prijaznim sodelovanjem ge. Mitrovićeve, bo naslednji 1. Dvořak: Slavnostna overtura »Domov muj«, izvaja vojaška godba pod vodstvom kapelnika g. Svobode; 2. Wiextemps: Koncert za gosli, op. 10, allegro moderato; gosli igra g. Taras Poljanec, na klavirju ga spremlja g. Gallatia iz Ljubljane; 3. Massenet: »Werther«, III. dej., I. scena; 4. Čajkovskij: »Onjegin«, II. dejanje, velika scena Tatjane s pismom, poje ga Mitrovićeva s spremljevanjem pomnoženega orkestra, ki ga dirigira g. A. Mitrović.

a— **Ljudska univerza.** Zaradi koncerta, ki bo v petek 12. t. m. v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kraljice, se prelaga predavanje prof. Königa z Dunaja o temi: Jugoslavija v očeh tujca, na ponedeljek 15. tega meseca.

a— **Ljudska univerza v Studencih.** Jutri 11. t. m. ob 19. bo predaval g. dr. Josip Vrtovec o bolezni ušes, ust in zobovja. Skioptične slike.

a— **Važno kmetijsko predavanje** bo priredila mariborska podružnica Kmetijske družbe v nedeljo 14. t. m. po rani maši v dekliški šoli pri Sv. Petru pri Mariboru. Predaval bo upokojeni veterinarski nadsvetnik g. Franc Pirnat o umni kokošjereji.

a— **Za strokovni napredek lasničarskega obrta** je tukajšnja uprava združenja brivcev sklenila ustanoviti poseben klub damskih frizerjev, kakor so že ustanovljeni po raznih drugih naših mestih. Prirejali se bodo strokovni tečaji, ki naj usposobijo zlasti vajenski naraščaj in pomočniški zbor za prave mojstre v tej panogi obrta. Združenje bo letos posvetilo posebno pozornost tudi rešitvi vajenskega vprašanja, vajenske praktične šole, pomočniškega in mezdnega vprašanja, ureditve enotnih cen v lasničarski in brivski stroki itd.

a— **Delo mariborskih gasilcev in reševalcev v preteklem letu** je bilo precej obsežno, saj so morali intervenirati v 33 primerih požara. Od teh je bilo 5 večjih, 8 srednjih in 21 manjših požarov. Rdeči petelin je največkrat zapel v mestu (21 krat), v okolici pa 12 krat. Največji požar je bil v tovarni Doktor in drug. Gasilska kronika je zabeležila tudi en gozdni požar. Gasilci so bili največkrat takoj na mestu in so večinoma ogenj kmalu pogasili, ali pa vsaj preprečili večjo katastrofo. Vse priznanje gre tudi gasilcem s Pobrežja, s Studencev, iz Pesnice in Kamnice. Skoraj noč in dan sta skozi vse leto brnela telefonsko zvonca na obeh številkah reševalne postaje, ki je imela lani 2415 prevozov, intervenirala pa je v 27 primerih. Predlanskim je bilo 2323 prevozov ter 25 intervencij.

Iz Celja

c— **Na rojstni dan Nj. Vel. kraljice** je bila včeraj ob 8. v župni cerkvi zahvalna služba božja, ki so se je udeležili predstavniki civilnih in vojaških oblastev in uradov, korporacij in društev ter Sokoli v krojih. Sledila je zahvalna služba božja v pravoslavni in evangeljski cerkvi.

c— **Stanje sester Grobelnikovih,** ki sta dobili pri roparskem napadu na Lopati v noči na 6. t. m. težke poškodbe na glavi, se je včeraj malo izboljšalo in je podoba, da bosta kljub nevarnim ranam in veliki izgubi krvi okrevali. Aretiranega 32 letnega brezposelnega delavca Ludvika Jošta so oddali okrožnemu sodišču. Jošt slej ko prej trdi, da ni z roparskim napadom v nikaki zvezi.

c— **Umrl je v ponedeljek na Bregu** številka 6 pri Celju v 86 letu starosti sodni sluga v p. g. Alojzij Trobiš. Pokojnik je živel mnogo let v Celju in je bil navdušen pristaš ribarskega sporta.

c— **Kino Union.** Danes ob 16.30 in 20.30 kriminalna komedija »Beg v Nico« in zvočni tednik.

Iz Novega mesta

n— **Zborovanje obrtnikov.** V soboto 6. tega meseca popoldne se je vršil v obrtni dvorani redni mesečni sestanek dolenjskih obrtnikov. Po predsednikovem pozdravnem nagovoru in po poročilih funkcionarjev so sledili referati posameznih, napovedanih govornikov. Župan dr. Josip Režek je referiral o smernicah občinske uprave v gospodarskem pogledu. Načelnik trg. gremija g. Edmund Kastelic je podal poročilo iz sedanje finančne politike, svetnik zbornice za TOI g. Windischer ml. o delu te važne institucije. Predsednik okrožnega odbora g. M. Malovič pa je podal referat o delu tega odbora, nato pa prebral spomenico, ki se ostro protivi šušmarstvu. Spomenica nosi preko 600 podpisov dolenjskih obrtnikov. Končni sklep sestanka je bil, da se prispeva za obrtno-nadaljevalno šolo 1000 Din.

n— **Razdelitev poslov pri sreskem sodišču.** Vodstvo in nesporni oddelek vodi starešina sreskega sodišča g. Božidar Romih. Civilno po prvotožencu od črke G do Ž s. s. s. g. Durini Viktor. Civilno po prvotožencu od A do F in izvršilno s. s. s. g. Prijatelj Jože. Kazensko s. s. s. g. Beljan Mihael. Z novim letom se je preselil civilni in izvršilni oddelek sreskega sodišča v poslopje na Ljubljanski cesti.

n— **Trije labodi.** Na Krki so ljudje že nekaj dni imeli priliko videti tri zelo lepe labode. Enega izmed treh se je ljudem posrečilo ujeti. Ker pa je bila ptica preobilna, je niso mogli tako lahko skriti. Za laboda so zvedeli tudi orožniki, ki so presodili, da so labodi morali uiti iz kakega živalskega vrta. Ujeto ptico so oddali znanemu ljubitelju ptic in ostalih živali gospodu Bergmanu ml., kjer ga upravičeni lastnik lahko dobi.

Iz Trbovelj

t— **Koroško predavanje.** V nedeljo (7. t. m.) se je vršil v mali dvorani Sokolskega doma občni zbor tukajšnjega Kluba koroških Slovencev, katerega so se udeležili tudi delegati glavnega odbora gg. dr. Fellacher, Uršič in Miler. Občni zbor je vodil predsednik g. Arnejc. Zbor je bil dobro obiskan. Najprvo je predaval delegat glavnega odbora o razmerah na Koroškem. Predavanje je bilo zelo zanimivo in nas je seznanilo z razmerami, v kakršnih živi danes naš narod onkraj Karavank, ki bije obupen boj za obstanek in za najelementarnejše narodne pravice. Po predavanju je govoril še starešina Sokola br. Pleskovič, ki je obrazložil zborovalcem pomen kralievega manifesta od 6. januarja za ves narod, predsednica KJS ga. Lapornikova pa se je spominjala rojstnega dne Nj. Vel. kraljice Marije. Tako se je izpremenil občni zbor koroških Slovencev v lepo patriotsko manifestacijo in med vzklikanjem kralju, kraljici in kraljevskemu domu je g. predsednik Arnejc zaključil pomembno zborovanje.

t— **Zadnja pot Marije Torijeve.** Ugledno ženo so spremile na zadnji poti velike množice ljudi. Poleg sorodnikov smo videli v sprevodu direktorja pošte g. dr. Tavzesa z uadništvom direkcije in bližnjih pošt, dalje zastopniki narodnih društev s Sokolom in sokolsko zastavo na čelu. Pevsko društvo »Zvon« je zapelo pred hišo in na grobu, v sprevodu pa je igrala sokolska godba žalne koračnice. Šolska deca je nosila nebroj vencev in šopkov. Ko so jo polagali v grob, ni ostalo skoro nobeno oko suho, saj smo videli ob njenem preranem grobu globoko potrtega soproga in dva neutolažljiva sinčka, ki sta mnogo prerano izgubila skrbno in ljubečo mamico. Plemeniti pokojnici bo ohranjen časten spomin.

Gospodarstvo

Naša devizna situacija

Iz Bazla poročajo, da je upravni odbor Banke za mednarodna plačila podaljšal jugoslovenski Narodni banki devizni kredit za nadaljnje tri mesece, in sicer v višini 700 tisoč dolarjev, kolikor je še izkoriščenega tega kredita od prvotne višine 3 milijonov dolarjev. Gornja vest nam potrjuje, da je Narodna banka v zadnjem času odplačala razmeroma znaten del tega deviznega kredita, ki ga je morala najeti ob koncu leta 1931. Iz gornjih številk sledi, da je Narodna banka doslej odplačala Banki za mednarodna plačila 2.3 milijona dolarjev, to je okrog 120 milijonov Din. Verjetno pa je, da je odplačala tudi del deviznega kredita pri Francoski banki.

Naša devizna situacija se je lani vsekakor izboljšala, čeprav to iz izkazov Narodne banke ni docela razvidno. V teku lanskega leta smo skoro izravnali klirinške račune z Italijo, Nemčijo in Švico in tudi saldo drugih kliринških računov se je menda zmanjšal. Večji pasivni saldo imamo očividno le še v kliringu s Češkoslovaško. Posledice povečanega izvoza v lanskem letu, ki bi se pri normalnem deviznem gospodarstvu pokazale v obliki večjega dotoka deviz, so povzročile v našem primeru zmanjšanje kliринških saldov, deloma pa zmanjšanje deviznega dolga Narodne banke.

Da se je devizni dolg Narodne banke v teku lanskega leta zmanjšal, nam potrjujejo tudi izkazi Narodne banke. Devizni dolg se v izkazih Narodne banke knjiži (poleg obveznosti zaradi izdanih blagajniških bonov in nekaterih drugih manjših terminskih obveznosti) v postavki »obveznosti z rokom«, ki se je v teku lanskega leta zmanjšala za 353 milijonov (od 1459 na 1106 milijonov). Razlika od 353 milijonov najbrž ne gre v celoti na račun odplačila deviznega dolga, ker ni izključeno, da se je v teku leta zmanjšal tudi obtok blagajniških bonov Narodne banke. Ker pa je bilo ob koncu leta 1932. v celoti v obtoku le 236 milijonov blagajniških bonov, bi še vedno nastala razlika od 117 milijonov, če bi se tudi obtok blagajniških bonov skrčil na ničlo.

Želeti bi bilo, da bi Narodna banka dala na razpolago javnosti točnejše podatke, tako o gibanju saldov kliринških računov s tujimi državami, kakor tudi o višini deviznih dolgov (poleg deviznega kredita pri Banki za mednarodna plačila ima, kakor znano, naša Narodna bana tudi večji devizni dolg pri Francoski banki). Kakor vsi znaki kažejo, bi na podlagi teh številk najbrž dobili ugodnejšo sliko o stanju valutnih obveznosti našega gospodarstva nasproti inozemstvu, kakor se splošno sodi. Večja publicistika v tem pogledu od strani Narodne banke bi le pomagala zopet utrditi zaupanje v našo valuto. Napačno je namreč mnenje, da koristi dinarju, če taki podatki niso dostopni javnosti. Docela nepotrebno pa je prikrivanje zlasti v času, ko se stanje v tem pogledu očividno izboljšuje. Ko je Nemčija lani sredi leta razčistila stanje Reichsbanke s tem, da je pričela objavljati kritveno podlago po odbitku valutnega dolga nasproti Banki za mednarodna plačila in je zaradi tega račun pokazal, da znaša kritje dejansko manj nego 10% (sredi leta je padlo kritje celo na 7½%) ta odkritosrčnost vendar ni omajala zaupanja v marko niti v Nemčiji sami, niti v inozemstvu.

Seveda je jasno, da znatno povečanje našega izvoza in izboljšanje trgovinske bilance za enkrat še ne bo moglo pokazati ugodnega rezultata v stanju deviznih rezerv Narodne banke, ker bomo morali še nadalje iz teh presežkov odplačevati devizne in klirinške dolgove; vendar pa mora dejstvo, da se ti valutni in klirinški dolgovi krčijo, vsakega prepričati, da ni več nevarnosti za to, da bi zunanja vrednost dinarja nadalje padla, ker smo v trenutku, ko naša devizna bilanca ni več pasivna, v stanju držati dinar na doseženi višini.

Seveda pa je bilo treba razčistiti odnosno definitivno urediti še vprašanje premije. Gotovo bi bilo najbolje, da se sploh opusti sedanji način notiranja tujih deviz po zlati pariteti s premijo, ker s tem prav nič ne moremo prikriti dejanskega stanja. V Avstriji, ki je prva začela na enak način objavljati devizne tečaje, kakor pri nas, so že davno opustili fikcijo, da je šiling na zlati pariteti in danes so v Avstriji že v splošni rabi pravi tečaji, ki jim ni treba prištevati nobene premije (tečaji v privatnem kliringu). Tozadevni ukrepi Avstrije so prav tako napravili dober vtis, in da je danes avstrijski šiling zelo stabilen in čvrst.

V našem primeru bi bilo treba najprej definitivno urediti premijo, nakar bi bila dana možnost preiti na notiranje brez premije. Kakor znano znaša pri nas premija za plačilo v kliringih in za devizi, ki jih kupuje in prodaja Narodna banka, 28.5%. Pri tem pa dovoljuje finančno ministrstvo, da smejo denarni zavodi proste devize (šaltarske devize) kupovati in prodajati tudi z višjo premijo odnosno po svobodnem tečaju. Beograjsko »Narodno blagostanje« objavlja tedensko te tečaje v dovoljenem prostem prometu. V preteklem tednu, se je v tem prostem prometu gibal tečaj za devizo Pariz na višini 321 do 325 Din za 100 frankov, za devizo Curih od 15.85 do 16 Din za švicarski frank, za devizo London od 268 do 272 Din za funt in za devizo Milano od 430 do 435 Din za 100 lir. Po teh tečajih znaša premija v privatnem prometu okrog 43%. Oficielno premijo od 28.5% bi bilo treba vsekakor povišati, kar je bilo izraženo tudi na nedavni seji ljubljanske Zbornice za TOI. S povišanjem oficielne premije bi bila namreč šele dana možnost, da naši izvozniki v polnem obsegu izkoristijo obstoječo valutno razliko, kar bi znatno olajšalo naš izvoz. Sedanja premija pa gre tudi zaradi tega na škodo izvozni trgovini in domači industriji, ker na eni strani omogoča inozemskim trgovcem iz držav, s katerimi nimamo kliringa, ugodnejši nakup na naših domačih tržiščih na drugi strani pa mora zlasti naša tekstilna industrija, ki kupuje sirovine pretežno iz držav, s katerimi nimamo kliringa, te sirovine dražje plačevati z devizami, kupljenimi na prostem trgu, nego prihajajo k nam polizdelki iz držav, s katerimi imamo kliriški promet. S povišanjem premije bi le oficielno priznali dejanski stan in bi prilagodili oficelne devizne tečaje stanju, na katerem se je stabiliziral naš dinar doma in v inozemstvu. V Curihu notira dinar že dolgo časa nespremenjeno 7 frankov za 100 Din. Povečan izvoz pa daje Narodni banki za bodoče možnost, da obdrži stabilnost dinarja na sedanji višini

Japonsko blago v Jugoslaviji

Invazija japonskega dumpinškega blaga na evropskih tržiščih zavzema zadnje mesece vedno večji obseg. Z nepričakovanim elanom je Japonski uspelo prodreti preko Indijskega oceana že na vsa najvažnejša svetovna tržišča. Ta invazija pa se vrši tako tiho in brez hrupa, da se prizadete države šele prav zavedajo, ko je izredno ceneno blago japonskega izvora že na njihovih tržiščih. Po vesteh, ki prihajajo iz Zagreba, je tudi že na naš trg prodrla japonska konkurenca. V zagrebških trgovskih krogih vlada zaradi tega precejšnje vznemirjenje. Po zanesljivih vesteh je japonsko blago že pri nas v detajlni trgovini, kjer pa se ne prodaja kot japonski izdelek in se večinoma tudi ne uvaža direktno iz Japonske. Preko zagrebške carinarnice je bila uvožena direktno iz Japonske odnosno kot japonsko blago le večja partija otroških igrač iz celuloida, vse ostalo japonsko blago pa očividno prihaja v našo državo kot blago avstrijskega in nemškega izvora. Tu gre predvsem za svilo in razno drugo tekstilno blago. Za enkrat vsakakor ta uvoz še ni znaten, glede na izredno nizke dumpinške cene pa se je bati, da se bo ta uvoz kmalu povečal na škodo domače produktivnosti.

Glede vprašanja uvoza japonskega blaga niso pri nas naziranja enotna. Del trgovcev, zlasti zagrebških, zastopa stališče, da tega uvoza ne smemo onemogočati, ker se blago poceni dobi. Seveda pa se na takem blagu tudi lahko več zasluži. Na drugi strani pa obstoja močna tendenca, da se ta uvoz docela prepreči. To stališče zavzema tudi zagrebška Trgovska-industrijska zbornica, ki je že nedavno stavila predlog, da naj naša država Japonski odpove trgovinsko pogodbo na podlagi klavzule o največjih ugodnostih.

Mnogo se razpravlja tudi o vesteh, da se pripravlja v Zagrebu ustanovitev prodajne centrale za japonsko blago. Baje so se mudili nedavno v Zagrebu predstavniki velikega japonskega industrijskega koncerna »Mitsui Bussan Kaisha«, ki so sondirali teren za ustanovitev take prodajne centrale. Nadalje se zatrjuje, da so se predstavnikom japonskega koncerna pridružili že neki nemški emigranti, ki hočejo stvar organizirati. Imenovana japonska tvrdka je največji japonski industrijski koncern, ki upravlja vsakovrstne industrije, denarne zavode in paroplovne družbe in razpolaga z glavnico od preko 10 milijard Din. Ta koncern ima že centrale v mnogih drugih državah in ustanavlja sedaj centralo tudi na Dunaju, ki naj bi oskrbovala z japonskim blagom vso Srednjo Evropo in Balkan.

Kakor rečeno, za enkrat obseg uvoza japonskega blaga še ni znaten. Ni pa izključeno, da nas bo v kratkem času presenetila poplava japonskega blaga, kakor se je to že zgodilo v drugih državah. Saj je morala celo Anglija v svojem lastnem dominijonu v Indiji spoznati, da se je v kratkem času uvoz japonskega tekstilnega blaga tako dvignil, da je danes še večji kakor uvoz angleškega tekstilnega blaga, čeprav velja v Indiji za angleško blago preferenčna carina 25%, za ostalo blago pa običajna carina 75% vrednosti. S svojim valutnim in mezdnim dumpingom gre danes japonsko blago lahko preko še tako visokih carinskih barjer. Razvrednotenje japonskega jena je v dveh letih doseglo 60% prvotne vrednosti. Že to dejstvo omogoča Japonski, da nudi na svetovnih tržiščih blago mnogo ceneje kakor kdo drugi; vrhu tega pa je treba upoštevati, da plačuje japonska industrija zaradi primitivnosti tamošnjega prebivalstva in malenkostnih življenjskih potreb delavstva, neverjetno nizke mezde. Neki holandski industrijec, ki se je pravkar vrnil iz Japonske, kjer se je mudil zaradi študij tamošnjih razmer, je ugotovil, da znaša mezda japonskega tekstilnega delavca le 6.25 holandskega goldinarja na teden nasproti 12.50 v Italiji in Češkoslovaški, 16 v Angliji, 17 v Belgiji, 17.30 v Franciji in 27.80 goldinarja v Holandski. Pri tem pa je treba še posebej poudariti, da velja v vseh državah, razen v Japonski, 48urni delavnik, dočim morajo japonski delavci delati na teden 60 ur. V zlatu računano znašajo torej japonske mezde v tekstilni industriji komaj eno tretjino do ene četrtine evropskih mezd. V kakšnem tempu pa se dviga japonski izvoz, najbolj spoznamo, če primerjamo razvoj japonskega izvoza v zadnjih dveh letih. L. 1931 je znašal japonski izvoz povprečno 96 milijonov jenov mesečno, l. 1932 118 milijonov, lani sredi leta pa že preko 160 milijonov. Glede na okolnost, da japonsko blago s tako naglico osvaja vsa svetovna tržišča, je potrebno, da tudi v naši državi čimprej razmišljamo o tem, kako se naj obvarujemo japonskega dumpinga, ki je mnogo nevarnejši nego ruski in ki predstavlja veliko nevarnost za naše delavstvo, zlasti v tekstilni industriji.

Gospodarske vesti

= **Anketa kmetijskih pospeševalnih organov.** Dne 4. in 5. t. m. je kraljevska banska uprava dravske banovine priredila v prostorih Kmetijske družbe v Ljubljani anketo vseh organov, ki delujejo na pospeševanju kmetijstva v dravski banovini. Na anketo so bili pozvani vsi sreski kmetijski referenti in njihovi pomočniki, ravnatelji in profesorji kmetijskih šol, ki sodelujejo pri zunanji kmetijski službi, in zastopnik državne kmetijske poskusne in kontrolne postaje v Ljubljani. Anketo je otvoril in zaključil s primernim nagovorom g. pomočnik bana dr. O. Pirkmajer, ki je s svojo navzočnostjo podčrtal zanimanje, ki ga kraljevska banska uprava pripisuje kmetijskemu pospeševalnemu delu. G. ban, ki je bil službeno zadržan, je anketi poslal svoje pozdrave ter navodila. Anketa je pod vodstvom načelnika kmetijskega oddelka inž. Josipa Zidanška razpravljala o najvažnejših vprašanjih sodobne zunanje kmetijske službe. Na dnevnem redu je bilo 21 referatov, ki so jih prisotni temeljito predelali v živahni debati. Izpopolnil in ponovno se je fiksiral kmetijski pospeševalni načrt dravske banovine, ki se naj izvaja v tesnem sodelovanju kmetijskih šol in sreskih kmetijskih referentov s posebnim poudarkom državljanske vzgoje. Posvetovanje je trajalo 18 ur. Udeleženci so odnesli mnogo novih pobud in pogledov za njihovo delo med našim kmetskim ljudstvom.

= **Posredovalna postopanja v decembru.** Kakor je iz statistike Društva industrijcev in veletrgovcev v Ljubljani razvidno, je bilo tik pred ukinjenjem uredbe o posredovalnem postopanju (4. dec. 1933) otvorjenih še znatno število takih postopanj. Društvo je v decembru registriralo v naši državi še 103 posredovalna postopanja (toliko postopanj je bilo društvu javljenih, dejansko število pa bo morda še večje). Gornje število otvorjenih posredovalnih postopanj se nanaša na prve štiri dni decembra, ko je uredba še veljala in seveda tudi na zadnje dni novembra. Največ posredovalnih postopanj je bilo v decembru javljenih iz savske banovine (64) in iz dravske banovine (10).

Borze

9. januarja

Na ljubljanski borzi sta se danes devizi Newyork in London ponovno nekoliko okrepili. Avstrijski šilingi so bili v privatnem kliringu nekoliko dražji in so bili zaključeni po 9.15. (v Zagrebu po 9.09).

Na zagrebškem efektnem tržišču je Vojna škoda ostala na neizpremenjeni višini in so bili zabeleženi zaključki po 296.50 in 279 za kaso in po 289 za marc. Promet je bil še v 7 odstotnem Blairovem posojilu po 37 in v 8 odstotnem po 38. Delnice PAB so bile zaključene po 241. Večji promet pa je bil tudi še v delnicah Trboveljske pri rastočem tečaju po 120, 130 in 140, vendar se je ob zaključku borznega sestanka nudilo blago zopet po 125.

Devize.

Ljubljana. Amsterdam 2300.96 — 2312.32, Berlin 1359.58—1370.38, Bruselj 795.52 do 799.46, Curih 1108.35—1113.85, London 186.47 do 188.07, Newyork 3641.61—3669.84, Pariz 224.10—225.22, Praga 170.12—170.98, Trst 300.01—302.41 (premija 28.5%). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 9.15.

Curih. Pariz 20.2275, London 16.8750, Newyork 331.25, Bruselj 71.80, Milan 27.1150, Madrid 42.5750, Amsterdam 207.65, Berlin 122.85, Dunaj 57.75, Stockholm 87, Oslo 84.75, Kobenhavn 75.35, Praga 15.3450, Varšava 58.05, Bukarešta 3.05.

Dunaj. (Tečaji v priv. kliringu.) Beograd 10.97, London 29.68, Milan 47.68, Newyork 580.62, Pariz 35.54, Praga 25.82, Curih 175.39, 100 S v zlatu 128 S pap.

Efekti

Ljubljana. Vojna škoda 296 den., 7 odst. invest. 54 den., 7 odst. Blair 36 do 38, 8 odst. Blair 38 do 30, 7 odst. Drž. hip. banka 54 den., 4 odst. agrarne 26 den., 6 odst. begluške 39 den.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 296.50 — 297, za februar 298 den., za marc 288 — 290, za april 288 — 290, 7% investicijsko 54.50 — 56, 4% agrarne 28 — 31, 7% Blair 36 — 38, 8% Blair 39 — 39.50, 7% Drž. hipotekarna banka 54 den., 6% begluške 39 — 40; bančne vrednote: Narodna banka 3800 den., Priv. agrarna banka 236 — 238; industrijske vrednote: Šečerana Osijek 121 den., Trbovlje 115—125.

Dunaj. Državne železnice 16, Trboveljska 12.35, Alpine - Montan- 9.90.

Blagovna tržišča

ŽITO

+ **Chicago,** 9. januarja. Začetni tečaji: Pšenica: za maj 84.375, za julij 83.37, za sept. 84.375; koruza: za maj 53.75, za julij 55.50.

+ **Winnipeg,** 9. januarja Začetni tečaji: Pšenica: za maj 65.75, za maj 66.375.

+ **Ljubljanska borza** (9. t. m.) Tendenca mirna. — Nudijo se (vse za slovensko postajo, plačljivo v 30 dneh): pšenica (po mlevski tarifi): baška 79-80 kg po 140 — 142.50; sremska in baranjska, 78-79 kilogramov po 137.50—140; koruza (po navadni tarifi): promptna po 125 — 127.50; nova sušena 115 — 117.50, nova sušena za januar 122.50 — 125; moka: baška »0« po 240 — 245, banatska po 250 — 255.

+ **Budimpeštanska terminska borza** (9. t. m.) Tendenca slaba, promet slab. Pšenica: za marc 7.70 do 7.72, za maj 7.89 do 7.90; koruza: za maj 7.88 do 7.90.

Sokol

Tekmovalcem za okrožne smučarske tekme ljubljanskega okrožja! Tekma za člane, članice in moški naraščaj se prične dopoldne, za ženski naraščaj in obojo deco pa popoldne v nedeljo 14. januarja pri Škofljici. Prihod za dopoldne je obvezen ob 8.45, to se pravi, odhod iz Ljubljane ob 7.26, za popoldne pa ob 13.15. Vsi tekmovalci se zbirajo takoj po prihodu vlaka pri gostilni »Javornik«, kjer bodo razglašene in razdeljene tekmovalne številke in izvršen zdravniški pregled za one, ki tega ne bodo opravili že v društvu samem. Vsak tekmovalec mora imeti predpisano sokolsko smučarsko značko. Po končanih tekmah, približno ob 16., bodo razglašeni uspehi v prostorih gostilne »Javornik«. Temu naj po možnosti prisostvujejo vsi. Tekmovalci, ki so že dopoldne opravili svoje tekme, naj prirede popoldanske izlete in se ob 16. uri zbero na kraju razglasitve uspehov.

Za II. članske smučarske tekme celjske sokolske župe v nedeljo 14. t. m. s pričetkom ob 10. v Velenju naj pošljejo društva prijave najkasneje do petka 12. t. m. Ta dan bo žrebanje tekmovalcev. Odhod iz Celja v nedeljo z jutranjim vlakom ob 7.45. Vožnja polovična tudi za nesmučarje.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin.

Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo

9. januarja

Ljubljana 7, 771.9, —3.2, 94, mirno, 10, megla, 0.9, sneg; Ljubljana 13, 772.9, —2.7, 91, SW1, 10, megla, —, —; Maribor 7, 770.3 —1.0, 90, mirno, 10, megla, 0.1 sneg; Zagreb 7 771.9, —3.0, 90, NE1, 10, megla, —, Beograd 7, 771.9, —6.0, 90, mirno 10, megla —, —; Sarajevo 7, 772.0, —4.0, 85, mirno, 10, —, —; Split 7, 767.5, 2.0, 75, NE4, 0, —, —; Kumbor 7, 765.8, 4.0, 65, mirno, 0, —, —; Rab 7, 769.8, 3.0, 65, mirno, 5, —, —.

Temperatura: Ljubljana —, —3.6, —2.3, —; Maribor —3.6, —1.0; Zagreb 3.0,—3.3; Beograd 0.1, —7.0; Sarajevo 2.0, —4.0; Split 6.0, 1.0; Kumbor —, 2.0; Rab —, 2.0.

Solnce vzhaja ob 7.33, zahaja ob 16.36.

Nevarni mikrobi

Razdiralno delo praživalic v človeškem telesu

Med mikroorganizmi smatrajo običajno samo bakterije, tedaj rastlinske stvore, za povzročitelje bolezni, a to ni res, kajti poznamo celo vrsto mikroskopsko majhnih živalic, ki so prav tako nevarne. Da ne omenimo raznih črvov, pršic (povzročiteljic garij) in podobnih višje organiziranih živalic, se omejimo na same mikrobe, protozoje ali praživalce.

Med temi imamo celo vrsto prav nevarnih individuov, ki so povzročili na svetu že dovolj gorja. (Opozarjamo, da je začelo izhajati v ilustrirani tedenski reviji »Življenje in svet« velezanimivo delo dr. Vl. Travnerja »Kuga na Slovenskem«). Eno najstrašnejših kužnih bolezni, sifilido, povzroča n. pr. mikroskopsko droben stvor, spirochaeta pallida, ki jo v novejšem času mnogi prirodoslovci štejejo med živali in ne med bacile (rastline) kakor prej. Neka druga spiroheta povzroča tudi povratni legar, ki ga prenašajo klošči in uši.

Nedvomno moramo med živalski svet prištevati mikroorganizem, ki povzroča v tropski Afriki tako razširjeno spalno bolezen. Ta organizem, ki mu je znanost dala ime trypanosoma gambiense, prenašajo na človeka zloglasne muhe cece. Ljudje, ki jih je bolezen napadla, postanejo brezbrižni, bedasti in leni, čepijo topo v kakšnem kotu in polagoma zaspijo v smrt, ne da bi jim mogli običajno pomagati. Najboljšo zaščito proti tej bolezni daje uničevanje nevarne muhe, ki se zbirajo najrajši v gostem grmovju ob jezerih in rekah ter odlagajo tam tudi svoj zarod. Takšno grmovje in gozdovje v bližini voda je najbolje posekati in požgati, kar delajo v Afriki tudi z vidnim uspehom, hiše in zlasti spalnice pa zavarovati z gostimi mrežami na oknih in okrog postelj.

Zanimiva, toda nič manj nevarna živalca je entamoeba histolytica, povzročiteljica tako zvane amebne griže. »Dolga« je komaj 20 do 30 mikronov (tisočink milimetra) in to je že dosti, če pomislimo, da meri spiroheta sifilide komaj 4 do 14 mikronov v dolžino, v debelino pa celo samo četrtino mikrona. Grižna ameba vdira najrajši v črevesje, razkraja njegove stanice, povzroča v njem hude otekline in celo luknje. Krvni obtok prenaša nevarnega gosta tudi v druge organe, kjer počenja isto razdiralno delo, posebno v jetra, a včasi tudi v pljuča, v možgane in vranico. Okuženje se zgodi po slabi pitni vodi, surovi zelenjavi itd., bolezen pa je silno težko pregnati za trajno, ker se žival zapira v tako zvane ciste, nepropustne plašče, iz katerih vdira od prilike do prilike spet v organizem.

Druga živalca, balantidium coli, povzroča podobne bolezenske pojave, a je še hujša, ker je razširjena po vsem svetu. Umrljivost za to boleznijo je visoka, saj znaša 29 odst. Okuženje se izvrši s trajnimi, cistiranimi oblikami, ki se izločujejo z iztrebki prašičev.

Vsi doslej navedeni kužni živalski organizmi imajo posebne »nožice«, izrastke, dlačice, s katerimi se same premikajo. Poznamo pa tudi tako zvane trosne živalce, ki takšnih gibalnih organov nimajo. V njihovi notranjosti se tvorijo trosi, iz katerih nastajajo nove živalce. Med najbolj znane zastopnike teh mikroorganizmov spada povzročitelj proslule močvirne mrzlice ali malarije, o katerem je znano, da ga prenašajo v človeka komarji iz vrste anofelov. Pik komarja ostavi parazite v krvi, tu se vgnezdijo v rdeča krvna telesca, se v njih razmnožijo, a nove trosne živalce napadejo druga krvna telesca. Ozemlja brez anofelov, naj si bodo še tako močvirna, ne poznajo te bolezni, zato je najboljša zaščita zoper nje v zatiranju prenašajočih komarjev. Komarji pa se zatrejo najbolje seveda z osušitvijo močvirnih ozemelj, mlak, pokritjem vse stoječe vode, odpravo starega zidovja, kupov smeti in sploh vseh prilik, ki omogočajo komarju, da odloži svojo zalego.

Pri nas v Evropi vlada ostra zima...

... lepa kalifornijska dekleta pa kažejo že svoje nove kopalne kostume

Policijska postaja na severnem tečaju

Arktični parnik rešil najsevernejšo stražnico na zemlji

L. 1930. je kanadska vlada odposlala parnik »Beothic« proti eni najsevernejših točk Kanade, Robertsonovem zalivu, da bi tam osnovali policijsko postajo. Iz te postaje naj bi se pozneje razvila vremenoslovna postaja, a trenutno je šlo za to, da bi imeli tam trdno oporišče.

»Beothic« je vzel s seboj bogato zalogo živil, gradbenega materiala, brezžično sprejemno in oddajno postajo. S tem naj bi si trojica mož na najsamotnejši in najsevernejši policijski postaji na svetu pomagala toliko časa, da bi prišel parnik ponje in jih zamenjal z novimi možmi.

Naslednje leto je skušal »Beothic« prodreti do njih, a ga je ledovje prisililo, da se je vrnil domov. Isto se je zgodilo v l. 1932. Sprva zavoljo trojice mož, ki je bila tako odrezana od vsega sveta, niso bili prehudo v skrbeh, kajti ti možje so bili elita iz elitne čete kanadske polarne policije, ki je vajena Indijancev, Eskimov in ledu. Imeli so trdne živce, pretolkli so se že skozi neštete težke položaje in nevarnosti, bili so samci, razumeli so se na bolezni in glad. Razen tega so bili na svojem mestu z brezžično postajo v stalni zvezi s centralo. Potem pa so postale njih brezžične vesti čedalje bolj redke in slabotne, baterije so bile po vsej priliki že izčrpane. Bilo je tudi jasno, da s svojo zalogo kuriva in živil ne bodo zmagali tretjega leta. Po zadnji vesti, ki so jo prejeli od njih in ki ji je sledil dolg molk, so doma tudi že mislili, da jih je doletel konec. Vsekako je bilo treba pogledati, kaj je ž njimi.

Ker z »Beothicom« ni šlo, so tretje leto poskusili z najmočnejšim arktičnim parnikom, ki je bil kanadski vladi na razpolago, z »Nascopiejem«. Temu parniku je res uspelo, da je dosegel Robertsonov zaliv. In ko je po dolgih dnevih borbe z ledom pristal ob policijski postaji, je od tam prispel bled in mršav človek, stopil h kapitanu, salutiral in javil: »Na policijski postaji Severni tečaj je vse v redu!«

Bil pa je že skrajni čas in zaloge bi trajale ob najstrožji omejitvi komaj še nekoliko dni...

Finančni škandal Stavisky

Sleparska afera iz Poljske priseljenega pustolovca

Sergej Aleksander Stavisky

Žena Staviskega

Pariški listi in z njimi francoska javnost so v zadnjih dneh spet pod vtisom velikega finančnega škandala in sleparske afere, kakršnih je imela Francoska — kakor druge dežele — v povojnem času že lepo število. Reporterji velikega in manjšega formata stičejo z avtomobili, železnicami in letali za najnovejšimi senzacijami te afere.

Gre za sleparije, ki jih je uganjal v največjem stilu iz Poljske priseljeni pustolovec Stavisky. Dognano je, da je ta mož oškodoval državo in ljudstvo za 500 milijonov frankov in če bi ga v zadnjem hipu ne razkrinkali, bi zlezla ta vsota na dvojni znesek. V afero je zapletenih več uglednih oseb, posebno trda pa plete kolonialnemu ministru Dalimieru, ki je po novih vesteh moral že odstopiti. Očitajo mu to, da je izdal Staviskemu priporočilna pisma na razne bogate in oficialne osebnosti ter družbe v Bayonnu, kjer je pustolovec izvršil svoja najdrznejša in najbolj velikopotezna sleparstva. Seveda pa ni rečeno, da je Dalimier tičal s Staviskim pod istim klobukom, kajti vsak človek se lahko o drugem zmoti in vsakega človeka lahko spelje drugi na led.

To so stvari, ki jih bo podrobneje razčistila še sodna preiskava in debata v parlamentu, kajti afera bo imela svoj odziv tudi tu. Najavljena je cela vrsta interpelacij in tudi Chautemps je smatral za potrebno, da skliče svoje ministrske tovariše in sporoči javnosti, da se bosta preiskava in sodba izvršili z največjo brezobzirnostjo. Javnost pa se ne more pomiriti zlasti nad dejstvom, kako je mogoče, da je mogel kot navaden zločinec predkaznovan človek tako prosto pleniti državne in mestne blagajne. Zdi se, da bo cela vrsta odgovornih oseb odstavljena s svojih mest.

Sicer pa niti listi niti javnost ne zvračajo krivde v prvi vrsti na osebe (razen na glavnega nositelja tega škandala), temveč na sistem tako zvanega etatizma, na sistem udeležbe države in njenih posežkov v zasebno gospodarstvo. Policija pa je začela s strožjim očesom zasledovati delovanje raznih priseljenih pustolovcev. Da nima to nobenega vpliva na prijateljsko politiko, ki jo vodi Francija do raznih držav, n. pr. do Poljske, je umevno samo po sebi. O političnih posledicah afere glej poročila med brzojavnimi in telefonskimi vestmi.

Člani preiskovalnega odbora zapuščajo pisarniške prostore pustolovca Staviskega v Parizu

Zmagovalcu v svetovni vojni

Kipar z osnutkom spomenika maršalu Fochu, ki ga bodo postavili v Parizu

Morska voda je zdrava

Dr. Dinand priporoča zdravljenje z morsko vodo povsod tam, kjer gre za previdno spodbujanje notranjih organov.

Slabo razviti in bledi mestni otroci so se po injekcijah morske vode kar razcveteli, isto tako so se okrepili in ozdravili posebno slabotni dojenci z želodčnimi in črevesnimi motnjami ter izpuščaji. Tudi na kroničnih vnetjih sklepov in kožnih obolenjih je pokazala morska voda svojo zdravilno moč.

Dr. Dinant pravi, da je to zdravilno moč razumeti po nekem zanimivem notranjem razmerju med boleznijo in količino soli v telesu, ki ga imenuje »solna napetost«. Zanimivo je, da nosijo vsa bitja na zemlji v sebi iste mešanice soli, kakršne vsebuje morska voda.

Neznano človeško pleme

na neznanem otoku

Ameriški raziskovalec dr. Withington je med svojo ekspedicijo v Južno morje ob severni avstralski obali naletel na otok, ki ga ni beležila nobena morska karta. Dal mu je ime »Nedeljski otok« in zanj je moralo imeti to odkritje res nekaj praznikega na sebi, kajti to je bržkone edini prostorček na svetu, ki je ušel vesoljnemu potopu, ki hrani oblike iz prepotopne dobe in ki daje znanstveniku zato neprecenljivo priliko za proučevanje teh oblik v življenju.

Dr. Withington je hotel ostati tu samo nekoliko dni, pa se je njegov obisk zavlekel preko nekoliko tednov, toliko novega in senzacionalnega se je ponujalo njegovim očem. Najvažnejša je bila zanj najdba človeške lobanje, ki prekaša po njegovih navedbah daleč starost neandertalskega človeka. To lobanjo sedaj v Ameriki še vendo proučujejo, ni pa dvoma, da bo dala še važne podatke o izvoru človeškega plemena. Otok pa je še danes obljuden z ljudmi, ki ne pripadajo nobenemu znanih južnomorskih plemen Fotografije, ki jih je prinesel raziskovalec s seboj, spominjajo povsem na predstave, ki jih imamo o pračloveku. A tudi ostale življenjske oblike, rastlinske in živalske, so se ohranile takšne, kakor da ni bilo od predpotopne dobe sem nobenega razvoja. Med živalmi je našel n. pr. neke mejne vrste med plazilci, sesalci, pticami in ribami, ki jih ni drugače nikjer več na svetu razen v obliki okamenin in okostij. Skrivnostni otok je pravi živi muzej predzgodovinske dobe.

Noga belega človeka še ni stopila nanj razen pred nekoliko leti, ko je ladijska nesreča vrgla plavolaso žensko na obalo. Domačini so jo ujeli, pozneje pa se je poročila s sinom nekega poglavarja, prevzela je popolnoma tamošnje šege in običaje ter ima danes na otoku takšen vpliv, da je odklonila Withingtonov predlog, naj se vrne v civilizirani svet. Njeni plavi lasje so povzročili celo novo modo med domačimi ženskami. Withington si spočetka ni mogel razložiti, zakaj nosijo vse svetle lasulje. Potem je dognal, da posnemajo le barvo las bele žene. Nekateri njeni otroci imajo tudi plave lase.

Dr. Withington otoka ni utegnil popolnoma raziskati in pravi, da čaka znanstvenike tu še mnogo presenečenj.

Brezposelnost na Francoskem

Brezposelnost doslej ni posebno ogražala francoskega gospodarstva. V zadnjih časih pa je pritegnila nase pozornost vse javnosti. Zadnja statistika namreč izkazuje številke, ki so dosti večje nego doslej, dočim je po drugi strani znano, da je dežela v stanju napredujoče gospodarske konjunkture. Kako naj si razložimo to protislovje?

Stvar je preprosta. Dosedanje francoske statistike niso namreč obsegale brezposelnih, marveč podpirance. Zadnji izvid 304 tisoč brezposelnih, kar predstavlja več nego dosedanje številke, torej že sam na sebi ne podaja pravega stanja brezposelnosti in je še vedno prenizek, ker vsi brezposelni še daleč ne prejemajo podpore. Pač pa je v zadnjem času zelo naraslo število brezposelnih, ki doslej niso reflektirali na podporo, a so jo sedaj na svojo zahtevo prejeli. Tako je mogoče, da izkazujejo statistike po eni strani porast števila zaposlenih delavcev, po drugi strani pa tudi navidezno naraščanje brezposelnosti.

Krvna preizkušnja za alkoholike

V Nemčiji velja kakor drugod v nekih primerih za olajševalno okoliščino, če se kdo v pijanem stanju pregreši zoper zakone. Da pa utegne pijanost v takšnih primerih, kjer gre za veliko odgovornost, veljati tudi za otežilno okoliščino, se razume samo po sebi. Gorje n. pr. vozaču, ki je imel kakšno nezgodo, pa mu dokažejo, da se je bil napil. Bistveno je pa to, da sodišče danes ni več navezano edino na izpoved stražnika, ki je vzel vozača na zapisnik.

Pred kratkim se je vršila v Berlinu razprava proti nekemu visokošolcu, ki je s svojim vozilom uprizoril dirko skozi javni vrt in pri tem poškodoval dva pešca. Mladenič je trdil, da ni bil pijan, policijska preiskava pa je dognala, da je bil izpil celo devet kozarcev piva in isto toliko konjakov. Ker tega ni hotel priznati, so ga dali kratkomalo v bolnišnico v preiskavo. Tam so s krvnimi preizkušnjami ugotovili, da je imel nedvomno velike količine alkohola v sebi. Na podlagi te preiskave ga je potem sodnik strogo obsodil.

RISARSKA UGANKA

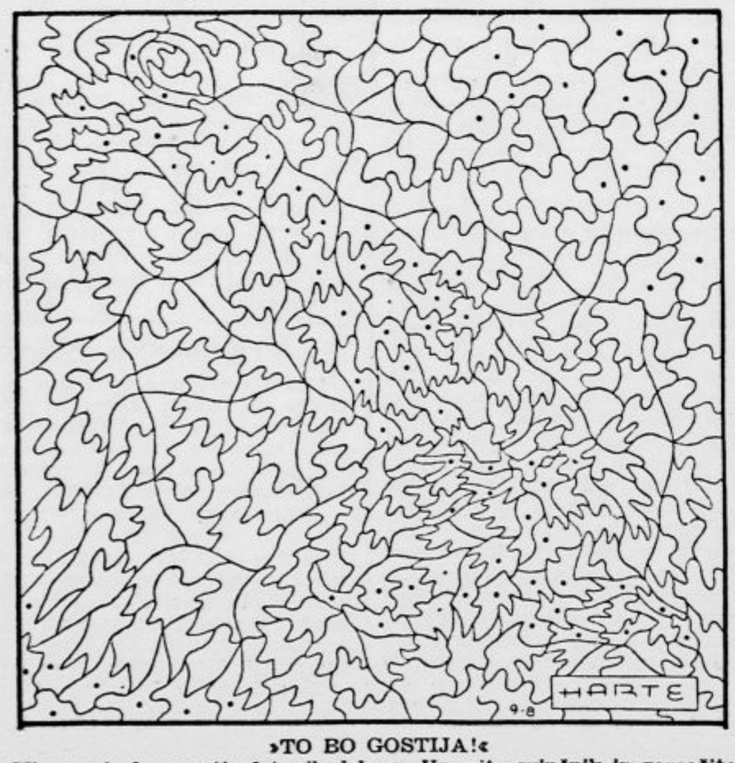

»TO BO GOSTIJA!«

Ni vam treba rezati očrtanih delcev. Vzemite svinčnik in zamažite prostorčke, označene s pikami. Ko ste izčrtali vse postorčke, dobite sliko. Poskušajte in če vam je uspelo, uganite, kaj ste narisali. Rešitev in novo uganko dobite v pravkar izišli številki ilustrirane tedenske revije »Življenje in svet«

VSAK DAN ENA

Svatbeno potovanje v Afriki

tja in nazaj

S P O R T

Akademsko smučarsko prvenstvo

Včeraj se je vršil pod pokroviteljstvom rektorja dr. Slaviča prvi dan akademskih prvenstvenih tekem, tek v dalj na 13. km. Start je bil ob 10. za strediščem pod Rožnikom. Proga je vodila na Rožnik proti Mostecu, pred Mostecem zavila na Večno pot proti Dravljam in Podutiku, zavila pri Kamenitem mostu na Rožnik preko Drenikovega vrha k Čadu, kjer je bil cilj.

Na nekaterih mestih markacija ni bila zadosti vidna zaradi goste megle, kar je nekoliko oviralo tekmovalce. Sicer pa se je tekmovanje v redu izvršilo, če izvzamemo malo blezuro Bogo Šramla.

Prvi je privozil skozi cilj Šramel (startna štev. 10), (univerza Zagreb), tik za njim Dečman (start. št. 9). Sledijo: Jenko Boris, Močnik Cveto, Bleiweis Jana, Baebler Leo, Svetek Leo (vsi univerza Ljubljana), Palme Franc (Zagreb), Švigelj Milan, Levičnik Miloš (Ljubljana). Dva tekmovalca sta izstopila.

Rezultati so bili: 1. Šramel Bogo (Zagreb) 58.44, 2. Dečman Tone 59.19, 3. Jenko Boris 1:01.42, 4. Baebler Leo 1:03.42, 5. Močnik Cveto 1:04.05, 6. Bleiweis Jana 1:06.51, vsi Ljubljana; 7. Palme Franc (Zagreb) 1:08.24, 8. Švigel Milan 1:09.29, 9. Svetek Leo 1:10.15, 10. Levičnik Miloš (vsi Ljubljana) 1:24.25.

To tekmovanje je bilo obenem izbirno za udeležbo na mednarodnih akademskih tekmah, ki se vršijo od 8. do 11. februarja v Švici.

Smuk na stadionu

Ilirija je vedno iznajdljiva v izberi svojega sportnega programa, v nedeljo nas bo zopet presenetila njena smučarska sekcija, ki bo priredila smučarske tekme na Stadionu ob Dunajski cesti. Morda bo kdo rekel, zakaj smučarske tekme v zaprtem prostoru?

Na to vprašanje ni težko odgovoriti. Ilirija hoče nuditi v nedeljo naši športni publiki dvoje: pokazati hoče smučarske tekme tako, da jih gledalci lahko vidijo, pokazati pa hoče tudi vrsto naših renomiranih tekmovalcev in državnih reprezentantov, ki jih pozna naša publika le po imenu iz časopisja, ni pa še imela prilike videti teh »junakov« na dilcah. Program tekmovanja je nad vse zanimiv in obsega štafete 3×400 m, 1600×1200×800×200 m, v katerih nastopijo naši najjačji klubi s svojimi »kanoni«, višek smučarske tehnike nam bodo pokazali v komični točki »natakarji na smučeh«, skikjöring s konji pa bo najbolj zaželjena točka.

Tekme se prično točno ob pol 15. Od 14. dalje nam bo priredila vojaška godba promenadni koncert. Da kdo ne zamudi, bo skrbel avtobus »Magistra«, ki bo vozil vsake štiri minute izpred kavarne »Evrope«. Za lačne in žejne bo tudi preskrbljeno in se bodo dobila v paviljonih topla in mrzla jedila ter pijače po zmernih cenah. Torej nedelja bo »smučarska«, zato smuk na Stadion.

Službene objave GZSP

Izreka se suspenz nad članoma SPD Kranjska gora Zore Zdravkom in Aljančičom Jožetom za vse tekme, katere prirejajo vsi člani JZSS. Ponovno se pozivajo vsi klubi in društva, da nemudoma poravnajo članarino za leto 1933-34, kakor tudi vse zaostale dajatve, ker se bo sicer postopalo v smislu sklepa uprave, objavljenega z okrožnico z dne 17. decembra 1933.

Obveščajo se klubi in društva, da se vrši v Mojstrani od 8. do 14. t. m. tečaj za smuške skoke pod vodstvom g. Jahra. Prijave sprejema smučarski klub »Dovje-Mojstrana«.

Opozarjajo se klubi in društva, da je rok za prijave za podsavezne prvenstvene tekme do 17 t. m. Na zakasnele prijave se absolutno ne bo oziralo. Prijavnine ni! Tekom prihodnjih dni bodo prejeli klubi točne razpise. Glasom sklepa teh. odbora se bo dalo klubom sorazmerno s številom prijav odgovarjajoče število nakaznic za brezplačno stanovanje in hrano na podsaveznih prireditvah na Bledu. Vse prijave je treba poslati na predpisanih tiskovinah na naslov Jože Činkovic, Jesenice, Gorenjsko.

Centralni mladinski odsek GZSP poziva vse klube in društva, da nemudoma pošljejo vse podatke o svojih mladinskih odsekih, kako se razvija delo v teh odsekih ev. tekme in prireditve, ki so jih izvedli, oziroma kakšne imajo na programu. Člani, ki želijo predavatelja, naj se obrnejo takoj na podsavez. Podatke o delovanju mladinskih odsekav je dostaviti CMOGZSP najkasneje do 13. t. m. Držite se tega termina, da nas ne ovirate pri delu!

Klubi in društva, ki so priredili klubski dan, se pozivajo, da takoj dostavijo podsavezu zapisnike tekem in kratko poročilo o tekmi.

Opozarjamo vse klube in društva, da je strogo zabranjeno pripuščanje tekmovalcev drugih podsavezov na kakršnekoli prireditve, ki se vrše na teritoriju GZSP. ki nimajo verifikacijske legitimacije dotičnega podsaveza.

DSK Enakost na Jesenicah preklicuje svoj vstop v JZSS. Iz članstva se črta Sokolsko društvo Bohinj in TPD v Bohinju. — Tajnik I.

Službeno iz LNP. Danes, v sredo ob 19. seja p. o., ob 20. seja u. o. v tajništvu LNP.

Tekma v skokih, ki bi se vršila danes popoldne, je zaradi izredno slabega stanja skakalnice pri Mostecu preložena na poznejši termin. — JASO.

Smučarji! Bloke vas vabijo na veliko smučarsko prireditev za prvaka SK Bloke za leto 1933-34, ki se bo vršila 14. t. m. Medklubska prireditev pa se bo vršila 2. februarja. Glede prevoza in vse druge informacije daje trgovina »Alpina«, Ljubljana, Tvrševa 7.

SK Triglav na Bledu priredi 14. t. m. ob 14.30 na veliki skakalnici Nj. Vis. prestolonaslednika Petra mednarodno skakalno tekmo. Pravico starta imajo verificirani tekmovalci JZSS in člani inozemskih savezov, včlanjenih v FISA. Prijave s prijavnino 10 Din je poslati do vključno sobote 13. t. m. Ustne prijave na skakalnici do 13. proti dvojni prijavnini. Prvak prejme v trajno last krasen pokal in prehodni pokal tvrdke Phillips Radio, ki si ga mora osvojiti dvakrat zaporedoma ali trikrat v presledkih. Poleg tega prejmejo prvi štirje krasne plakete. Razglasitev rezultatov in razdelitev daril po tekmi v hotelu Triglav. Naprošamo klube, da prijavijo na tajništvo kluba svoje tekmovalce takoj, da jim moremo preskrbeti pravočasno hrano in stanovanje. Skakalnica je odprta za trening od četrtka do sobote opoldne.

TK Skala, podružnica na Jesenicah je priredil 7. t. m. na Rožci kombinirano tekmovanje v smuku in v likih (slalomu), prvo te vrste pri nas. Proga za slalom je bila izpeljana nad smuško kočo na Rožci in se je prevozila dvakrat. Proga za smuk se je vila z vrh Kleka mimo koče na Rožci do Molžiča; dolga je bila približno 4 kilometre z višinsko razliko cca 500 m. — Doseženi časi so izvrstni. Prvo mesto v kombiniranem tekmovanju si je priboril s 96.5 točke Ciril Praček in je postal s tem prvak kluba v letošnji seziji. Sledijo mu Pavel Luckmann s 93.7, Hubert Heim s 84.1, Jože Novak z 78.6, Lojze Katnig s 77.8. Skupaj je tekmovalo 21 članov. Poleg članov so tekmovale tudi članice in juniorji, in sicer samo v slalomu; tudi ti so dosegli prav lepe uspehe, zlasti juniorji, med katerimi se je posebno odlikoval Bruno Klein. Vodstvo tekem je bilo v rokah smuškega odseka TK Skale. Tekme same, ki so potekle v najlepšem redu, so pokazale vsestranski napredek in odlične sposobnosti.

SK Tržič razpisuje za nedeljo 14. t. m. medklubsko slalom-smuk tekmo na Zelenici. Start ob 14. Prijave sprejema do 13. t. m. g. Štalcer Josip, Tržič. Prijavnina 10 Din. Prijave se bodo sprejemale tudi še pol ure pred startom proti dvojni prijavnini. Tekmuje se po pravilih JZSS in vsak tekmovalec na svojo odgovornost. SK Tržič si pridržuje pravico morebitnih sprememb. Ker je to prva tekma te vrste v državi, je pričakovati od strani tekmovalcev največjega odziva. Tekmovalci in ostalo občinstvo bodo imeli na razpolago v Tržiču več avtotaksijev, kateri bodo proti majhni odškodnini oskrbeli prevoz do »Ankeleta«. Za odhod priporočamo Goričanov avtobus, ki odhaja iz Tržiča ob 20. in je zaradi tega omogočeno tekmovalcem, da se tekmovanja ne oziraje se na železniški vozni red udeleže.

Redni letni občni zbor SK Zagorje bo v nedeljo 14. t. m. ob 8 dopoldne v gostilni g. A. Grčarja z običajnim dnevnim redom. Članstvo je tozadevno točno obveščeno potom posebnih vabil in se je po istih ravnati, zlasti glede poravnanja članarine itd. Prosimo, da se občnega zbora vsi udeležite.

Smuška tekma Sokola in SPD Trbovlje na Mrzlici. Prvotno namenjeni dve tekmi sta se združili v eno, tako da so se tekmovalci, člani SPD in Sokola, plasirali tudi za izbirne tekme Sokola. Proga, dolga 8 kilometrov, je vodila izpred koče na Mrzlici, v smuku na Kal in se vrnila zopet do pod Mrzlice. Snežne razmere so bile ves dan idealne. Tekmovalci so se plasirali tako: 1. Planinšek Franc 32 min. 50 sek. SPD in prvi kot Sokol; 2. Knez Rudi, S. P. D.; 3. Pirc Tone (drugi kot Sokol); 4. Plevčak Jože (tretji kot Sokol); 5. Petrin Franc, izven. Prva dva plasirana sta dobila spominske kolajne.

Smuški odsek SPD Trbovlje priredi na Mrzlici smuški tečaj pod strokovnim vodstvom smuškega učitelja. Vstop v tečaj mogoč vsak dan. Idealni so smučarski tereni. Uporabna je tudi smuška skakalnica. Oskrbnina v planinskem domu v zakurjenih sobah, celodnevna oskrba in tečajnina znaša dnevno 38 Din na skupnem ležišču 30 Din. Prijave in vse podrobne informacije se dobe pri tajniku Šip Gustavu, Trbovlje.

Nemški smučarski trener Erich Marx je prispel v Maribor in bo treniral mariborske smučarje na terenih v okolici Maribora. V četrtek 11. t. m. pa bo z vlakom ob 13.18 skupen odhod za trening preko Sv. Lovrenca na Pohorju, kjer bodo ostali smučarji teden dni. Marx bo nato odpotoval v Planico.

Za nedeljsko hockeysko tekmo vabi mariborski zimsko-sportni podsavez vse one, ki se zanimajo, za rediteljsko službo. Sestanek je v četrtek 11. t. m. ob 19.30 v društveni pisarni podsaveza, Kolodvorska ulica 1. Propagandno tekmo igrata SK Ilirija iz Ljubljane in Kastner & Oehler iz Gradca.

Predavanje o knjigi »Ski« bo imel g. Robert Kump jutri zvečer v veliki unionski dvorani. Vabljeni so vsi smučarji in prijatelji smučarstva.

SK Ilirija (plavalna sekcija). Redna seja načelstva danes ob 20. v damski sobi kavarne Emone. Točno vsi. — **Smučarska sekcija.** Danes ob 20. sestanek vseh članov sekcije. Vsi gotovo.

Radio

Sreda, 10. januarja.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Komorna glasba radio - kvinteta. — 18.30: Radio-orkester. — 19: O narodni vzgoji (dr. Gogala). — 19.30: Literarna ura. — 20: Prenos opere iz gledališča, v odmoru napoved časa in poročila.

Četrtek, 11. januarja.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 18: Nega dojenčka. — 18.30: Srbohrvaščina. — 19: Pogovor s poslušalci. — 19.30: Plošče po željah poslušalcev. — 20: Prenos iz Beograda. — 22: Čas, poročila, radio jazz.

BEOGRAD 17: Pesmi. — 19: Plošče. — 20: Koncert zbora »Slavijanskega«. — 21: Violinski koncert. — 21.30: Narodne pesmi z orkestrom. — 22: Lahka godba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Godalni trio. — 20: Koncert iz Beograda. — 22.15: Godba za ples. — PRAGA 19.30: Jazz. — 20.30: Proslava 50letnice Narodnega gledališča. — 22.25: Koncert Smetanove glasbe. — BRNO 19.30: Ves program kakor v Pragi. — VARŠAVA 20: Koncert orkestra in solistov. — 21.15: Nadaljevanje koncerta. — 22: Plesna muzika. — DUNAJ 12: Orkester. — 17.15: Koncertna ura. — 20: Koncert iz Budimpešte. — 22: Lahka glasba. — BERLIN 20.30: Plesni večer. — Lahka in plesna glasba. — KÖNIGSBERG 20.05: Prenos programa iz Berlina. — MÜHLACKER 20.10: Mešan program. — 23: Koncert orkestra. — 24: Nočni koncert. — BUDIMPEŠTA 17.30: Kitara. — 20: Večer madžarske narodne glasbe. — 22.45: Lahka godba orkestra. — RIM 17: Vokalen in instrumentalen koncert. — 20.40: Moderna italijanska glasba. — 22.30: Godba za ples.

Repertoar

NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

DRAMA.

Začetek ob 20.

Sreda, 10.: Sonjkin in njegova sreča. B.
Četrtek, 11.: Komedija zmešnjav. Četrtek.
Petek, 12. ob 15.: Cvrček za pečjo. Dijaška predstava. Cene od 5 do 14 Din.
Sobota, 13.: Kulturna prireditev v Črni mlaki. Izven. Znižane cene.

OPERA.

Začetek ob 20.

Sreda, 10.: Tičar. Sreda.
Četrtek, 11.: Boheme. C.
Petek, 12: Zaprto.
Sobota, 13.: Jenufa. Premiera. A.

★

»Sonjkin in njegova sreča«, komedija ruskega romanopisca Juškjeviča je imela na premieri v soboto zelo lep uspeh. Delo nam slika malega ruskega uradnika, ki je živel v skrajno skromnih razmerah, je pa zadel glavni dobitek, kar je moža spravilo z ravnotežja, da se mu je slednjič omračil um. V režiji prof. Šesta je delo izvrstno naštudirano. Ulogo Sonjkina igra g. Daneš. Repriza je za red B.

Po daljšem presledku se uprizori poslednjič v letošnji sezoni Shakespearejeva veseloigra »Komedija zmešnjav« v četrtek 11. t. m. za red Četrtek.

Dijaška predstava v drami bo v petek 12. t. m. ob 15. V režiji g. Cirila Debevca se bo uprizorila globoko občutena božična povest »Cvrček za pečjo«. Veljajo cene od 5 do 14 Din.

Drama študira dve deli, in sicer »Kogar Bog poviša« in »Gospodična«.

Operета »Tičar« je postala v letošnji izvedbi izredno priljubljena predstava našega operetnega repertoarja. Letos je še vselej napolnila operno gledališče in občinstvo jo je sprejelo z velikim veseljem.

Po daljšem presledku je uvrščena v naš operni repertoar prekrasna češka opera »Jenufa«. V muzikalnem oziru in vsled izredno dramatičnega dejanja, je »Jenufa« ena najlepših in najmočnejših čeških oper. Delo je popolnoma nanovo naštudirano od ravnatelja Poliča in režiserja Cirila Debevca. Naslovno ulogo Jenufe poje ga. Gjungjenac, znamenito Kostelničko ga. Thierry, obe tenorski partiji gg. Gostič in Marčec. Premiera »Jenufe« bo v soboto 13. t. m.

Prihodnji noviteti v našem opernem repertoarju bosta Rossinijeva opera »Viljem Tell« in Abrahamova operета »Ples v Savoju«.

Mariborsko gledališče

Začetek ob 20

Sreda, 10.: Mala Floramye. C.
Četrtek, 11.: Scampolo. Premiera.

★

Iz gledališča. »Scampolo« je duhovito in zabavno pisana komedija, ki jo je napisal dramatik Dario Nicodemi. Mariborsko gledališče jo je uprizorilo pred leti s prav velikim uspehom. Komedijo uprizore zopet 11. t. m. v režiji Vladimirja Skrbinška, v naslovni igri debutira Branka Rasbergerjeva. — »Okence« je češka veseloigra, ki jo je napisala odlična igralka praškega Narodnega divadla Olga Scheinpflugova. Veseloigra je zgrajena prav efektno, nastopajoči tipi so orisani markantno ter se sploh vsej igri pozna, da jo je napisal polnokrven gledališki človek. Mariborska premiera tega komada bo v najkrajšem času. Režira J. Kovič, ki igra tudi glavno moško ulogo.

Iz življenja na deželi

Iz Ptuja

j— **Smrt na cesti.** Ko se je vračala v petek iz mesta domov v Budino posestnica M. Zorko, ji je v Budini na cesti postalo slabo. Prenesli so jo v bližnjo hišo posestnika Kuharja, kjer so ji nudili pomoč, vendar je bilo vse zaman. Podlegla je srčni kapi. Pokojna, ki je bila stara 45 let, je bila ob veliki udeležbi vaščanov pokopana v nedeljo na rogozniškem pokopališču.

j— **Tujski promet v Ptuju 1933.** Ptuj je obiskalo v preteklem letu 2338 tujcev. Od tega je bilo 1482 Jugoslovenov in 856 inozemcev. Vsega je bilo 7736 prenočnin. Ptuj ima 3 hotele in 24 gostiln s 86 postelјami.

j— **Popravek volilnih imenikov.** V svrho popravka v volilnem imeniku poziva mestno načelstvo vse, ki imajo volilno pravico in ki dosedaj še niso vpisani v imenik, da se prijavijo pri mestni policiji najkasneje do 25. t. m.

★

BREŽICE — ZAKOT. Društveno življenje v Zakotu se je poživilo. Pred božičem se je ustanovila JNS, sedaj se snuje še Rdeči križ, v katerega okrilju bi se društveno delo svobodno in smotreno razmahnilo. Pri tem snovanju kažejo zanimanje v prvi vrsti železničarji in gasilci. Zlasti agilni pa so se izkazali tukajšnji železniški uslužbenci, ki so pod vodstvom g. Hervola, predsednika JNS ter prometnika g. Seibitza, skupno z gasilci priredili v gasilnem domu v Zakotu Miklavžev večer za revno deco in pa Silvestrov večer s prav pestrim sporedom, kar je nad vse dobro izpadlo. Obisk Silvestrovanja je bil za današnje čase rekorden, kar je dokaz, kako potrebno je društvo, ki bi se resno posvetilo organiziranemu delu za splošen napredek v zakotski občini. Omenim in pohvalim naj zlasti požrtvovalnost sodelujočih, ki so vložili za uspeh prireditve ves svoj trud in prosti čas, tako da je večer uspel v zadovoljstvo gostov in prirediteljev. Pri ustanavljenju novih temeljev za bodoče društveno življenje želimo kar največ skupnosti in uspeha. — Spectator.

DOBOVA. Z ustvaritvijo velike občine Dobova, katere prvi župan je M. Kovačič, je zaključena četrtstoletna borba okrog strnitve majhnih občin Loče, Veliki Obrež, Mihalovec, Rigome, Sela in Mostec v eno. Dokler ne pride občina do lastnega poslopja, je dal g. župan na razpolago svoje prostore brezplačno, za kar so mu občani gotovo hvaležni. Pri prevzemanju poslov bivših občin si je iztekel zasluge posebno g. Cetin iz Mosteca, ki je že do tedaj z velikim uspehom urejeval težavnejše posle bivših občin. Ker pa bo treba ob naraščajočem delu stalne in izvežbane moči, je vzel g. župan v tajniško prakso učit. abiturienta g. Fr. Vučajnka. Občinski odbor čaka mnogo dela, med drugim stalno in intenzivno zanimanje za oživotvorenje postaje za tovorni promet, ustanovitev vodne zadruge v svrho regulacije Sotle, občinski stavbeni red, nastavitev občinskega zdravnika, olepšanje kraja glede na tujski promet, sodelovanje pri telesni vzgoji naroda in še marsikaj. Želja nas vseh je, da bomo imeli v občinskem odboru močne može s trdno voljo do ustvarjanja in povzdige naše prelepe dobovske doline.

ZALOG. Na praznik Treh kraljev smo imeli zopet lep večer. Pripravil nam ga je novi krajevni šolski odbor skupno s sokolsko četo. S primerno, na brzo roko pripravljeno akademijo, obsegajočo patriotičen nagovor predsednika Požarja, državno in narodno himno, petje, deklamacijo in enodejanko, smo se dostojno spominjali petletnice zgodovinskega državnega čina 6. januarja 1929, porojenega iz globoke želje našega vladarja zatreti v narodu medsebojno strankarsko borbo in ga usmeriti k skupnemu delu za okrepitev Jugoslavije. Polna Cirilova dvorana, kjer je prevladovala zlasti mladina, naša bodočnost, kakor trobojnice po vasi so pričale vsakomur, da je narod pravilno razumel vladarja, ki je z energično potezo napravil konec burnim časom boja vseh proti vsem.

svilene, ovratne rute, fini robčki v pastelnih barvah, »Bredac« robčki za deco, torbice za servijete, zavese in pregrinjala, vse po izredno nizkih cenah pri

MATEK & MIKES, Ljubljana
poleg hotela Strukelj

Specialni enteljoblek in volan, ažur, predtisk. Vezenje monogramov, perlia, zaves itd. — Proti predložitvi tega oglasa 5 odst. popusta.

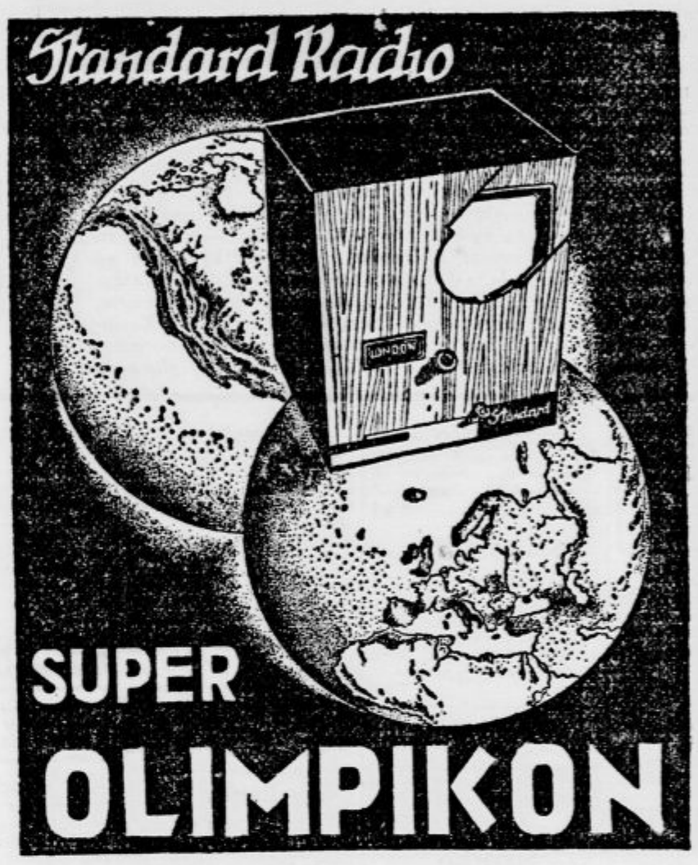

Končno!

Aparat, ki združuje vse odlike, ki jih zahtevajo:

moderna oprema,
odlična kvaliteta,
visoka selektivnost,
idealno lep zvok,
nizka cena in 12mesečno odplačilo!

Obrnite se na naše zastopnike.

ZASTOPSTVO

„RADIO“, r. z. z o. z. v LJUBLJANI

Telefon št. 3190 — MIKLOŠIČEVA CESTA 7 — Telefon št. 3190

„Dvojčki lepote“

Vam razkrivajo svojo skrivnost

NAPRAVITE TA ENOSTAVNI POIZKUS NA SVOJEM LICU

Od 10 moških jih 9 najrajši vidi one žene, ki imajo nežno kožo, belo in baržunasto, polt pa čisto in prekrasno. Grde kože in nelepe polti se ne da skriti pod debelo šminko. Če pa naklonite svoje zaupanje »dvojčkom lepote«, bo zmanjkalo neprijetnih gub, brad razširjenih znojnic, zajedalcev in vseh drugih nedostatkov polti.

Ko vrnete kožnem tkivu važne tvarine, potrebne za njegovo obnovo in lepoto, bo koža nasičena in osvežena in postala bo tudi svetlejša. Te, od mladih živali pridobljene dragocene kožo obnavljajoče tvarine se nahajajo sedaj samo v novi kremi Tokalon: krema rožnate barve se uporablja za noč, ona bele barve pa za dan. Na ta način se stara in zvenela koža naglo pomlajuje, ohlapne mišice se ojačajo in postanejo čvrstejše. Preizkusite to enostavno metodo z »dvojčki lepote« — s kremami Tokalon in podvojili boste tako lepoto svoje naravne kože in svoje polti. To je sredstvo, ki nikdar ne odreče. Uspeh je zajamčen v vsakem primeru, ali pa se denar vrne.

V zakup oddamo hotel Soldatović v Vrnjački Banji

Uprava imetja Srbske kraljevske akademije odda v zakup počenši s 1. marcem 1934. l. hotel Soldatović v Vrnjački Banji. Hotel ima 66 popolnoma opremljenih sob, centralno kurjavo, toplo in hladno vodo, kopelji.

Restoran z veliko dvorano s potrebno opreme. Dvorana za bioskop. Velika terasa.

Hotel je sredi kopališča, na najlepšem mestu poleg parka, v neposredni bližini kopališča in izvira.

Pismene ponudbe nasloviti na Upravo imanja Srpske kraljevske akademije Knez Mihajlova 35, Beograd, najdalje do 1. februarja 1934. l. Za vsa pojasnila se obrnite na isti naslov. 1220

Stara dobro vpeljana tovarna črnila

išče za vso Slovenijo

zastopnika

Slovenca, ki je dobro vpeljan v trgovinah s papirjem, knjigarnah in pri veletrgovcih. Ponudbe z navedbo Ia. reference na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Agilan«. 1226

A. Christi: 23

SKRIVNOST EKSPRESNEGA VLAKA

Roman

Mademoiselle je pametna,« je dejal. »Ali smem tudi jaz z vami, gospod Caux?«

»Veselilo me bo, dragi gospod Poirot.«

Caux je odprl vrata oddelka, v katerem se je vozila pokojnica. Zastori na vnanji strani so bili na pol odgrnjeni, da je bilo moči vse razločiti. Umorjenka je ležala na postelji v takem naravnem položaju, kakor da bi spala. Ogrnili so jo bili z odejo, in njena glava je bila obrnjena proti steni, tako da je bilo videti samo rdečkaste kodre. Caux ji je rahlo položil roko na ramo in obrnil trupio tako, da se je pokazal obraz. Katarina se je nehote zdrznila in zagrebla nohte v dlani. Strahovit udarec je bil zmaličil pokojničine črte tako, da je skoraj ni bilo spoznati.

»Kdaj je bil neki ta udarec zadan,« je vprašal Poirot, »pred smrtjo ali po smrti?«

»Doktor pravi, da potem,« je rekel Caux.

»Čudno!« je dejal Poirot in se obrnil h Katarini. »Bodite hrabri, mademoiselle. Dobro si jo oglejte. Ali jo zanesljivo spoznate, da je tista, ki ste včeraj v vlaku govorili z njo?«

Katarina je imela trdne živce. Napela je vso moč svoje volje in si ogledala izmaličeno truplo. Nato se je sklonila naprej in prijela pokojnico za roko.

»Popolnoma zanesljivo,« je rekla. »Obraza res da ni moči spoznati. S postavo in lasmi je pa vsekako tista, ki sem včeraj kramljala z njo. In razen tega sem opazila na svoji sopotnici t o l e.«

Pokazala je majhno znamenje na umorjenkinem zapestju.

»Bon,« jo je pohvalil Poirot. »Gospodična je izvrstna priča. O pokojničini istovetnosti torej ni dvoma. Vzlic temu je pa vsa reč zelo čudna.«

Caux je skomignil z rameni.

»Morilec je očividno storil svoje dejanje v silnem razburjenju,« je dejal.

»Če bi jo bil potolkel, bi si bilo stanje obraza lahko razložiti,« je zamrmral Poirot; »a tisti, kdor jo je zadavil, se je moral priplaziti od zadaj, ko ni slutila ničesar hudega. Trenuten strah — kratek vzkrik — dosti več ni moglo biti. In potem — ta grozni udarec v obraz — čemu to? Ali je upal, da potem ne bo moči spoznati žrtve, ali jo je morda tolikanj sovražil, da se ni mogel premagati in jo je še mrtvo razmesaril?«

Obrnil se je h Katarini, ki je drgetala od groze.

»Nikar naj vam ne gre preveč do živega,« je dejal. »Vem, da se vam zdi vse to zelo novo in strašno. Zame je na žalost že stara istorija. Trenutek, prosim.«

Poirot je stopil v sosednji oddelek, kjer je bila Katarina videla spletično. Blazinasta klop ni bila postlana za prenočevanje. Tri ali štiri blazine so bile v neredu nagrmadene druga vrhu druge. Razen tega je ležalo okoli nekaj potnih torb in škatla za klobuke. Poirot se je zdajci spet obrnil h Katarini.

»Ali ste bili včeraj tu notri?« je vprašal. Morda opazite kako izpremembo? Ali kaj manjka?«

Katarina se je skrbno ozrla po obeh oddelkih.

»Da,« je odgovorila, »nekaj manjka — rdeča usnjena torbica. Imela je začetnici R. K. Mislim, da je bila majhna ročna torba ali pa velika skrinjica za nakit. Spletična jo je držala v rokah.«

»Zanimivo,« je rekel Poirot.

»Jaz — seveda ničesar ne razumem o takih rečeh. A slučaj se mi zdi zelo jasen, ker ni ne spletične, ne skrinjice z nakitom.«

»Mademoiselle misli, da je bila spletična tatica. Ne, mademoiselle; zelo važen razlog govori proti temu,« je rekel Caux.

»Namreč?«

»Spletična je ostala v Parizu.«

»Rad bi, da sami slišite uslužbenčevo poročilo, gospod Poirot,« je zamrmral. »Zelo poučno je.«

»Mademoiselle bi ga gotovo tudi rada slišala,« je dejal Poirot. »Ali imate mar kak pomislek, gospod komisar?«

»Ne,« je rekel komisar, ki je imel očividno mnogo pomislekov, »če le vi mislite, da je prav. Ali ste tu opravili?«

»Samo še trenutek!«

Sklonil se je k blazinam, zanesel eno izmed njih k oknu in takoj nato podržal med dvema prstoma neko reč, ki jo je bistro ogledoval.

»Kaj ste le našli?« je rezko vprašal Caux.

»Štiri rdečkastoplave lase.« Nagnil se je k umorjenki. »Da, očividno so z njene glave.«

»Nu, čeprav! Ali se vam zdi to tako važno?«

»Ob sedanjem stanju preiskave ni moči presoditi, kaj je važno in kaj ni.«

Vrnili so se v oddelek, kjer je bil komisar zaslišal Katarino. Takoj nato je vstopil uslužbenec.

»Vaše ime je Pierre Michel?« je vprašal Caux.

»Da, gospod komisar.«

»Rad bi, da bi ponovili temu gospodu« — pokazal je na Poirota — »kaj se je zgodilo v Parizu.«

Cene malim oglasom

Ženitve in dopisovanja: vsaka beseda Din 2.— ter enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova Din 5.—. Oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda Din 1.—. Po Din 1.— za besedo se zaračunajo nadalje vsi oglasi, ki spadajo pod rubrike »Kam pa kam«, »Auto-moto«, »Kapital«, »V najem«, »Posest«, »Lokali«, »Stanovanja odda«, »Stroji«, »Vrednote«, »Informacije«, »Živali«, »Obrt« in »Les« ter pod rubrikama »Trgovski potniki« in »Zaslužek«, če se z oglasom nudi zaslužek, oziroma, če se išče potnika. Kdor si pa pod tema rubrikama išče zaslužka ali službe, plača za vsako besedo 50 par. Pri vseh oglasih, ki se zaračunajo po Din 1.— za besedo, se zaračuna enkratna pristojbina Din 5.— za šifro ali za dajanje naslova. Vsi ostali oglasi socialnega značaja se računajo po 50 par za vsako besedo. Enkratna pristojbina za šifro ali za dajanje naslova pri oglasih, ki se zaračunajo po 50 par za vsako besedo, znaša Din 3.—.

Najmanjši znesek pri oglasih po 50 par za besedo, je Din 10.—, pri oglasih po 1 Din za besedo pa Din 15.—.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom.

Mali oglasi

Za odgovor 3 Din v znamkah

Službo dobi

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (1)

Pletilje
vešče pletenja rokavic in nogavic (tudi na dom) iščem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Trajen zaslužek«. 751-1

Dekle
ki popolnoma samostojno kuha in opravlja ostala gospodinjska dela, sprejme takoj tričlanska družina. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »1934«. 718-1

Sposobnega
sadjarja, vinogradnika in vrtnarja (Slovenca iz Goriškega) sprejmem. Nasad zgodnjega sadja obstoji že več sto let. Upoštevajo se samo strokovnjaki s znanjem pri produkciji. Obširne ponudbe na naslov: D. Palčič, Zagreb, Klaićeva 30. 494-1

Dekle
ki popolnoma samostojno kuha in opravlja ostala gospodinjska dela, sprejme takoj tričlanska družina. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 718-1

Fotograf. pomočnika
prvovrstnega in samostojnega v vseh delih, sprejmem v prvovrsten atelje. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Mesečni honorar«. 818-1

Gospodično
resno in zdravo, staro do 35 let, iščem k 2 otrokoma. Prednost imajo tiste, ki popolnoma obvladajo nemščino. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Resnost«. 812-1

Služkinjo
(sobarico) pošteno, zanesljivo in pridno, vešto likanja, šivanja, serviranja in vajeno pranja, staro 22—30 let, iščem za manjšo družino. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Zanesljiva sobarica«. 835-1

Blagajničarko
mlado in solidno, sprejmem takoj v kavarno. — Ponudbe event. s fotografijo na naslov: Kavarna Royal, Čakovec, Medjimurje. 840-1

Sobarico
v starosti 18—25 let, ki mora znati prati in fino likati, vešto nemščine, sprejmem takoj proti mesečni plači 300 Din. Gospa veleposestnica Marija Zwilling, Zdenšina pri Zagrebu 801-1

Sobarico
delavno, vseskozi pošteno, iščem za vilo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Ljubljana 100«. 816-1

Stalno službo
nudim osebi, ki vloži v moje podjetje proti primernemu jamstvu do Din 20.000, proti mesečni plači 2500 Din. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Dobro idoča trgovina«. 795-1

Mlado dekle
pošteno, snažno in čedno zmanjšeti, vajeno v s e h hišnih del, sprejme Tober, Bolgarska ulica štev. 25. 837-1

Sobarico
pošteno in spretno, zmožno nemščine, sprejme v stalno službo hotel »Bellevue« v Ljubljani. 849-1

Hlapca
poštenega, hiši in gospodarju zvestega, vešča kravjega hleva in zelenjadnega vrta, ter drugih hišnih del, samo z daljšimi dobrimi spričevali, sprejme v s t a l n o službo hotel »Bellevue« v Ljubljani. 850-1

Službe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (2)

Dekle-šivilja
vajena tudi vseh hišnih del, išče stalno mesto pri boljši in dobri družini. — Ponudbe na: V. V., pri J. Kušar, Bleiweisova cesta št. 15/III. 815-2

Izurjena šivilja
z dobrim okusom, izdeluje plašče, kostume, obleke itd., ter se priporoča dama na dom. Sv. Petra nasip 49/I. 814-2

Več prometa in manj stroškov
za reklamo je tudi še danes mogoče. To velja tudi za Vašo trgovino, obrt ali industrijo. Imam 15 let trg. prakse in sem učenec največjih reklamnih strokovnjakov. — Vaš uspeh je samo od Vas odvisen, če pišete še danes na naslov: Rudolf Svetlin, Kočevje. 831-2

Šivilja
gre šivat, ali sprejme delo na dom. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 823-2

Pisarniška moč
s trg. akademijo, s perfektnim znanjem nemščine, išče mesto. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Agilna«. 866-2

Gospodična
(začetnica) želi službo natakarice. Zna perfektno nemščino in ima servirni tečaj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »V Ljubljani nastopi takoj«. 832-2

Udova
z lastnim pohištvom in petletnim sinčkom, išče zaposlenje za stanovanje in hrano. Vajena je vsega gospodinjskega dela in vrta. Gre tudi na deželo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Sirota«. 873-2

Gospodinjska pomočnica
pridna, čista in poštena, vešča kuhanja, vseh gospodinjskih del in nekoliko šivanja, išče stalno namestitev pri manjši družini. Naslov: Kotar, Stari trg 7/II. 874-2

Vajenci ke)

Natakar, vajenca
s primerno šolsko izobrazbo, sprejmem. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Vajenec«. 798-44

Brivskega vajenca
ki že zna nekoliko striči in briti, sprejmem takoj s hrano in stanovanjem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 798-44

Pek. vajenca
z vso oskrbo sprejme A. Bohorič, Tržič. 845-44

Sprejmem učenko
v krojačnico za dame in gospode v Zagrebu, proti hrani in stanovanju, vešča nekoliko gospodinjstva. — Ponudbe s sliko na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Učenka«. 854-44

Učenka
z 1½letno učno dobo, želi premeniti mesto v kako delikatesno in vinotoč — najraje kje blizu Ljubljane. Nastop s 15. januarjem. Cenjene ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod značko »Cedne«. 863-44

Pouk

Beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. Dijaki, ki iščejo instrukcije, plačajo vsako besedo 50 par; za šifro ali za dajanje naslova 3 Din. (4)

Nemščino
in nemško trgovsko korespondenco poučuje priznano prvovrstna korespondentinja. Beethovnova 15, desno, vrata 14. 810-4

English lessons
Miss F a r l e r, Dvořakova 3/III — posamezno in v skupinah. 822-4

Knjige

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja pa vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (3)

Lexikon der Erotik
tri knjige, za polovično ceno naprodaj. Na ogled v brivnici na Celovški c. št. 71. 867-6

Prodam

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (6)

Decimalno tehtnico
novo, po ugodni ceni prodam. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 826-6

Starinsko uro
za kmečko sobo, v dobrem stanju prodam. Gallusove nabrežje 33. 833-6

Pletilna stroja
št. 10/60 in 8/40 ugodno prodam ali oddam v najem. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 857-6

Nov tricikl
za prevažanje blaga, za 2400 Din p r o d a Pele v Kolodvorski ulici štev. 24 865-6

Avto, moto

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (10)

Packard
kraken Sport Roadster, nov model, 2/sedežen, 8 cilindrski, luksuzna izdelava, zelo ugoden nakup, poceni naprodaj. Pavlaković, Zagreb, Svačićev trg 12. 726-10

Priložnostni nakup
avtobusa Delahaye, za 16 oseb, gotovo nov, poceni naprodaj, Horch avtomobil, Zagreb, Kraljice Marije 25, telefon 33-85. 727-10

Kolesa

za besede. Oglasi socialnega značaja po 50 par beseda. Za dajanje naslova ali za šifro 3 Din, oziroma 5 Din. (11)

Mosko kolo
dobro ohranjeno naprodaj v Realitetni pisarni Grašek, Masarykova cesta 12 848-11

Kupim

Oglasi trg. značaja po 1 Din beseda; za dajanje naslova ali za šifro 5 Din. — Oglasi socialnega značaja vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (7)

Puško
dvocevko, kal. 16, malo rabljeno, kupim. Ponudbe z opisom in ceno do 12. januarja na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Ljubljana«. 570-7

Brovning
6.35 ali sličnega kupim. V obzir pridejo samo lastniki orožnih listov. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Brovning«. 792-7

Oficirsko sabljo
dobro ohranjeno k u p i m. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 803-7

Posest

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (20)

Stavbno parcelo
400 m², na lepem kraju blizu mesta poceni prodam — polovica tudi na obroke. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Stavbna parcela 55«. 827-20

Hiša
z velikim vrtom naprodaj. Pobrežje, Maribor, Vrtna ulica 19. 864-20

Kapital

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (16)

Vloge bank
Nakup, prodaja, zastavitev in posojila kakor tudi vsa ostala naročila izvršujemo najugodneje. Poslovni zavod d. d., Zagreb, Praška ulica 6/II, telefon 38-38. Za odgovor priložite znamko za 3 Din. 52-15

Hranilno knjižico
z vlogo 8000 Din Mestne hranilnice v Kamniku — ugodno prodam. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »8000«. 754-16

Ureditev dolgov
poravnaine in konkurzne zadeve, upeljavo knjigovodstva, stalni nadzor in vodstvo bilanc, revizijo uprave, izdelavo proračunov in kalkulacij, upravo hiš, ureditev in likvidacijo kmečkih dolgov, vse informativne in druge trgovsko - obrtne posle poverite zaupno koncesijonirani Komercijalni pisarni Lojze Zajc, sodni zadr. revizor in zaprisežen strokovnjak v knjigovodstvu, Ljubljana, Florijanska ulica, št. 10-I. 585-16

Knjižico
Kmetskega posojilnega doma, z vlogo do 40.000 Din kupim proti takojšnji gotovini. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Takoj 75«. 802-16

Vloge
Ljubljanske kreditne banke kupim ali vzamem kot posojilo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Takoj gotovina«. 834-16

Vlogo
Kmetske posojilnice, v Ljubljani, 50.000 Din, prodam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Takoj«. 846-16

Hranilno vlogo
Mestne hranilnice v Ljubljani, večji znesek, kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Mestna«. 847-16

Vrednote

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (35)

Srebrne krone
staro zlato in srebro k u p u j e rafinerija dragih kovin v Ljubljani, Ilirska ulica štev. 36 — vhod iz Vidovdanske ceste (pri gostilni Možina). 70

Lokali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (19)

Lokal
primeren za brivca ali podobno, takoj oddam. Poizve se pri hišniku v Černetovi ulici 23, Ljubljana VII. 825-19

Trgovino
s specerijo in delikatesami, v sredini mesta oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 856-19

Stroji

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (29)

Pletilne stroje
št. 10 in 12, šir. 80 cm, ter **navijalni stroj** (Spulmaschine) takoj kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Gotovina 100«. 750-29

Pridelki

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (33)

12 % alkohol. kisa
več vagonov po primerni ceni proda V. Lanskij, Gl. Požega, K. D. Sl. Požega 831-33

V najem

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (17)

Trgovino
kupim ali vzamem v najem na prometnem kraju. Plačilo po dogovoru. — Cenj. ponudbe blagovolite poslati pod značko »Kupim ali vzamem v najem« na oglasni oddelek »Jutra«. 503-17

Velik lokal
za skladišče stekla, najraje v frekventni ulici vzamem v najem. Ponudbe na ogl. oddelek Jutra pod šifro »200 m²«. 732-17

Dijaške sobe

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (22)

Dijaka ali gospoda
sprejmem kot sostanovalca z v s o oskrbo, v sredini mesta takoj, po nizki ceni. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 805-22

Nižješolca
boljše rodbine, ki rabi pomoč pri učenju, nudim ceneni poldnevni metodični pouk z zanesljivim uspehom. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Pouk«. 462-22

Stanovanje odda

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (31)

Štirisob. stanovanje
s kopalnico, balkonom, plinom in vsemi postranskimi prostori oddam s februarjem v vili na Mirju št. 9. Pojasnila daje dr. Zalar, Sv. Petra cesta 2. 858-21

Stanovanja išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (21-a)

Stanovanje
eno- ali dvosobno, iščem za februar. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Odrasli«. 791-21/a

Štirisob. stanovanje
s kopalnico, sobico za služkinjo ter z ostalimi pritiklinami, iščem najkasneje s 1. majem t. l. v mestu — toda ne v vili. — Event. zamenjam tako stanovanje s svojim sedanjim trisobnim stanovanjem v centru mesta. Ponudbe na oglasni oddelek Jutra pod »V nadstropju 1934«. 808-21/a

Dvosob. stanovanje
komfortno, v mestu, išče zakonski par brez otrok. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Takoj 600 Din«. 844-21/a

Enosob. stanovanje
v centru mesta išče stranka 2 odraslih oseb. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Veselitev februarja«. 843-21/a

Sobo odda

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23)

Gdč. ali gospod
Ako Vam je na tem leže če, da imate zelo poceni lepo, zračno in suho sobo z novo opremo, elektriko parketom in posebnim vhodom, poleg tega na željo dobro domačo h r a n o in eventualno vso oskrbo, vprašajte za naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 769-23

Sobo
l e p o, mirno, sončno in zračno, strogo separirano, oddam s 1. februarjem dvema stalnima gospodoma. — Istotam s p r e j m e m tudi **sostanovalca**
k mirnemu gospodu, 7 minut do univerze. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 777-23

Sobico
s posebnim vhodom, odda Ana D o l l a r, Mestni trg št. 24/II. 811-23

Sobo s štedilnikom
eno prazno in eno opremljeno takoj o d d a m na Mirju. Ribarjeva ul. 2/I 851-23

Separirano sobo
lepo opremljeno, solnčno, v centru o d d a m 1 ali 2 boljšima gospodoma, ozir. 2 gospičnama. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 809-23

Sobo
lepo in svetlo, s posebnim vhodom, oddam gospodu ali gospodični — najraje z vso oskrbo — na Starem trgu 28/III. 8.9-23

Sobo
lepo in solnčno, s postrežbo za 200 Din oddam v centru mesta boljšemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 836-23

Opremljeno sobico
oddam enemu ali dvema gospodoma na Sv. Petra cesti 38/I, levo. 830-23

Sobo
lepo opremljeno, nasproti banovine takoj ali pozneje oddam eni ali dvema gospodinama po nizki cent. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 841-23

Dve sobi
opremljeno in prazno oddam v Rožni dolini, Cesta X št. 25 (pod Rožnikom). 862-23

Opremljeno sobo
s parketom, elektriko in posebnim vhodom, v centru mesto oddam boljšemu gospodu. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 853-23

Sobo
lepo opremljeno, mirno in čisto, poceni oddam stalnemu gospodu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 855-23

Separirano sobo
s souporabo kopalnice, v centru mesta oddam gospodični. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 859-23

Lepo sobo
z dvema posteljama, oddam na Vidovdanski cesti št. 1/I. 870-23

Sostanovalca
sprejmem po nizki ceni z vso oskrbo v zračno sobo. — Istotam sprejmem tudi **več abonentov**
Florijanska ulica št. 19/II. 871-23

Lepo sobo
opremljeno, s strogo separiranim vhodom in kopalnico, v novi vili oddam 1 ali 2 osebama. Markelj, Bičevje 5/I — tik za dr. Kancem na Tržaški cesti. 852-23

2 opremljeni sobi
z vhodom s stopnišč, na zahtevo z vso prehrano, v bližini gor. kolodvora oddam s 1. februarjem. — Zibertova 30/I. 869-23

Opremljeno sobico
oddam boljši osebi. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 872-23

Sobe išče

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro 3 Din. (23-a)

Opremljeno sobo
iščem, event. kot sostanovalec. Za plačilo bi tudi instruiral. Cenj. ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Takoj«. 860-23/a

Živali

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (27)

Mladega psa
čistokrvnega bernhardinca ali Neufenlândca k u p i m. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »M. Č.« 813-27

Mlad volčjak
ki sliši na ime »Lumpi«, z znamko 0724, sivkaste barve, s črnimi tlemi po hrbtu, se je izgubil. Oddati ga je: Trg Tabor 6, visoko pritličje, levo. 843-27

Ženitve

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din (25)

Mladenič
ki v prometnem kraju poseduje hišo z gostilno, želi takoj poročiti trg. izobraženo gospično s primernim kapitalom. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Kratek predpust«. 839-25

Dopisi

Vsaka beseda 2 Din; za dajanje naslova ali šifre pa 5 Din. (24)

Julische Alpen
Skrbi me. Čakam vesti. — Mila. 807-24

Glasbila

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (26)

Kovčeg-gramofon
s prijetnim čistim glasom ter 22 prvovrstnimi ploščami naprodaj za 500 Din — Na ogled v brivnici na Celovški cesti štev. 71. 868-26

Izgubljeno

Vsaka beseda 50 par; za dajanje naslova ali za šifro pa 3 Din. (28)

Moška rokavica
pletena, siva, je bila izgubljena v nedeljo zjutraj od Miklošičeve ceste do poljanskega mostu. Pošten najditelj naj jo proti nagradi odda v oglas. oddelku »Jutra«. 806-28

Razno

Vsaka beseda 1 Din; za dajanje naslova ali za šifro pa 5 Din. (37)

Kurja očesa
Najboljše sredstvo proti kurjim očesom »Clavén« je mast

Zaščitni znak — Zaščitni znak

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tovarne in glavnega skladišča. Zahtevajte se ponaredbi. 16

M. Hrnjak
lekarnar — Sisak

Drva in premog
pri
IV. SCHUMI
Dolenjska cesta
Celovška št. 2951

Med mestom in deželo
posreduje »Jutrov« mali oglasnik.

FOTOPAPIRJA
več vrst 6/9, 9/12 in kart se odproda z 40% pri odjemu čez 100 Din pa z 50% popusta dokler zaloga traja. Razvijamo, kopiramo in povečavamo najceneje. Po pošti obratno.
»FOTOTEHNIKA« LJUBLJANA,
Prešernova 9, poleg pošte. 1228

Prvovrstno samostojno korespondentinjo
zmožno slovenskega, hrvaškega in nemškega jezika, ki perfektno obvlada vse tri stenografije, išče industrijsko podjetje. Ponudbe z zahtevki plače pod »Blizu Ljubljane« na oglas. odd. »Jutra«. 1225

BORZA
ROBE, DELA IN POSESTI

»Jutrovi« mali oglasnik donaša vsakomur velike koristi.

Združenje pekov v Ljubljani javlja, da je dolgoletni član, gospod

Josip Starič

pekovski mojster

dne 8. t. m. tragično preminil. Na zadnji poti ga spremimo v sredo, dne 10. t. m., ob 16. uri iz Slomškove ulice 14. Časten mu bodi spomin!

V Ljubljani, dne 9. jan. 1934.

Mestni pogrebni zavod — Občina Ljubljana

Nenadoma nas je zapustil za vedno naš ljubljeni soprog, oče, brat, svak, stric, gospod

Josip Starič

pekovski mojster

dne 8. t. m., previden s tolažili sv. vere.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v sredo, dne 10. januarja 1934 ob 4. uri popoldne od doma žalosti Slomškova ulica št. 14 na pokopališče k Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 9. januarja 1934.

HELENA STARIČ, soproga, KARLA KRATOCHIL, hčerka in ostalo sorodstvo. 1227

G. Th. Rotman:

Bili, Bobijev sin

Na strežnici sedi gospod nadzornik za pisalno mizo. Nu, kdor pogleda to sliko, si kar lahko misli, da ni Bog ve kako mil in krotek! Ko sliši, da bi bili ubogega Selatnika malone ustrelili, mu čelo potemni od rdečice. Tako jezen je, da niti ne utegne pogledati v zaboj!

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za koonzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.